

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 19. toukokuuta 2017
(OR. en)

9272/17

Toimielinten välinen asia:
2016/0014 (COD)

ENT 129
MI 426
CODEC 831

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Neuvosto
Ed. asiak. nro:	8647/17 ENT 110 MI 362 CODEC 685
Kom:n asiak. nro:	5712/16 ENT 20 MI 45 CODEC 103
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta – Puheenjohtajavaltion kompromissiehdotus

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena kompromissiteksti 29. toukokuuta 2017 kokoontuvaa kilpailukykyneuvostoa varten.

Komission ehdotukseen verrattuna uusi teksti on **lihavoitu ja alleviivattu** ja poistot on merkitty hakasulkein [...].

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Sisämarkkinat käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla on taattava tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääomien vapaa liikkuvuus. Sisämarkkinasääntöjen olisi oltava avoimia, yksinkertaisia ja yhdenmukaisia ja siten varmistettava oikeusvarmuus ja selkeys sekä yrityksille että kuluttajille.

¹ EUVL C , , s.

- (2) Tätä varten vahvistettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2007/46/EY² kattavat puitteet moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden EU-tyyppihyväksyntää varten.
- (3) Moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntään sovellettavasta unionin lainsäädännöstä vuonna 2013 tehdyssä arvioinnissa³ osoittautui, että direktiivillä 2007/46/EY luodut puitteet soveltuvat päätavoitteiden eli yhdenmukaistamisen, sisämarkkinoiden tehokkaan toiminnan ja terveen kilpailun saavuttamiseen, joten niiden soveltamista olisi jatkettava.
- 4) Arvioinnissa todettiin kuitenkin, että tyyppihyväksyntävaatimusten täydennykseksi tarvitaan markkinaavalvontasäännöksiä, että takaisinkutsu- ja suojamenettelyjä sekä olemassa olevien ajoneuvotyyppien hyväksynnän laajentamiseksi olisi selkeytettävä ja että tyyppihyväksyntäpuitteiden täytäntöönpanon valvontaa olisi parannettava yhdenmukaistamalla ja tehostamalla jäsenvaltioiden viranomaisten ja tutkimuslaitosten soveltamia tyyppihyväksyntään ja tuotannon vaatimustenmukaisuuden varmistamiseen liittyviä menettelyjä. Lisäksi olisi selkeytettävä toimitusketjussa toimivien talouden toimijoiden ja puitteiden täytäntöönpanossa mukana olevien viranomaisten ja osapuolten rooleja ja velvollisuuksia sekä parannettava vaihtoehtoisten tyyppihyväksyntäjärjestelmien (kansalliset piensarjahyväksynät ja ajoneuvon yksittäishyväksynät) ja monivaiheisen tyyppihyväksyntämenettelyn soveltuvuutta asianmukaisen joustonvaran tarjoamiseksi pienille erikoismarkkinoille ja pk-yrityksille heikentämättä kuitenkaan yhtäläisiä toimintaedellytyksiä.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/46/EY, annettu 5 päivänä syyskuuta 2007, puitteiden luomisesta moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksymiselle (Puitedirektiivi) (EUVL L 263, 9.10.2007, s. 1).

³ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja "Fitness Check of the EU legal framework for the type-approval of motor vehicles" (SWD(2013) 466 final).

- (5) Lisäksi tyyppihyväksyntäpuitteiden täytäntöönpanossa hiljattain havaitut vaikeudet ovat paljastaneet erityisiä heikkouksia ja osoittaneet, että näitä puitteita on tarkistettava perusteellisesti, jotta saadaan aikaan vankat, avoimet, ennakoitavat ja kestävät sääntelypuitteet, joilla tarjotaan korkeatasoinen turvallisuus sekä suoja terveydelle ja ympäristölle.
- (6) Yrityksiä ja kuluttajia hyödyttävän sisämarkkinoiden asianmukaisen toiminnan sekä korkeatasoisen turvallisuuden ja terveyden ja ympäristön suojan varmistamiseksi tässä asetuksessa vahvistetaan yhdenmukaistetut säännöt ja periaatteet moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntää ja ajoneuvon yksittäishyväksyntää varten.
- (7) Tässä asetuksessa vahvistetaan sisällölliset tekniset ja hallinnolliset tyyppihyväksyntävaatimukset luokkien M ja N moottoriajoneuvoille ja niiden perävaunuille (luokka O) sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitetuille järjestelmille, komponenteille ja erillisille teknisille yksiköille, jotta voidaan varmistaa, että ne ovat turvallisuudeltaan ja ympäristöominaisuuksiltaan asianmukaisella tasolla. Näihin luokkiin kuuluvat matkustajien kuljettamiseen tarkoitettut moottoriajoneuvot, tavaroiden kuljettamiseen tarkoitettut moottoriajoneuvot sekä näiden ajoneuvojen perävaunut.
- (8) Tällä asetuksella on tarkoitus vahvistaa nykyisiä tyyppihyväksyntäpuitteita etenkin ottamalla käyttöön markkinavalvontasäännöksiä. Markkinavalvonta olisi otettava käyttöön autoteollisuudessa määrittämällä toimitusketjussa toimivien talouden toimijoiden velvollisuudet, jäsenvaltioiden täytäntöönpanoviranomaisten vastuualueet sekä toimenpiteet, jotka toteutetaan, jos markkinoilta löytyy sellaisia autoteollisuuden tuotteita, jotka aiheuttavat vakavan turvallisuus- tai ympäristöriskin, tai eivät vastaa tyyppihyväksyntävaatimuksia.

- (9) Tyyppihyväksyntävaatimusten tehokas täytäntöönpano olisi varmistettava vahvistamalla tuotannon vaatimustenmukaisuuteen liittyviä säännöksiä muun muassa säätämällä vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmiin ja asianomaisten tuotteiden jatkuvaan vaatimustenmukaisuuteen kohdistettavista pakollisista määräaikaistarkastuksista ja tehostamalla vaatimuksia, joita sovelletaan kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksyntään liittyviä testejä tyyppihyväksyntäviranomaisten vastuulla suorittavien tutkimuslaitosten pätevyYTEEN, velvollisuuksiin ja suoritustasoon. Tutkimuslaitosten asianmukainen toiminta on olennaista varmistettaessa korkeatasoinen turvallisuuden ja ympäristön suojelu ja kansalaisten luottamus järjestelmään. Direktiivissä 2007/46/EY säädetyt tutkimuslaitosten nimeämistä koskevat perusteet olisi vahvistettava yksityiskohtaisempina, jotta voidaan [...] **varmistaa** niiden yhdenmukainen soveltaminen. Erot jäsenvaltioiden soveltamissa tutkimuslaitosten arviointimenetelmissä [...] **näyttävät** kasvavan entisestään, kun tutkimuslaitosten työ monimutkaistuu. Sen vuoksi on tarpeen vahvistaa menettelyllisiä velvoitteita, joilla varmistetaan tiedonvaihto ja se, että jäsenvaltioiden tutkimuslaitostensa arviointiin, nimeämiseen, ilmoittamiseen ja seurantaan soveltamia käytäntöjä seurataan. Näillä menettelyllisillä velvoitteilla pitäisi pystyä poistamaan eroavaisuudet käytetyissä menetelmissä ja tutkimuslaitosten nimeämisperusteiden tulkinnassa.

- (10) Nimeävillä viranomaisilla on yhä suurempi tarve valvoa ja seurata tutkimuslaitoksia, sillä tekniikan kehitys on lisännyt riskiä siitä, että tutkimuslaitoksilla ei ole niiden nimeämisen alalla käyttöön otettavien uusien teknologioiden tai laitteiden testaamisen edellyttämää pätevyyttä. Koska tekniikan kehitys lyhentää tuotesyklejä ja koska [...] laitoksissa tehtyjen valvonta-arviointien ja seurantatoimien toteuttamistiheys vaihtelee, **tutkimuslaitosten nimeämisen voimassaolon olisi oltava kestoaltaan rajoitettu, minkä pitäisi varmistaa, että tutkimuslaitosten pätevyyttä arvioidaan määrääjain.**
- (11) Jäsenvaltioiden suorittamaan, yksityiskohtaisiin ja tiukkoihin kriteereihin perustuvaan tutkimuslaitosten nimeämiseen ja seurantaan olisi sen vuoksi sovellettava unionin tason valvontatarkastuksia, mukaan luettuna riippumattomia tarkastuksia, edellytyksenä ilmoittamisen uusimiselle [...]. Tutkimuslaitosten asemaa valmistajiin nähden olisi vahvistettava, ja niille olisi muun muassa annettava oikeus ja velvollisuus tehdä tuotantolaitoksiin tarkastuskäyntejä ilman ennakkoilmoitusta ja suorittaa tämän asetuksen kattamille tuotteille fyysisiä testejä tai laboratoriotestejä, jotta voidaan varmistaa, että valmistajat noudattavat jatkuvasti vaatimuksia sen jälkeen, kun ne ovat saaneet tuotteilleen tyyppihyväksynnän.
- (12) Jäsenvaltioiden olisi tehtävä yhteistyötä keskenään ja komission kanssa, jotta voidaan lisätä avoimuutta ja keskinäistä luottamusta sekä yhdenmukaistaa ja kehittää perusteita, joita sovelletaan tutkimuslaitosten arviointiin, nimeämiseen ja ilmoittamiseen sekä laajentamis- ja uusimismenettelyihin. Jäsenvaltioiden olisi kuultava toisiaan ja komissiota kysymyksissä, joilla on yleistä merkitystä tämän asetuksen soveltamisen kannalta, ja toimitettava toisilleen ja komissiolle tietoja [...].

- (13) Jos tutkimuslaitoksen nimeäminen perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008⁴ tarkoitettuun akkreditointiin, akkreditointielinten ja nimeävien viranomaisten olisi vaihdettava tietoja, joilla on merkitystä tutkimuslaitosten pätevyyden arvioinnin kannalta.
- (14) Jäsenvaltioiden olisi perittävä maksuja tutkimuslaitosten nimeämisestä ja seurannasta, jotta voidaan varmistaa, että jäsenvaltioiden niihin kohdistama seuranta on kestäväällä pohjalla, ja luoda tutkimuslaitoksille tasapuoliset toimintaedellytykset. [...]
- (15) Jos tutkimuslaitoksen pätevyyttä kuitenkin epäillään siitä huolimatta, että toimenpiteitä on toteutettu sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot soveltavat vaatimuksia johdonmukaisesti ja seuraavat niiden täyttymistä, komissiolla olisi oltava mahdollisuus tutkia yksittäisiä tapauksia.
- (16) Sen varmistamiseksi, että säännösten vastaiset olosuhteet eivät vaikuta tutkimuslaitosten testeihin ja selosteisiin, tutkimuslaitosten organisaatio ja toiminta olisi järjestettävä siten, että taataan täysi puolueettomuus ja riippumattomuus. Jotta nämä tutkimuslaitokset voisivat suorittaa tehtävänsä johdonmukaisesti ja järjestelmällisesti, niillä olisi oltava asianmukainen hallintojärjestelmä, salassapitovelvollisuutta koskevat säännökset mukaan luettuina. Jotta ne voisivat suorittaa tehtävänsä asianmukaisesti, niiden henkilöstön osaamisen, [...] pätevyyden ja riippumattomuuden taso olisi taattava koko ajan.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 765/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 30).

(17) [...]

- (18) Jotta tämän asetuksen mukaiset vaatimukset täyttyvät, käytössä on oltava vankka vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmä. Autoteollisuutta sääntelevässä lainsäädännössä vahvistettujen tyyppihyväksyntään ja tuotannon vaatimustenmukaisuuteen liittyvien vaatimusten noudattamisen varmistaminen olisi säilytettävä hyväksyntäviranomaisten keskeisenä tehtävänä, koska tämä velvollisuus on tiiviisti kytköksissä tyyppihyväksynnän myöntämiseen ja edellyttää tarkkoja tietoja hyväksynnän sisällöstä. Sen vuoksi on tärkeää, että hyväksyntäviranomaisten toiminta tarkastetaan säännöllisesti [...].

Vaatimustenmukaisuuden todentamisjärjestelmää vahvistetaan tunnustamalla tutkimuslaitosten virallinen akkreditointiprosessi tai ottamalla käyttöön säännölliset vertaisarvioinnit tyyppihyväksyntäviranomaisten suorittaman tutkimuslaitosten arvioinnin ja seurannan osalta. [...] Tällä pyritään varmistamaan, että kaikki hyväksyntäviranomaiset valvovat tyyppihyväksyntävaatimusten noudattamista yhtä laadukkaasti ja tiukasti. [...]

- (19) Kansallisten viranomaisten olisi tiivistettävä koordinointiaan vaihtamalla tietoja ja tekemällä koordinoituja arvioita koordinoivan viranomaisen ohjauksessa, sillä se on olennaisen tärkeää varmistettaessa, että turvallisuus sekä terveyden ja ympäristön suojelu pysyvät sisämarkkinoilla jatkuvasti korkeatasoisina. Tämän pitäisi tehostaa myös kansallisella tasolla olevien niukkojen resurssien käyttöä. Sitä varten olisi perustettava **neuvoa-antava** foorumi, jonka **tavoitteena on edistää hyviä käytäntöjä**, kun jäsenvaltiot ja komissio vaihtavat tietoja [...] ja koordinoivat tyyppihyväksyntälainsäädännön täytäntöönpanon valvontaan liittyviä toimia [...]. Muodollisemmista puitteista olisi hyötyä jäsenvaltioiden tämän alan yhteistyölle, joka on nykyisin epävirallista. **Foorumin olisi koostuttava jäsenvaltioiden nimittämistä edustajista, jotka edustavat tyyppihyväksyntäviranomaisia ja markkinavalvontaviranomaisia. Yksittäiseen kokoukseen osallistuvat edustajat olisi valittava foorumin käsittelemien kysymysten perusteella.**
- (20) Asetuksessa (EY) N:o 765/2008 säädettyjä unionin markkinavalvontaa ja unionin markkinoille tuleville tuotteille tehtäviä tarkastuksia koskevia sääntöjä sovelletaan myös moottoriajoneuvoihin ja niiden perävaunuihin sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettuihin järjestelmiin, komponentteihin ja erillisiin teknisiin yksiköihin, sanotun kuitenkaan estämättä jäsenvaltioita valitsemasta toimivaltaisia viranomaisia näihin tehtäviin. Markkinavalvonnan osalta toimivalta voi jakautua eri kansallisille viranomaisille, jotta otetaan huomioon jäsenvaltioissa asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaisesti perustetut kansalliset markkinavalvontajärjestelmät. [...]
- (21) [...]
- (22) Jotta voitaisiin lisätä hyväksyntämenettelyn avoimuutta ja helpottaa markkinavalvontaviranomaisten, hyväksyntäviranomaisten ja komission välistä tiedonvaihtoa ja riippumatonta varmentamistoimintaa, tyyppihyväksyntäasiakirjat olisi toimitettava [...], ellei tästä ole kaupallisten etujen suojaamisen ja henkilötietojen suojaamisen vuoksi syytä poiketa.

(23) Tässä asetuksessa säädetty markkinavalvontaa koskevat kansallisten viranomaisten velvollisuudet ovat tarkempia kuin asetuksen (EY) N:o 765/2008 19 artiklassa säädetty, jotta voidaan ottaa huomioon tyyppihyväksyntäpuitteiden erityispiirteet ja tarve täydentää puitteita tehokkaalla markkinavalvontamenettelyllä, jolla taataan tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden vaatimustenmukaisuuden tehokas [...]todentaminen.

(23 a) Tehokkaaseen riskinarviointiin perustuva markkinoilla olevien ajoneuvojen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden vaatimustenmukaisuuden todentaminen on välttämätöntä markkinavalvonnan asianmukaisen toiminnan kannalta. [...] Tämän, täydennettynä ajoneuvojen tarkastusten vuotuisen vähimmäismäärän vahvistamisella, pitäisi edistää markkinavalvontavelvoitteiden tosiasiallista unionin laajuista täytäntöönpanoa.

(23 b) Tarkastusten vähimmäismäärää olisi vähitellen sovellettava kaikkiin vaatimustenmukaisuuden varmentamiseksi tarvittaviin testeihin ja tarkastuksiin. Alkuperäisten komponenttien tarkastukset, joilla voidaan jäljitellä ajoneuvoille suoritettavia tarkastuksia vaarantamatta tarkastusten luotettavuutta, voitaisiin katsoa osaksi tarkastusten vähimmäismäärää.

(23 c) Testejä, joita suoritetaan mille tahansa ajoneuvolle missä tahansa jäsenvaltiossa, voidaan käyttää korjaavien ja rajoittavien toimenpiteiden toteuttamiseksi toisessa jäsenvaltiossa. Ajoneuvoille yhdessä jäsenvaltiossa tehtyjen tarkastusten tuloksia olisi pidettävänä riittävinä korjaaviin ja rajoittaviin toimenpiteisiin turvautumiseksi toisessa jäsenvaltiossa. Sen vuoksi toisen jäsenvaltion puolesta suoritettavia tarkastuksia varten ei pitäisi vaatia kyseisten ajoneuvojen fyysistä kuljetusta.

(24) Kansallisten viranomaisten olisi harkittava ajoneuvojen käytönaikaisen vaatimustenmukaisuuden testausta ja tarkastuksia osana vaatimustenmukaisuuden todentamista. [...] Vaatimustenmukaisuuden [...] todentamiseen otettavien ajoneuvojen valinnassa olisi käytettävä asianmukaista riskinarviointia, jossa otetaan huomioon mahdollisen vaatimustenvastaisuuden vakavuus ja sen toteutumisen todennäköisyys.

- (25) Komission olisi lisäksi järjestettävä sekä tehtävä tai vaadittava tehtäväksi vaatimustenmukaisuuden [...] todentamistestejä ja -tarkastuksia, jotka ovat riippumattomia niistä, jotka jäsenvaltiot tekevät kansallisten markkinavalvontavelvollisuuksiensa puitteissa. Jos näiden testien ja tarkastusten perusteella ilmenee vaatimustenvastaisuuksia tai jos havaitaan, että tyyppihyväksyntä on myönnetty virheellisten tietojen perusteella, komissiolla pitäisi olla valtuudet käynnistää unionin laajuisia korjaavia toimia, joilla kyseisten ajoneuvojen vaatimustenmukaisuus palautetaan, ja selvittää tyyppihyväksynnän virheellisyyden syyt. Näiden vaatimustenmukaisuuden todentamistestausten ja -tarkastusten suorittamiseen olisi varattava asianmukainen rahoitus unionin yleisestä talousarviosta. Kun otetaan huomioon monivuotisen rahoituskehysten 2014–2020 asettamat budjettirajoitukset, tämän säädösehdotuksen täytäntöönpanossa on nojauduttava olemassa oleviin resursseihin eikä siitä pidä aiheutua taloudellisia [...] **lisärasitteita**. [...]
- (26) Jotta voidaan varmistaa ajoneuvojen toimintaturvallisuuden, ajoneuvon matkustajien ja muiden tienkäyttäjien suojelun ja ympäristönsuojelun korkea taso, olisi ajoneuvoihin, järjestelmiin, komponentteihin ja erillisiin teknisiin yksiköihin sovellettavien teknisten vaatimusten ja ympäristövaatimusten oltava jatkossakin yhdenmukaistettuja ja ne olisi mukautettava tieteen ja tekniikan kehitykseen.

- (27) Tämän asetuksen tavoitteita ei saisi vaarantaa se, että tiettyjä järjestelmiä, komponentteja, erillisiä teknisiä yksiköitä taikka osia ja varusteita voidaan asentaa ajoneuvoon sen jälkeen, kun ajoneuvo on saatettu markkinoille, rekisteröity tai otettu käyttöön. Sen vuoksi olisi toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että hyväksyntäviranomainen tarkastaa ennen markkinoille saattamista, rekisteröintiä tai käyttöönottoa ne järjestelmät, komponentit, erilliset tekniset yksiköt taikka osat ja varusteet, jotka on mahdollista asentaa ajoneuvoihin ja jotka voivat merkittävästi haitata ympäristönsuojelun tai toimintaturvallisuuden kannalta olennaisten järjestelmien toimintaa.
- (28) EU-tyyppihyväksyntäjärjestelmän tarkoituksena on, että kukin jäsenvaltio voi varmistaa, että jokaiselle ajoneuvotyyppille ja jokaiselle tällaiseen ajoneuvotyyppiin tarkoitettun järjestelmän, komponentin ja erillisen teknisen yksikön tyyppille on tehty tässä asetuksessa säädetyt testit ja tarkastukset, joilla varmennetaan, että se täyttää tämän asetuksen tyyppihyväksyntävaatimukset, ja että valmistaja on hankkinut tyyppihyväksyntätodistuksen. EU-tyyppihyväksyntäjärjestelmä velvoittaa valmistajan valmistamaan ajoneuvonsa, järjestelmänsä, komponenttinsa ja erilliset tekniset yksikkönsä hyväksytyn tyypin mukaisesti. Ajoneuvon valmistajan on todistettava tämä antamalla kullekin ajoneuvolle vaatimustenmukaisuustodistus. Kaikki ajoneuvot, joiden mukana seuraa voimassa oleva vaatimustenmukaisuustodistus, olisi voitava asettaa saataville markkinoilla ja rekisteröidä käytettäväksi koko unionin alueella.

- (29) Tuotannon vaatimustenmukaisuus on yksi EU-tyyppihyväksyntäjärjestelmän kulmakivistä, minkä vuoksi toimivaltaisen viranomaisen tai tarkoitusta varten nimetyn tutkimuslaitoksen, jolla on alalla tarvittava tekninen pätevyys, olisi hyväksyttävä järjestelyt, jotka valmistaja on vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi ottanut käyttöön, ja varmennettava ne säännöllisesti riippumattomilla määräaikaikaisilla tarkastuksilla. Lisäksi hyväksyntäviranomaisten olisi varmistettava, että asianomaisten tuotteiden jatkuva vaatimustenmukaisuus todennetaan.
- (30) [...]
- (31) Ilmoitetut vakavat turvallisuusriskit ja kansanterveys- ja ympäristöhaitat olisi arvioitava kansallisella tasolla, mutta jos ilmoitettu riski tai haitta voi ulottua yhden jäsenvaltion aluetta laajemmalle, olisi huolehdittava unionin tason koordinoinnista pyrkien jakamaan resursseja ja varmistamaan, että havaitun riskin ja haitan korjaamiseksi toteutettavat toimet ovat yhdenmukaisia.

- (32) Jotta voidaan varmistaa, että kaikki markkinoille saatetut ajoneuvot, järjestelmät, komponentit ja erilliset tekniset yksiköt varmistavat korkeatasoisen turvallisuuden ja ympäristönsuojelun, valmistajan tai muun toimitusketjussa toimivan talouden toimijan olisi toteutettava tehokkaita korjaavia toimenpiteitä, ajoneuvojen takaisinkutsumenettely mukaan luettuna, jos ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö aiheuttaa käyttäjille tai ympäristölle asetuksen (EY) N:o 765/2008 20 artiklassa tarkoitetun vakavan riskin.
- Hyväksyntäviranomaisilla olisi oltava valtuudet arvioida ja varmentaa se, että nämä toimenpiteet ovat riittäviä. Muiden jäsenvaltioiden viranomaisilla olisi oltava oikeus toteuttaa suojatoimenpiteitä, jos ne katsovat, etteivät valmistajan korjaavat toimenpiteet ole riittäviä.
- (33) Ajoneuvoja pieninä sarjoina valmistaville valmistajille olisi tarjottava asianmukaista joustovaraa vaihtoehtoisilla tyyppihyväksyntäjärjestelmillä. Näiden valmistajien pitäisi pystyä hyödyntämään unionin sisämarkkinoiden etuja, kunhan niiden ajoneuvot täyttävät pieninä sarjoina valmistettavia ajoneuvoja koskevat erityiset EU-tyyppihyväksyntävaatimukset. Tietyissä rajoitetuissa tapauksissa on aiheellista sallia kansallinen piensarjatyypin hyväksyntä. Väärinkäytösten estämiseksi olisi mahdolliset pieninä sarjoina valmistettavia ajoneuvoja koskevat yksinkertaistetut menettelyt rajattava tapauksiin, joissa tuotanto on hyvin vähäistä. Sen vuoksi on tarpeen määritellä täsmällisesti pieninä sarjoina valmistettavien ajoneuvojen käsite valmistettujen ajoneuvojen lukumäärän, noudatettavien vaatimusten ja ajoneuvojen markkinoille saattamisen ehtojen perusteella. Yhtä tärkeää on määritellä vaihtoehtoinen hyväksyntäjärjestelmä yksittäisille ajoneuvoille etenkin siksi, että tarjotaan riittävästi joustovaraa useassa vaiheessa valmistettujen ajoneuvojen hyväksyntään.

- (34) Unioni on sopimuspuolena Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission (UNECE) sopimuksessa pyörillä varustettuihin ajoneuvoihin ja niihin asennettaviin ja/tai niissä käytettäviin varusteisiin ja osiin sovellettavien yhdenmukaisten teknisten vaatimusten hyväksymisestä sekä näiden vaatimusten mukaisesti myönnettyjen hyväksymisien vastavuoroista tunnustamista koskevista ehdoista (vuoden 1958 tarkistettu sopimus)⁵. Unioni on hyväksynyt merkittävän määrän vuoden 1958 tarkistettuun sopimukseen liitettyjä sääntöjä, minkä vuoksi sillä on velvollisuus hyväksyä näiden sääntöjen mukaisesti myönnetty tyyppihyväksynnät vastaavien unionin vaatimusten mukaisina. Yksinkertaistaakseen tyyppihyväksyntäjärjestelmäänsä ja saattaakseen sen UNECE:n kansainvälisen järjestelmän mukaiseksi unioni kumosi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 661/2009⁶ tyyppihyväksyntää koskevat erityisdirektiivinsä ja korvasi ne soveltuvien UNECE:n sääntöjen, jäljempänä 'E-säännöt', pakollisella soveltamisella.
- Tyyppihyväksyntämenettelyn hallinnollisten rasitteiden vähentämiseksi olisi asianmukaista sallia ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden valmistajien hakea tyyppihyväksyntää tämän asetuksen mukaisesti tarvittaessa siten, että hyväksyntä saadaan suoraan tämän asetuksen liitteissä tarkoitettujen soveltuvien E-sääntöjen mukaisesti.
- (35) E-säännöt ja niiden muutokset, joiden puolesta unioni on äänestänyt tai joita unioni soveltaa neuvoston päätöksen 97/836/EY⁷ mukaisesti, olisi näin ollen sisällytettävä EU:n tyyppihyväksyntälainsäädäntöön. Komissiolle olisi tämän vuoksi siirrettävä valta muuttaa tämän asetuksen liitteitä ja hyväksyä delegoituja säädöksiä, jotta voidaan varmistaa, että asiaa koskevissa säädöksissä olevat viittaukset E-sääntöihin ja niiden muutoksiin pysyvät ajan tasalla.

⁵ Neuvoston päätös 97/836/EY, tehty 27 päivänä marraskuuta 1997, Euroopan yhteisön liittymisestä Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission sopimukseen pyörillä varustettuihin ajoneuvoihin ja niihin asennettaviin tai niissä käytettäviin varusteisiin ja osiin sovellettavien yhdenmukaisten teknisten vaatimusten hyväksymisestä sekä näiden vaatimusten mukaisesti annettujen hyväksymisien vastavuoroista tunnustamista koskevista ehdoista (vuoden 1958 tarkistettu sopimus) (EYVL L 346, 17.12.1997, s. 81).

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 661/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, moottoriajoneuvojen, niiden perävaunujen sekä niihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden yleiseen turvallisuuteen liittyvistä tyyppihyväksyntävaatimuksista (EUVL L 200, 31.7.2009, s. 1).

⁷ Neuvoston päätös 97/836/EY, tehty 27 päivänä marraskuuta 1997 (EYVL L 346, 17.12.1997, s. 78).

- (36) Ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen rajoittamaton saatavuus teknisen tiedon hakemiseen soveltuvassa vakiomuodossa sekä toimiva kilpailu ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavia tietoja tarjoavien palvelujen markkinoilla ovat tarpeen pyrittäessä parantamaan sisämarkkinoiden toimintaa erityisesti tavaroiden vapaan liikkuvuuden, sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamista koskevan vapauden suhteen. Korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen antamista koskevia vaatimuksia on tähän mennessä vahvistettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 715/2007⁸, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 595/2009⁹, komission asetuksessa (EU) N:o 692/2008¹⁰ ja komission asetuksessa (EU) N:o 582/2011¹¹. Nämä vaatimukset olisi konsolidoitava tässä asetuksessa, ja asetuksia (EY) N:o 715/2007, (EY) N:o 595/2009, (EU) N:o 692/2008 ja (EU) N:o 582/2011 olisi muutettava.
- (37) Teknisen kehityksen myötä tarjoutuvien, ajoneuvojen vianmäärityksessä ja korjaamisessa käytettävien uusien menetelmien tai uuden tekniikan, kuten ajoneuvon tietojen ja ohjelmistojen etäkäytön, ei pitäisi heikentää tämän asetuksen tavoitteiden toteutumista siltä osin kuin kyse on riippumattomien toimijoiden mahdollisuuksista saada korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot käyttöönsä.

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 715/2007, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2007, moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä kevyiden henkilö- ja hyötyajoneuvojen päästöjen (Euro 5 ja Euro 6) osalta ja ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudesta (EUVL L 171, 29.6.2007, s. 1).

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 595/2009, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2009, moottoriajoneuvojen ja moottorien tyyppihyväksynnästä raskaiden hyötyajoneuvojen päästöjen osalta (Euro VI) ja ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudesta ja asetuksen (EY) N:o 715/2007 ja direktiivin 2007/46/EY muuttamisesta sekä direktiivien 80/1269/ETY, 2005/55/EY ja 2005/78/EY kumoamisesta (EUVL L 188, 18.7.2009, s. 1).

¹⁰ Komission asetus (EY) N:o 692/2008, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2008, moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä kevyiden henkilö- ja hyötyajoneuvojen päästöjen (Euro 5 ja Euro 6) osalta ja ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 715/2007 täytäntöönpanosta ja muuttamisesta (EUVL L 199, 28.7.2008, s. 1).

¹¹ Komission asetus (EU) N:o 582/2011, annettu 25 päivänä toukokuuta 2011, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 595/2009 täytäntöönpanosta ja muuttamisesta raskaiden hyötyajoneuvojen päästöjen osalta (Euro VI) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/46/EY liitteiden I ja III muuttamisesta (EUVL L 167, 25.6.2011, s. 1).

(37 a) Jotta voitaisiin varmistaa toimiva kilpailu ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavia tietoja tarjoavien palvelujen markkinoilla ja jotta voitaisiin selventää, että kyseisiin tietoihin kuuluvat myös tiedot, jotka on toimitettava riippumattomille toimijoille sen varmistamiseksi, että riippumattomat ajoneuvojen korjaus- ja huoltomarkkinat kokonaisuudessaan voivat kilpailla valtuutettujen jälleenmyyjien kanssa riippumatta siitä, antaako ajoneuvon valmistaja tällaiset tiedot valtuutetuille jälleenmyyjille ja korjaamoille suoraan, on tarpeen säätää yksityiskohtaisesti tiedoista, jotka on annettava ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saamista varten.

(37 b) Koska ajoneuvojen valmistajien ja riippumattomien toimijoiden välistä ajoneuvojen komponentteja koskevien tietojen vaihtoa varten ei tällä hetkellä ole yhteistä jäsenneltyä prosessia, on tarpeen laatia tällaista tietojenvaihtoa koskevia periaatteita. Euroopan standardointikomitean (CEN) olisi virallisesti laadittava vaihdettavien tietojen standardoitua muotoa koskeva yhteinen jäsennelty prosessi siten, että CENille annetussa toimeksiannossa ei määritellä ennalta, kuinka yksityiskohtaisista tiedoista standardilla määrätään. CENin olisi työssään erityisesti otettava tasapuolisesti huomioon ajoneuvojen valmistajien ja riippumattomien toimijoiden edut ja tarpeet, ja sen olisi tarkasteltava myös muita ratkaisuja, kuten avoimia tietomuotoja, jotka kuvaillaan hyvin määritellyillä metatiedoilla, nykyisten tietoteknisten infrastruktuurien huomioon ottamiseksi.

- (38) Jotta voidaan varmistaa yhdenmukaiset edellytykset tämän asetuksen täytäntöönpanolle, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011¹² mukaisesti.
- (39) Tämän asetuksen täydentämiseksi teknisillä yksityiskohdilla komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden ympäristö- ja turvallisuusominaisuuksiin liittyviä tyyppihyväksyntävaatimuksia. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.
- (40) Jäsenvaltioiden olisi säädettävä tämän asetuksen rikkomiseen sovellettavia seuraamuksia koskevista säännöistä ja varmistettava, että näitä sääntöjä sovelletaan. Näiden seuraamusten olisi oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on raportoitava asettamistaan seuraamuksista komissiolle vuosittain, jotta näiden säännösten täytäntöönpanon yhdenmukaisuutta voidaan valvoa.
- (41) Selkeyden, järjeistämisen ja yksinkertaistamisen nimissä direktiivi 2007/46/EY olisi kumottava ja korvattava tällä asetuksella. Asetuksen antamisella varmistetaan, että säännöksiä sovelletaan sellaisenaan ja että ne voidaan saattaa ajan tasalle nopeasti ja tehokkaammin, jotta voidaan ottaa paremmin huomioon tekniikan kehitys ja sääntelyn kehittyminen vuoden 1958 tarkistetun sopimuksen puitteissa.

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (42) **EU:n tasolla toteutettavien korjaavien tai rajoittavien toimenpiteiden tukemiseksi** [...]

komissiolla olisi oltava valtuudet määrätä yhdenmukaistettuja hallinnollisia sakkoja talouden toimijoille, joiden on todettu rikkoneen tätä asetusta, riippumatta siitä, missä ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö oli alun perin tyyppihyväksytty.

Komission olisi tarkastelumenettelyä noudattaen hyväksyttävillä

täytäntöönpanosäädöksillä vahvistettava määriteltujen periaatteiden pohjalta kyseisiä hallinnollisia sakkoja koskeva menettely ja niiden laskenta- ja perimismenettelmät.

- (43) Aina, kun tässä asetuksessa säädettyihin toimenpiteisiin liittyy henkilötietojen käsittelyä, niiden toteuttamisessa olisi noudatettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 95/46/EY¹³ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001¹⁴ ja niihin liittyviä kansallisia täytäntöönpanotoimenpiteitä.

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31).

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

- (44) Jotta jäsenvaltiot ja kansalliset viranomaiset sekä talouden toimijat voisivat valmistautua tällä säädöksellä käyttöön otettujen uusien sääntöjen soveltamiseen, olisi vahvistettava voimaantuloa seuraava soveltamispäivä.
- (45) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita eli vahvistaa yhdenmukaistettuja sääntöjä, jotka koskevat luokkien M, N ja O ajoneuvojen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntään sovellettavia hallinnollisia ja teknisiä vaatimuksia sekä tällaisten ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden markkinavalvontaa, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

KOHDE, SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla *Kohde*

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset kaikkien 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen uusien ajoneuvojen, [...] järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntää ja markkinoille saattamista varten. Asetusta sovelletaan myös ajoneuvon yksittäishyväksyntöihin.

Tässä asetuksessa vahvistetaan myös säännökset sellaisten osien tai varusteiden markkinoille saattamista ja käyttöönottoa varten, jotka saattavat aiheuttaa vakavan riskin 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen ajoneuvojen keskeisten järjestelmien moitteettomalle toiminnalle.

2. Tässä asetuksessa vahvistetaan vaatimukset tämän asetuksen mukaisesti hyväksyttävien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen osien ja laitteiden markkinavalvontaa varten.

2 artikla
Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan yleisillä teillä käytettäviksi tarkoitettuihin luokkien M ja N moottoriajoneuvoihin ja niiden luokan O perävaunuihin, mukaan luettuina yhdessä tai useammassa vaiheessa suunnitellut ja rakennetut ajoneuvot perävaunuineen, samoin kuin tällaisia ajoneuvoja ja perävaunuja varten suunniteltuihin ja rakennettuihin järjestelmiin, komponentteihin ja erillisiin teknisiin yksiköihin sekä osiin ja varusteisiin.
2. Tätä asetusta ei sovelleta seuraaviin ajoneuvoihin:
 - a) maa- ja metsätaloudessa käytettävät ajoneuvot, [...] sellaisina kuin ne on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 167/2013¹⁵;
 - b) kaksi- ja kolmipyöräiset ajoneuvot ja nelipyörät, sellaisina kuin ne on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 168/2013¹⁶;
 - c) [...] **tela-ajoneuvot;**
 - d) ajoneuvot, jotka on suunniteltu ja rakennettu tai muunnettu ainoastaan asevoimien käyttöön.**

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 167/2013, annettu 5 päivänä helmikuuta 2013, maa- ja metsätaloudessa käytettävien ajoneuvojen hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta (EUVL L 60, 2.3.2013, s. 1).

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 168/2013, annettu 15 päivänä tammikuuta 2013, kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten ajoneuvojen hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta (EUVL L 60, 2.3.2013, s. 52).

3. Seuraavien ajoneuvojen [...] tapauksessa valmistaja voi hakea tyyppihyväksyntää tai ajoneuvon yksittäishyväksyntää tämän asetuksen mukaisesti, kunhan ajoneuvot täyttävät tämän asetuksen [...] vaatimukset:
- a) ajoneuvot, jotka on suunniteltu ja rakennettu käytettäväksi pääasiassa rakennustyömailla, louhimoissa, satamissa tai lentokentillä;
 - b) ajoneuvot, jotka on suunniteltu ja rakennettu **tai muunnettu** [...] väestönsuojelun, palolaitosten ja yleisestä järjestyksestä vastaavien voimien käyttöön;
 - c) omalla käyttövoimallaan liikkuvat ajoneuvot, jotka on nimenomaan suunniteltu ja rakennettu työkoneiksi ja jotka eivät rakenteensa takia sovellu matkustajien tai tavaroiden kuljettamiseen **ja jotka eivät ole moottoriajoneuvon alustalle asennettuja työkoneita.**

Tällaiset hyväksynnit eivät vaikuta koneista 17 päivänä toukokuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/42/EY soveltamiseen.

4. Seuraavien ajoneuvojen tapauksessa valmistaja voi hakea ajoneuvon yksittäishyväksyntää tämän asetuksen mukaisesti:
- a) ajoneuvot, jotka on tarkoitettu pelkästään maantiellä ajettaviin kilpailuihin;
 - b) ajoneuvojen prototyypit, joita käytetään maantiellä valmistajan vastuulla tietyn testausohjelman suorittamiseksi, edellyttäen että ne on erityisesti suunniteltu ja rakennettu tätä tarkoitusta varten.

3 artikla
Määritelmät

Tässä asetuksessa **ja liitteessä IV luetelluissa [...] säädöksissä, jollei niissä toisin säädetä,** tarkoitetaan:

- 1) 'tyyppihyväksynnällä' menettelyä, jossa tyyppihyväksyntäviranomainen varmentaa, että ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppi täyttää sitä koskevat hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset;
- 2) 'markkinavalvonnalla' markkinavalvontaviranomaisten toimintaa tai toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että markkinoilla saataville asetetut ajoneuvot, järjestelmät, komponentit ja erilliset tekniset yksiköt sekä osat ja varusteet ovat asiaa koskevassa unionin **yhdenmukaistamis**lainsäädännössä asetettujen vaatimusten mukaisia eivätkä vaaranna terveyttä, turvallisuutta tai muita yleisten etujen suojeluun liittyviä seikkoja;
- 3) 'ajoneuvolla' moottoriajoneuvoa tai sen perävaunua sellaisina kuin ne määritellään 10 ja 11 alakohdassa;
- 4) 'järjestelmällä' yhden tai useamman erityisen toiminnon suorittamiseksi ajoneuvossa yhdistettyjen laitteiden kokoonpanoa, jonka osalta on noudatettava tämän asetuksen tai jonkin liitteessä IV luetellun säädöksen vaatimuksia;
- 5) 'komponentilla' ajoneuvon osaksi tarkoitettua laitetta, joka voidaan tyyppihyväksyä kyseisestä ajoneuvosta erillään ja jonka osalta on noudatettava tämän asetuksen tai jonkin liitteessä IV luetellun säädöksen vaatimuksia, **jos säädöksessä nimenomaisesti siitä säädetään;**

- 6) 'erillisellä teknisellä yksiköllä' ajoneuvon osaksi tarkoitettua laitetta, joka voidaan tyyppihyväksyä erikseen mutta ainoastaan suhteessa yhteen tai useampaan määrättyyn ajoneuvotyyppiin ja jonka osalta on noudatettava tämän asetuksen tai jonkin liitteessä IV luetellun säädöksen vaatimuksia, **jos säädöksessä nimenomaisesti siitä säädetään**;
- 7) 'osilla' ajoneuvon kokoonpanoa, korjausta tai huoltoa varten käytettäviä hyödykkeitä sekä varaosia;
- 8) 'varusteilla' kaikkia muita hyödykkeitä kuin osia, joita voidaan lisätä tai asentaa ajoneuvoon;
- 9) 'valmistajalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka vastaa kaikista ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksyntään, ajoneuvon yksittäishyväksyntään tai osien ja varusteiden lupamenettelyyn liittyvistä seikoista, tuotannon vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta sekä valmistetun ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen markkinavalvontaan liittyvistä seikoista, riippumatta siitä, osallistuuko henkilö suoraan kyseisen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön kaikkiin suunnittelu- ja rakennusvaiheisiin;
- 10) 'moottoriajoneuvolla' moottorikäyttöistä ajoneuvoa, joka on suunniteltu ja valmistettu kulkemaan omalla käyttövoimallaan, on vähintään nelipyöräinen, on valmis, valmistunut tai keskeneräinen ja jonka suurin rakenteellinen nopeus on yli 25 km/h;
- 11) 'perävaunulla' pyörillä varustettua ajoneuvoa, joka ei kulje omalla käyttövoimallaan ja joka on suunniteltu ja rakennettu moottoriajoneuvon vedettäväksi **ja joka pystyy niveltymään vähintään vetävän moottoriajoneuvon pituussuuntaiseen keskitasoon nähden kohtisuoran vaakasuoran akselin ja pituussuuntaiseen keskitasoon nähden samansuuntaisen pystysuoran akselin ympäri**;

- 12) 'hyväksyntäviranomaisella' jäsenvaltion [...] viranomaista tai [...] viranomaisia, jotka jäsenvaltio on ilmoittanut komissiolle ja jotka ovat toimivaltaisia kaikissa ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksyntään tai ajoneuvon yksittäishyväksyntään liittyvissä kysymyksissä ja osien ja varusteiden lupamenettelyssä ja jotka antavat ja tarvittaessa peruuttavat tai epäävät hyväksyntätodistukset, toimivat toisten jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisten yhteyselimenä, nimeävät tutkimuslaitokset ja huolehtivat siitä, että valmistaja täyttää velvoitteensa tuotannon vaatimustenmukaisuuden osalta;
- 13) 'markkinavalvontaviranomaisella' kansallista viranomaista tai kansallisia viranomaisia, jotka vastaavat markkinavalvonnan toteuttamisesta kyseisen jäsenvaltion alueella;
- 14) 'kansallisella viranomaisella' jäsenvaltion hyväksyntäviranomaista tai muuta [...] viranomaista, joka osallistuu ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien tai varusteiden markkinavalvontaan, tuontitarkastuksiin tai rekisteröintiin ja vastaa näistä toiminnoista;
- 15) 'markkinoille saattamisella' ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen asettamista ensimmäistä kertaa saataville unionissa;
- 16) 'rekisteröinnillä' **hyväksytylle** ajoneuvolle tieliikennekäyttöä varten myönnettyä [...] hallinnollista käyttöönottolupaa, [...] **jonka yhteydessä** ajoneuvo on tunnistettu ja **sille** on annettu sarjanumero **eli rekisterinumero ja joka on voimassa pysyvästi [...] tai lyhytaikaisesti**;
- 17) 'käyttöönottolla' ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen käyttötarkoituksensa mukaista ensimmäistä käyttöä unionissa;

- 18) 'talouden toimijalla' valmistajaa, valmistajan edustajaa, maahantuoja tai jakelijaa;
- 19) 'kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksynnällä' menettelyä, jolla hyväksyntäviranomainen varmentaa, että keskeneräinen, valmis tai valmistunut ajoneuvotyyppi täyttää sitä koskevat hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset;
- 20) 'monivaiheisella tyyppihyväksynnällä' menettelyä, jossa yksi tai useampi hyväksyntäviranomainen varmentaa, että keskeneräinen tai valmistunut ajoneuvotyyppi täyttää valmistusvaiheen mukaan siihen sovellettavat hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset;
- 21) 'keskeneräisellä ajoneuvolla' ajoneuvoa, jonka valmistuksessa tarvitaan vielä vähintään yksi lisävaihe tämän asetuksen ja jonkin liitteessä IV luetellun säädöksen teknisten vaatimusten täyttämiseksi;
- 22) 'EU-tyyppihyväksynnällä' menettelyä, jossa hyväksyntäviranomainen varmentaa, että ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppi täyttää sitä koskevat tämän asetuksen ja liitteessä IV lueteltujen säädösten hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset;
- 23) 'tyyppihyväksyntätodistuksella' asiakirjaa, jolla hyväksyntäviranomainen virallisesti varmentaa, että ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppi on hyväksytty;

- 24) 'valmistajan edustajalla' unioniin sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka valmistaja on asianmukaisesti nimennyt edustamaan valmistajaa hyväksyntäviranomaiseen tai markkinavalvontaviranomaiseen nähden ja toimimaan valmistajan puolesta tämän asetuksen kattamissa asioissa;
- 25) 'maahantuojalla' unioniin sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa markkinoille kolmannessa maassa valmistetun ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen;
- 26) 'kansallisella tyyppihyväksynnällä' menettelyä, jossa hyväksyntäviranomainen varmentaa, että ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppi täyttää sitä koskevat jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä vahvistetut hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset; tällainen hyväksyntä on voimassa ainoastaan kyseisen jäsenvaltion alueella;
- 27) 'vaatimustenmukaisuustodistuksella' [...] asiakirjaa, jonka valmistaja toimittaa todistuksena siitä, että valmistettu ajoneuvo on hyväksytyn ajoneuvotyypin mukainen **ja on kaikkien säädösten mukainen valmistusajankohtanaan**;
- 28) 'jakelijalla' jälleenmyyjää tai muuta toimitusketjuun kuuluvaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä kuin valmistajaa tai maahantuojaa, joka asettaa ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen saataville markkinoilla;
- 29) 'asettamisella saataville markkinoilla' ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen toimittamista markkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta;
- 30) 'asteittaisella tyyppihyväksynnällä' menettelyä, jossa kerätään asteittain kaikkien ajoneuvoon kuuluvien järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden EU-tyyppihyväksyntätodistukset ja lopullisen vaiheen tuloksena saadaan kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksyntä;

- 31) 'yksivaiheisella tyyppihyväksynnällä' menettelyä, jossa hyväksyntäviranomaisen yhdellä kertaa varmentaa, että ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppi kokonaisuutena täyttää sitä koskevat hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset;
- 32) 'yhdistetyllä tyyppihyväksynnällä' asteittaista tyyppihyväksyntää, jossa **kokonaisen ajoneuvon tyyppi**hyväksynnän lopullisessa vaiheessa saadaan yksi tai useampi järjestelmän tyyppihyväksyntä [...] eikä kyseisille järjestelmille tarvitse antaa EU-tyyppihyväksyntätodistusta;
- 33) 'valmistuneella ajoneuvolla' monivaiheisen tyyppihyväksynnän tuloksena saatavaa ajoneuvoa, joka täyttää tämän asetuksen ja liitteessä IV lueteltujen säädösten soveltuvat tekniset vaatimukset;
- 34) 'valmiilla ajoneuvolla' ajoneuvoa, jota ei tarvitse saattaa valmiiksi, jotta se täyttäisi tämän asetuksen ja liitteessä IV lueteltujen säädösten soveltuvat tekniset vaatimukset;
- 35) 'ajoneuvotyyppillä' tietyn [...] **ryhmän** ajoneuvoja, jotka ovat vähintään liitteessä II olevassa B osassa vahvistettujen olennaisien kriteerien osalta samanlaiset ja jotka voivat sisältää kyseisessä osassa tarkoitettuja variantteja ja versioita;
- 36) 'tutkimuslaitoksella' organisaatiota tai elintä, jonka hyväksyntäviranomaisen on nimennyt testauslaboratorioksi suorittamaan testejä tai vaatimustenmukaisuuden arviointielimeksi suorittamaan alkuarvioinnin ja muita testejä tai tarkastuksia;
- 37) 'perusajoneuvolla' ajoneuvoa, jota käytetään monivaiheisen tyyppihyväksynnän [...] ensimmäisen vaiheen aikana **siitä riippumatta, onko sillä jo käyttövoimaa tai pyöriä**;

- 38) 'järjestelmän tyyppihyväksynnällä' menettelyä, jossa hyväksyntäviranomainen varmentaa, että järjestelmän tyyppi täyttää sitä koskevat hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset;
- 39) 'erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksynnällä' menettelyä, jossa hyväksyntäviranomainen varmentaa, että erillisen teknisen yksikön tyyppi täyttää sitä koskevat hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset suhteessa yhteen tai useampaan määrättyyn ajoneuvotyyppiin;
- 40) 'komponentin tyyppihyväksynnällä' tyyppihyväksyntää, jossa hyväksyntäviranomainen varmentaa, että komponentin tyyppi täyttää ajoneuvosta erillään sitä koskevat hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset;
- 41) 'virtuaalitestausmenetelmällä' tietokonesimulointeja, laskelmat mukaan luettuina, jotka osoittavat, että ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö täyttää liitteessä IV luetellun säädöksen tekniset vaatimukset, ilman että tarvitsee käyttää fyysistä ajoneuvoa, järjestelmää, komponenttia tai erillistä teknistä yksikköä;
- 42) 'ajoneuvon yksittäishyväksynnällä' menettelyä, jossa hyväksyntäviranomainen varmentaa, että yksittäinen ajoneuvo, joka voi olla myös muu kuin ainoa kappale, on siihen sovellettavien ajoneuvon EU-yksittäishyväksyntää [...] **tai** ajoneuvon kansallista yksittäishyväksyntää koskevien hallinnollisten säännösten ja teknisten vaatimusten mukainen;
- 43) 'sarjan viimeisellä ajoneuvolla' varastossa olevaa ajoneuvoa, jota ei voida tai ei voida enää asettaa saataville markkinoilla, rekisteröidä tai ottaa käyttöön, koska voimaan on tullut uusia teknisiä vaatimuksia, joiden osalta sitä ei ole tyyppihyväksytty;

- 44) 'vaihtoehtoisilla vaatimuksilla' hallinnollisia säännöksiä ja teknisiä vaatimuksia, joilla pyritään varmistamaan toimintaturvallisuuden, ympäristönsuojelun ja työturvallisuuden taso, joka vastaa mahdollisimman hyvin yhdessä tai useammassa liitteessä IV luetellussa säädöksessä säädettyä tasoa;
- 45) 'varaosilla' hyödykkeitä, jotka asennetaan ajoneuvon korvaamaan ajoneuvon alkuperäisiä osia, myös sellaisia hyödykkeitä, jotka ovat välttämättömiä ajoneuvoa käytettäessä, lukuun ottamatta polttoainetta;
- 46) 'ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavilla tiedoilla' kaikkia ajoneuvon vianmäärittämistä, huoltoa, tarkastusta, määräaikaishuoltoa, korjaamista, uudelleenohjelmointia, [...] uudelleenalustusta **tai etävianmäärittäystä** sekä osien ja varusteiden asentamista ajoneuvon koskevia tietoja, jotka valmistaja antaa valtuutetuille jälleenmyyjille ja korjaamoille, mukaan luettuina kaikki muutokset ja lisäykset tällaisiin tietoihin;

46 a) [...]

- 47) 'riippumattomalla toimijalla' tarkoitetaan sellaisia muita luonnollisia tai oikeushenkilöitä kuin valtuutettua jälleenmyyjää ja valtuutettua korjaamoa, jotka osallistuvat suoraan tai välillisesti ajoneuvojen korjaukseen ja huoltoon, mukaan lukien korjaamot, korjauslaitteiden tai -työkalujen tai varaosien valmistajat tai jälleenmyyjät, teknisten tietojen julkaisijat, autoliitot, tiepalvelujen tarjoajat, tarkastus- ja testauspalvelujen tarjoajat sekä yritykset, jotka tarjoavat koulutuspalveluja vaihtoehtoisia polttoaineita käyttävien ajoneuvojen varusteita asentaville, valmistaville ja korjaaville yrityksille. Sillä tarkoitetaan myös ajoneuvonvalmistajan jakelujärjestelmään kuuluvia valtuutettuja korjaamoita, jälleenmyyjäitä tai jakelijoita, kun ne tarjoavat korjaus- tai huoltopalveluja ajoneuvoille, joiden valmistajien jakelujärjestelmään ne eivät kuulu;
- 48) 'valtuutetulla korjaamolla' luonnollista tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa ajoneuvojen korjaus- ja huoltopalveluja ja toimii valmistajan jakelujärjestelmässä;
- 49) 'riippumattomalla korjaamolla' luonnollista tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa ajoneuvojen korjaus- ja huoltopalveluja mutta ei toimi valmistajan jakelujärjestelmässä;
- 50) 'ajoneuvon sisäisen valvontajärjestelmän (OBD-järjestelmän) tiedoilla' tietoja, jotka liittyvät ajoneuvossa sijaitsevaan tai moottoriin yhdistettyyn järjestelmään, joka pystyy havaitsemaan toimintahäiriöt, ilmaisemaan niiden esiintymisen virhetoiminnan ilmaisimen avulla, määrittämään toimintahäiriöiden todennäköisen esiintymisalueen käyttämällä hyväksi tietokoneen muistiin tallennettuja tietoja ja ilmoittamaan tämän tiedon ajoneuvon ulkopuolelle;

50 a) 'vaihtoehtoista polttoainetta käyttävällä ajoneuvolla' ajoneuvoa, jonka on suunniteltu voivan toimia ainakin yhdellä senttyyppisellä polttoaineella, joka on joko kaasumainen ilmakehän lämpötilassa ja paineessa tai joka on merkittävässä määrin peräisin muusta kuin mineraaliöljystä;

- 51) 'pieninä sarjoina valmistettavalla ajoneuvolla' ajoneuvotyyppiä, jonka osalta markkinoilla saataville asetettavien, rekisteröityjen tai käyttöön otettujen yksiköiden lukumäärä on liitteessä XII vahvistettujen vuotuisten enimmäismäärien rajoissa;
- 52) 'erikoiskäyttöön tarkoitettulla ajoneuvolla' luokan M, N tai O ajoneuvoa, jolla on sellaiset erityiset tekniset ominaisuudet, että sillä voidaan tehdä erityisiä järjestelyjä tai varusteita vaativia toimintoja;
- 53) 'puoliperävaunulla' vedettävää ajoneuvoa, jonka akseli tai akselisto on sijoitettu tasaisesti kuormatun ajoneuvon painopisteen taakse ja joka on varustettu kytkentälaitteella, joka sallii vaaka- ja pystysuuntaisten voimien välittymisen vetoajoneuvoon;
- 54) 'kansallisella akkreditointielimellä' jäsenvaltion ainoaa elintä, joka suorittaa akkreditointia käyttäen valtiolle kuuluvaa julkista valtaa asetuksen (EY) N:o 765/2008 2 artiklan 11 kohdan mukaisesti;
- 55) 'paikan päällä suoritettavalla arvioinnilla' tarkastusta [...] tutkimuslaitoksen tai jonkin sen alihankkijan tai tytäryhtiön toimitiloissa;
- 56) 'valvonnan yhteydessä paikan päällä suoritettavalla arvioinnilla' määraajoin paikan päällä tehtävää rutiininomaista arviointia, joka ei ole alkuperäistä nimeämistä varten paikan päällä suoritettavaa arviointia eikä nimeämisen uusimista varten paikan päällä suoritettavaa arviointia;
- 56 a) 'ajoneuvon valmistuspäivällä' päivää, jona ajoneuvon valmistus on saatettu päätökseen [...] kyseessä olevan valmistajan saaman [...]hyväksynnän mukaisesti.**

4 artikla
Ajoneuvoluokat

1. Tässä asetuksessa sovelletaan seuraavia ajoneuvoluokkia:

- a) Luokkaan M kuuluvat moottoriajoneuvot, jotka on suunniteltu ja rakennettu ensisijaisesti matkustajien ja heidän matkatavaroidensa kuljettamiseen:
 - i) M₁-luokka: moottoriajoneuvot, joissa on kuljettajan istuinpaikan lisäksi enintään kahdeksan istuinpaikkaa ja jossa ei ole seisoville matkustajille varattua tilaa. Istuinpaikkoja voi olla myös vain yksi eli kuljettajan istuinpaikka.
 - ii) M₂-luokka: moottoriajoneuvot, joissa on kuljettajan istuinpaikan lisäksi enemmän kuin kahdeksan istuinpaikkaa ja joiden kokonaismassa on enintään 5 tonnia. Näissä moottoriajoneuvoissa voi olla tilaa seisoville matkustajille.
 - iii) M₃-luokka: moottoriajoneuvot, joissa on kuljettajan istuinpaikan lisäksi enemmän kuin kahdeksan istuinpaikkaa ja joiden kokonaismassa on yli 5 tonnia. Näissä moottoriajoneuvoissa voi olla tilaa seisoville matkustajille.
- b) Luokkaan N kuuluvat moottoriajoneuvot, jotka on suunniteltu ja rakennettu ensisijaisesti tavaroiden kuljettamiseen:
 - i) N₁-luokka: moottoriajoneuvot, joiden kokonaismassa on enintään 3,5 tonnia
 - ii) N₂-luokka: moottoriajoneuvot, joiden kokonaismassa on yli 3,5 tonnia mutta enintään 12 tonnia
 - iii) N₃-luokka: moottoriajoneuvot, joiden kokonaismassa on yli 12 tonnia.

c) Luokkaan O kuuluvat [...] perävaunut:

- i) Luokka O₁: perävaunut, joiden kokonaismassa on enintään 0,75 tonnia
- ii) Luokka O₂: perävaunut, joiden kokonaismassa on yli 0,75 tonnia mutta enintään 3,5 tonnia
- iii) Luokka O₃: perävaunut, joiden kokonaismassa on yli 3,5 tonnia mutta enintään 10 tonnia
- iv) Luokka O₄: perävaunut, joiden kokonaismassa on yli 10 tonnia.

2. Ajoneuvojen, ajoneuvotyyppien, varianttien ja versioiden luokitusperusteet esitetään liitteessä II.

Siirretään komissiolle 88 artiklan mukaisesti valta antaa delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitettä II siltä osin kuin kyse on [...] ajoneuvotyypeistä ja korityypeistä [...] liitteen mukauttamiseksi tekniikan kehitykseen.

II LUKUYLEISET VELVOITTEET

5 artikla *[...] **Tekniset** vaatimukset*

1. Ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden on täytettävä liitteessä IV lueteltujen säädösten vaatimukset.

1 a. Ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden ei katsota täyttävän tämän asetuksen ja liitteessä IV lueteltujen säädösten vaatimuksia erityisesti seuraavissa tapauksissa:

- a) **jos ne poikkeavat tyyppihyväksyntätodistusten tai niiden liitteiden tiedoista tai testausselostoiden kuvaavista tiedoista enemmän kuin kyseisessä säädöksessä säädetään,**
- b) **jos kyseisessä säädöksessä sarjatuotannolle säädetty suorituskyvykriteerit tai raja-arvot eivät täyty kaikissa kyseisessä säädöksessä säädettyissä olosuhteissa,**
- c) **jos tyyppihyväksyntäviranomaiset, markkinavalvontaviranomaiset ja komissio eivät voi toistaa valmistajan ilmoituslomakkeessa antamia tietoja vastaavia tuloksia kaikissa kyseisessä säädöksessä säädettyissä olosuhteissa.**

Tätä kohtaa sovellettaessa otetaan huomioon ainoastaan tyyppihyväksyntäviranomaisten, markkinavalvontaviranomaisten tai komission suorittamat tai niiden puolesta suoritettut tarkastukset, testit ja arvioinnit.

2. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 88 artiklan mukaisesti liitteen IV muuttamiseksi siten, että otetaan huomioon tekniikan ja sääntelyn kehitys ottamalla käyttöön ja ajantasaistamalla viitteitä säädöksiin, joiden vaatimukset ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden on täytettävä.

1. Jäsenvaltioiden on perustettava tai nimettävä hyväksyntäviranomaiset ja markkinaevalvontaviranomaiset. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tällaisten viranomaisten perustamisesta ja nimeämisestä.

Ilmoituksessa on annettava viranomaisten nimet, osoitteet, myös sähköpostiosoitteet, ja vastuualueet. Komissio julkaisee verkkosivustollaan luettelon ja yksityiskohtaiset tiedot hyväksyntäviranomaisista ja markkinaevalvontaviranomaisista.

1 a. Jäsenvaltioiden, joissa ajoneuvojen hyväksynnästä, ajoneuvon yksittäishyväksyntä mukaan luettuna, vastaa useampi kuin yksi hyväksyntäviranomainen, on nimettävä yksi tyyppihyväksyntäviranomainen, joka vastaa tietojen vaihtamisesta muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisten kanssa 10 artiklan soveltamiseksi ja tämän asetuksen XV luvussa vahvistetuista velvoitteista.

1 b. Jäsenvaltioiden, joissa markkinaevalvonnasta vastaa useampi kuin yksi markkinaevalvontaviranomainen, on nimettävä yksi markkinaevalvontaviranomainen, joka vastaa tietojen vaihtamisesta muiden jäsenvaltioiden markkinaevalvontaviranomaisten kanssa 10 artiklan soveltamiseksi.

2. Jäsenvaltiot saavat sallia ainoastaan sellaisten ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden markkinoille saattamisen, rekisteröinnin ja käyttöönoton, jotka täyttävät tässä asetuksessa **ja liitteessä IV luetelluissa säädöksissä** vahvistetut vaatimukset.

3. Jäsenvaltiot eivät saa kieltää, rajoittaa tai estää ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden markkinoille saattamista, rekisteröintiä tai käyttöönottoa, jos ne täyttävät tässä asetuksessa **ja liitteessä IV luetelluissa säädöksissä** vahvistetut vaatimukset, ellei ole kyse [...] **XI luvussa** säädetyistä tapauksista.

Poikkeuksena tästä säännöstä jäsenvaltioiden ei tarvitse sallia sellaisten ajoneuvojen **käyttöä tiellä**, saattamista markkinoille, rekisteröintiä tai käyttöönottoa, jotka on tyyppihyväksytty tämän asetuksen mukaisesti mutta joiden mitat, **painot [...] ja akselikuormitukset** ylittävät neuvoston direktiivin 96/53/EY ¹⁷liitteessä I vahvistetut yhdenmukaistetut mitat, painot ja akselikuormitukset.

4. Jäsenvaltioiden on järjestettävä ja toteutettava markkinavalvontaa ja markkinoille tulevien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden tarkastuksia **tämän asetuksen** ja asetuksen (EY) N:o 765/2008 III luvun mukaisesti.
5. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että markkinavalvontaviranomaiset voivat tarpeellisiksi ja perustelluiksi katsomissaan tapauksissa päästä talouden toimijoiden tiloihin **niiden alueella** ja ottaa ajoneuvoista, järjestelmistä, komponenteista ja erillisistä teknisistä yksiköistä tarvittavat näytteet vaatimustenmukaisuuden testaamista varten.

¹⁷ Neuvoston direktiivi 96/53/EY, annettu 25 päivänä heinäkuuta 1996, tiettyjen yhteisössä liikkuvien tieliikenteen ajoneuvojen suurimmista kansallisessa ja kansainvälisessä liikenteessä sallituista mitoista ja suurimmista kansainvälisessä liikenteessä sallituista painoista (EYVL L 235, 17.9.1996, s. 59).

6. Jäsenvaltioiden on säännöllisesti tarkasteltava ja arvioitava tyyppihyväksyntätoimintansa toimivuutta. Tällaisia tarkasteluja ja arviointeja on suoritettava vähintään kerran [...] **viidessä** vuodessa, ja niiden tulokset on ilmoitettava [...] komissiolle **ja täytäntöönpanon valvonnan tietojenvaihtofoorumille**.

Jäsenvaltioiden on raportoitava komissiolle ja täytäntöönpanon valvonnan tietojenvaihtofoorumille, miten ne ottavat huomioon mahdolliset foorumin antamat suositukset.

Asianomaisen jäsenvaltion on **julkistettava** tiivistelmä **säännöllisten tarkastelujen ja arviointien** tuloksista [...].

[...]

7. Jäsenvaltioiden on säännöllisesti tarkasteltava ja arvioitava **markkina**valvontatoimintansa toimivuutta. Tällaisia tarkasteluja ja arviointeja on suoritettava vähintään kerran [...] **viidessä** vuodessa, ja niiden tulokset on ilmoitettava [...] komissiolle **ja täytäntöönpanon valvonnan tietojenvaihtofoorumille**.

Jäsenvaltioiden on raportoitava komissiolle ja täytäntöönpanon valvonnan tietojenvaihtofoorumille, miten ne ottavat huomioon mahdolliset foorumin antamat suositukset.

Asianomaisen jäsenvaltion on **julkistettava** tiivistelmä **säännöllisten tarkastelujen ja arviointien** tuloksista [...].

8. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan yhteiset kriteerit tämän artiklan 6 ja 7 kohdassa tarkoitettuja tarkasteluja ja arviointeja koskevan raportoinnin muodolle [...]. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

7 artikla

Hyväksyntäviranomaisten velvoitteet

1. Hyväksyntäviranomaiset saavat hyväksyä ainoastaan sellaiset ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt, jotka täyttävät tämän asetuksen **ja liitteessä IV luettujen säädösten** vaatimukset.
2. Hyväksyntäviranomaisten on hoidettava tehtävänsä riippumattomasti ja puolueettomasti. Niiden on säilytettävä luottamuksellisuus, jos se on tarpeen liikesalaisuuksien suojelemiseksi, noudattaen kuitenkin 9 artiklan 3 kohdassa säädettyä tiedottamisvelvollisuutta, jotta voidaan suojella käyttäjien etuja unionissa.

3. [...]

[...] Hyväksyntäviranomaisten on toimittava keskenään yhteistyössä, muun muassa jakamalla asemansa ja tehtäviensä kannalta merkityksellisiä tietoja.

3 a. Jotta markkinaevalvontaviranomaiset voivat tehdä testauksia,

tyyppihyväksyntäviranomaisten on asetettava markkinaevalvontaviranomaisten saataville tarvittavat tiedot, jotka liittyvät vaatimustenmukaisuuden todentamistestausten kohteena olevien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntään. Näiden tietojen on sisällettävä vähintään tyyppihyväksyntätodistukseen ja sen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin liitteisiin sisältyvät tiedot ja ne on toimitettava ilman aiheetonta viivytystä.

4. Kun hyväksyntäviranomaiselle tehdään ilmoitus [...] **XI luvun** mukaisesti, sen on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet tarkastellakseen myönnettyä hyväksyntää uudelleen ja tarvittaessa oikaistava tai peruutettava kyseinen hyväksyntä osoitetun sääntöjenvastaisuuden syiden ja vakavuuden mukaan.

5. [...]

1. Markkinaevalvontaviranomaisten on tehtävä säännöllisiä tarkastuksia, joissa varmennetaan, että ajoneuvot, järjestelmät, komponentit ja erilliset tekniset yksiköt ovat tässä asetuksessa **ja liitteessä IV luetelluissa säädöksissä** vahvistettujen vaatimusten [...] mukaisia. Tarkastukset on suoritettava riittävässä laajuudessa; on tehtävä asiakirjatarkastuksia sekä **tarvittaessa** todellisissa ajo-olosuhteissa ja laboratoriossa suoritettavia testejä tilastollisesti edustavien otosten perusteella. Tätä tehdessään markkinaevalvontaviranomaisten on otettava huomioon riskinarviointia koskevat vakiintuneet periaatteet, valitukset ja **mahdolliset** muut **asiaankuuluvat** tiedot.

1 a. Kunkin jäsenvaltion markkinaevalvontaviranomaisten on suoritettava vähimmäismäärä tarkastuksia vuosittain [...] ajoneuvoille, sanotun kuitenkin rajoittamatta 1 kohdan soveltamista. Tämä tarkastusten vähimmäismäärä jäsenvaltiota kohden on yksi kustakin 50 000 uudesta ajoneuvosta, jotka on rekisteröity jäsenvaltiossa edeltävänä vuonna.

1 b. Markkinaevalvontaviranomaisten on jaettava tarkastusten vähimmäismäärä tasaisesti ryhmien A, B ja C kesken. Markkinaevalvontaviranomainen voi myös päättää ottaa mukaan ryhmän D jakaessaan tarkastusten määrää.

Ryhmä A - Päästötarkastukset kuten todellisissa ajo-olosuhteissa syntyvien päästöjen (RDE) testaus, päästöjen laboratoriotesti, ajovastusten tarkastamistesti, kestävyys suorituskyvyn varmentamistesti, haihtumispäästöjen testi ja päästötesti alhaisessa lämpötilassa. Kukin testi voidaan katsoa yksittäiseksi tarkastukseksi, kun se suoritetaan [...] liitteessä IV lueteltujen sovellettavien säädösten mukaisesti.

Ryhmä B - Rikkomattomat dynaamiset tarkastukset kuten ajoneuvon ohjaus-, vakaus-, jarrutus- ja muuntvyypiset dynaamiset testit sellaisille ajoneuvojärjestelmille, joihin sovelletaan liitteessä IV lueteltuja tiettyjä [...] säädöksiä [...]. Kukin testi voidaan katsoa yksittäiseksi tarkastukseksi, kun se suoritetaan sovellettavien säädösten mukaisesti [...].

Ryhmä C - Rikkomattomat staattiset vaatimustenmukaisuustarkastukset kuten osan numeron ja tyyppihyväksyntämerkinnän todentaminen, geometrinen todentaminen sekä käytön ja toiminnan todentaminen. Kukin testi voidaan katsoa yksittäiseksi tarkastukseksi, kun se suoritetaan [...] liitteessä IV lueteltujen sovellettavien säädösten mukaisesti.

Ryhmä D - Rikkovat vaatimustenmukaisuustarkastukset. Jos useiden sellaisten ajoneuvojärjestelmien laaja-alaista suorituskykyä, joihin sovelletaan liitteessä IV lueteltuja yksittäisiä ja tiettyjä [...] säädöksiä, arvioidaan laajasti osana yleistä rikkovaa vaatimustenmukaisuustarkastusta, kukin yksittäinen arviointi voidaan katsoa yksittäiseksi tarkastukseksi.

1 c. Jäsenvaltion markkinaavalvontaviranomainen voi sopia toisen jäsenvaltion markkinaavalvontaviranomaisen kanssa, että toinen markkinaavalvontaviranomainen suorittaa 8 artiklan 1 a kohdan nojalla edellytetyt tarkastukset.

1 d. Jäsenvaltioiden on laadittava vuosittain kattava yhteenveto suunnitelluista markkinaavalvontatarkastuksistaan ja toimitettava se foorumille.

2. Markkinaevalvontaviranomaisten on vaadittava talouden toimijoita asettamaan saataville asiakirjat ja tiedot, joita ne pitävät tarpeellisina tehtäviensä suorittamiseksi.
3. Markkinaevalvontaviranomaisten on otettava asianmukaisesti huomioon talouden toimijoiden esittämät tyyppihyväksyttyihin ajoneuvoihin, järjestelmiin, komponentteihin ja erillisiin teknisiin yksiköihin liittyvät vaatimustenmukaisuustodistukset, **tyyppihyväksyntämerkit tai tyyppihyväksyntätodistukset**.
4. Markkinaevalvontaviranomaisten on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varoittaakseen kohtuullisen ajan kuluessa alueillaan olevia käyttäjiä mihin tahansa ajoneuvoon, järjestelmään, komponenttiin tai erilliseen tekniseen yksikköön liittyvistä vaaroista, jotka ne ovat todenneet, ehkäistäkseen loukkaantumisen tai muun haitan riskin tai lieventääkseen sitä.

Markkinaevalvontaviranomaisten on toteutettava yhteistyössä talouden toimijoiden kanssa toimia, joilla voitaisiin ehkäistä tai vähentää kyseisten toimijoiden saataville asettamista ajoneuvoista, järjestelmistä, komponenteista ja erillisistä teknisistä yksiköistä aiheutuvia riskejä.

5. Jos jonkin jäsenvaltion markkinavalvontaviranomaiset päättävät vetää ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön pois markkinoilta [...] **XI luvun** mukaisesti, niiden on ilmoitettava asiasta asianomaiselle talouden toimijalle ja [...] asianomaiselle hyväksyntäviranomaiselle.
6. Markkinavalvontaviranomaisten on hoidettava tehtävänsä riippumattomasti ja puolueettomasti. Niiden on säilytettävä luottamuksellisuus, jos se on tarpeen liikesalaisuuksien suojelemiseksi, noudattaen kuitenkin 9 artiklan 3 kohdassa [...] säädettyä tiedottamisvelvollisuutta, jotta voidaan suojella käyttäjien etuja Euroopan unionissa.
7. [...]
8. Eri jäsenvaltioiden markkinavalvontaviranomaisten on koordinoitava markkinavalvontatoimintaansa, tehtävä yhteistyötä toistensa kanssa sekä jaettava toimintansa tulokset toistensa ja komission kanssa. Markkinavalvontaviranomaisten on soveltuviissa tapauksissa sovittava työnjaosta ja erikoistumisesta.
9. Jos markkinavalvonnasta tai ulkorajatarkastuksista vastaa jäsenvaltiossa useampi kuin yksi viranomainen, kyseisten viranomaisten on toimittava keskenään yhteistyössä jakamalla asemansa ja tehtäviensä kannalta merkityksellisiä tietoja.
10. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan [...] **yhteiset** kriteerit **1 kohdassa tarkoitettujen vaatimustenmukaisuuden todentamistarkastusten asianmukaisen laajuuden määrittämiseksi**. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

9 artikla

Komission suorittama vaatimustenmukaisuuden todentaminen [...]

1. Komissio **voi** järjestää ja tehdä [...] **omalla kustannuksellaan** jo markkinoilla saataville asetetuille ajoneuvoille, järjestelmille, komponenteille ja erillisille teknisille yksiköille [...] testejä ja tarkastuksia, joilla todennetaan, että ajoneuvot, järjestelmät, komponentit ja erilliset tekniset yksiköt **ovat tässä asetuksessa tai liitteessä IV luetelluissa säädöksissä vahvistettujen tyyppihyväksyntävaatimusten mukaisia.** [...]

Komissio ottaa huomioon riskinarviointia koskevat vakiintuneet periaatteet, valitukset ja mahdolliset muut asiaankuuluvat tiedot [...], erityisesti foorumilla 10 artiklan mukaisesti vaihdetut tiedot.

[...]

2. Valmistajien, joilla on tyyppihyväksyntä, tai [...] **muiden** talouden toimijoiden on pyynnöstä toimitettava komissiolle **korvausta vastaan** riittävä määrä tuotantoa edustavia komission valitsemaa ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja ja erillisiä teknisiä yksiköitä, jotka edustavat ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja ja erillisiä teknisiä yksiköitä, jotka tyyppihyväksynnän nojalla voidaan saattaa markkinoille. Nämä ajoneuvot, järjestelmät, komponentit ja erilliset tekniset yksiköt on toimitettava testattavaksi sinä aikana ja siihen paikkaan ja sellaiseksi ajaksi, jotka komissio vaatii.

2 a. Ennen kuin komissio suorittaa vaatimustenmukaisuustestinsä ja -tarkastuksensa, tyyppihyväksynnän antaneelle jäsenvaltiolle ja jäsenvaltiolle, jossa ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö asetettiin saataville markkinoilla, on ilmoitettava asiasta.

3. Jotta komissio voi tehdä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun testauksen, jäsenvaltioiden on asetettava komission saataville [...] **tarvittavat tiedot**, jotka liittyvät vaatimustenmukaisuuden todentamistestauksen kohteena olevien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntään. **Näiden** [...] **tietojen** on sisällettävä vähintään tyyppihyväksyntätodistukseen ja sen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin liitteisiin sisältyvät tiedot, **ja ne on toimitettava ilman aiheetonta viivytystä.**

[...]

4. Ajoneuvonvalmistajien on asetettava **saataville maksutta** [...] tiedot, joita tarvitaan vaatimustenmukaisuuden todentamista varten **ja joita ei ole saatavilla tyyppihyväksyntätodistuksessa ja sen liitteissä** [...]. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, joissa määritellään **saataville maksutta** asetettavat tiedot [...] ottaen huomioon liikesalaisuuksien suojeleminen ja henkilötietojen säilyttäminen unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

5. Jos komissio havaitsee, että [...] ajoneuvot, **järjestelmät, komponentit ja erilliset tekniset yksiköt** eivät täytä tässä asetuksessa tai jossain liitteessä IV luetellussa säädöksessä vahvistettuja tyyppihyväksyntävaatimuksia, **että ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt eivät ole tyyppihyväksynnän edellyttämien ominaisuuksien mukaisia** tai että tyyppihyväksyntä on myönnetty virheellisten tietojen perusteella, se [...] **aloittaa 50 ja 54 artiklassa** [...] **säädetyn menettelyn** [...].

Jos kyseisten testien ja tarkastusten perusteella on syytä epäillä itse tyyppihyväksynnän oikeellisuutta, komissio ilmoittaa asiasta asianomaisille hyväksyntäviranomaisille ja täytäntöönpanon valvonnan tietojenvaihtofoorumille.

Komissio julkaisee kertomuksen havainnoistaan, jotka se on tehnyt suorittamassaan vaatimustenmukaisuuden todentamistestauksessa.

6. [...]

Täytäntöönpanon valvonnan tietojenvaihtofoorumi

1. Komissio perustaa täytäntöönpanon valvonnan tietojenvaihtofoorumin, jäljempänä 'foorumi', ja toimii sen puheenjohtajana.

Foorumi koostuu [...] **kunkin** jäsenvaltion nimittämistä [...] **edustajista, jotka edustavat tyyppihyväksyntäviranomaisia ja markkinavalvontaviranomaisia.**

[...]

2. [...]

[...] **Foorumin** neuvoa-antavien tehtävien **tavoitteena on** [...] hyvien käytäntöjen edistäminen, tietojen vaihtaminen täytäntöönpanon valvontaan liittyvistä ongelmista, työmenetelmien ja -välineiden kehittäminen, sähköisen tiedonvaihtomenettelyn kehittäminen, yhdenmukaistettujen täytäntöönpanohankkeiden arviointi, seuraamukset ja yhteistarkastukset.

2 a. Foorumi käsittelee seuraavia asioita [...]:

- a) jäsenvaltioiden 6 artiklan 6 ja 7 kohdan mukaisesti suorittaman tyyppihyväksyntä- ja markkinavalvonnan [...] toimien [...]tulokset;**
- b) jäsenvaltioiden 71 artiklan 7 kohdan nojalla toimittamat raportit menettelvistään, jotka koskevat tutkimuslaitosten arviointia, nimeämistä ja ilmoittamista sekä tutkimuslaitosten seurantaa;**
- c) [...] asiat, joilla on yleistä merkitystä tässä asetuksessa esitettyjen, tutkimuslaitosten arviointia, nimeämistä ja seurantaa koskevien vaatimusten täytäntöönpanon kannalta, 82 artiklan 4 kohdan mukaisesti;**
- d) [...] talouden toimijoiden rikkomukset;**
- e) markkinavalvontatoimien suunnittelu, koordinointi ja tulokset;**
- f) komission 9 artiklan mukaisesti suorittamien testien ja tarkastusten tulokset;**
- g) jäsenvaltioiden 29 artiklan mukaisesti suorittamien tuotannon vaatimustenmukaisuutta koskevien toimien tulokset;**
- h) asiat, jotka koskevat XIV luvussa esitettyä ajoneuvon OBD-järjestelmän tietojen ja ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuutta ja erityisesti asiat, jotka koskevat 69 artiklassa vahvistettujen menettelyjen täytäntöönpanoa;**
- i) asiat, jotka koskevat tässä asetuksessa ja liitteessä IV luetelluissa säädöksissä vahvistettujen vaatimusten [...] yhdenmukaista tulkintaa [...] kyseisten vaatimusten täytäntöönpanon aikana.**

2 b. [...]

2 c. [...]

2 d. [...]

2 e. Foorumi voi esittää lausunnon osana neuvoa-antavaa tehtävää ja ottaen huomioon 2 a kohdan mukaisten käsittelyjen tulokset.

Foorumi pyrkii yhteisymmärryksen saavuttamiseen. Jos yhteisymmärrystä ei voida saavuttaa, foorumi esittää lausuntonsa jäsenvaltioiden yksinkertaisella enemmistöllä. Jokaisella jäsenvaltiolla on yksi ääni. Jäsenvaltiot, joilla on eriävä kanta, voivat pyytää kantojensa ja niiden perusteiden kirjaamista foorumin lausuntoon.

2 f. Kun komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, komissio ottaa asianmukaisesti huomioon foorumin 2 e kohdan nojalla esittämät lausunnot.

[...]

3. **Foorumi vahvistaa työjärjestyksensä.**

[...]

4. [...]

11 artikla
Valmistajien yleiset velvoitteet

1. Valmistajan on huolehdittava siitä, että ajoneuvot, järjestelmät, komponentit [...] **ja** erilliset tekniset yksiköt, jotka [...] **saatetaan** markkinoille [...], on valmistettu ja hyväksytty tässä asetuksessa **ja liitteessä IV luetelluissa säädöksissä** vahvistettujen vaatimusten mukaisesti.

2. **Valmistaja on vastuussa hyväksyntäviranomaiselle kaikista hyväksyntämenettelyn näkökohdista sekä tuotannon vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta.**

Jos kyseessä on monivaiheinen tyyppihyväksyntä, valmistaja vastaa myös hyväksynnästä ja tuotannon vaatimustenmukaisuudesta niiden järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden osalta, jotka se on lisännyt asianomaisessa ajoneuvon valmistusvaiheessa. Valmistaja, joka muuttaa aiemmissa vaiheissa jo hyväksytyjä komponentteja, järjestelmiä tai erillisiä teknisiä yksiköitä, vastaa muutettujen komponenttien, järjestelmien tai erillisten teknisten yksiköiden hyväksynnästä ja tuotannon vaatimustenmukaisuudesta. Edellisen vaiheen valmistajan on annettava seuraavan vaiheen valmistajalle tiedot mahdollisista muutoksista, jotka voivat vaikuttaa komponentin, järjestelmän tai erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksyntään tai kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksyntään. Nämä tiedot on annettava heti, kun kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksyntään myönnetään uusi laajennus, ja viimeistään sinä päivänä, jona keskeneräisen ajoneuvon tuotanto aloitetaan.

3. Valmistaja, joka muuttaa keskeneräistä ajoneuvoa siten, että ajoneuvon ajoneuvoluokka muuttuu ja sen myötä myös tyyppihyväksynnän aiemmassa vaiheessa arvioidut vaatimukset muuttuvat, on vastuussa myös muutetun ajoneuvon uuteen ajoneuvoluokkaan sovellettavien vaatimusten noudattamisesta.

4. **Ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden** EU-tyyppihyväksyntää varten on unionin ulkopuolelle sijoittautuneen valmistajan nimettävä yksi unioniin sijoittautunut edustaja, joka edustaa valmistajaa hyväksyntäviranomaiseen nähden. Tällaisen valmistajan on lisäksi nimettävä markkinavalvontaa varten yksi unioniin sijoittautunut edustaja, joka voi olla sama kuin EU-tyyppihyväksyntää varten nimetty edustaja.
5. [...]
6. Valmistajan on laadittava menetelmät sen varmistamiseksi, että ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden sarjatuotanto pysyy hyväksytyn tyypin mukaisena.
7. Valmistajan on valmistamiinsa ajoneuvoihin 36 artiklan mukaisesti kiinnitettävän lakisääteisen kilven sekä komponentteihin tai erillisiin teknisiin yksiköihin saman artiklan mukaisesti kiinnitettävien tyyppihyväksyntämerkkien lisäksi ilmoitettava nimensä, rekisteröity tuotenimensä tai rekisteröity tavaramerkkinsä sekä yhteysosoitteensa unionissa markkinoilla saataville asetetuissa ajoneuvoissa, komponenteissa tai erillisissä teknisissä yksiköissä taikka, jos tämä ei ole mahdollista, komponentin tai erillisen teknisen yksikön pakkauksessa tai sen mukana olevassa asiakirjassa.

7 a. Valmistajien on varmistettava, että sinä aikana, jona ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö on niiden vastuulla, varastointi- tai kuljetusolosuhteet eivät vaaranna sen tässä asetuksessa vahvistettujen vaatimusten mukaisuutta.

7 b. Ajoneuvonvalmistajien on julkaistava tiedot, joita tarvitaan kolmansien osapuolten suorittamaa testausta varten, sanotun kuitenkin rajoittamatta 9 artiklan 4 kohdan soveltamista. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, joissa määritellään saataville maksutta asetettavat tiedot sekä vaatimukset, jotka kolmansien osapuolten on täytettävä, ottaen huomioon liikesalaisuuksien suojeleminen ja henkilötietojen säilyttäminen unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

12 artikla

Valmistajien velvoitteet, jotka koskevat niiden ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja, erillisiä teknisiä yksiköitä tai osia ja varusteita, jotka eivät ole vaatimusten mukaisia tai jotka aiheuttavat vakavan riskin

1. [...] **Jos** ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö taikka osa tai varuste, joka on saatettu markkinoille tai otettu käyttöön, ei ole tämän asetuksen mukainen, tai jos tyyppihyväksyntä on myönnetty virheellisten tietojen perusteella, **valmistajan** on ryhdyttävä välittömästi tarvittaviin asianmukaisiin toimenpiteisiin kyseisen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai sen takaisinkutsun järjestämiseksi tapauksen mukaan.

Valmistajan on välittömästi ilmoitettava hyväksynnän myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle yksityiskohtaiset tiedot vaatimustenvastaisuudesta ja toteutetuista toimenpiteistä.

2. Jos ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste aiheuttaa vakavan riskin, valmistajan on viipymättä ilmoitettava yksityiskohtaiset tiedot [...] riskistä ja toteutetuista toimenpiteistä [...] jäsenvaltioiden hyväksyntä- ja markkinavalvontaviranomaisille [...].

3. Valmistajan on säilytettävä [...] **tyyppihyväksyntätodistus ja sen liitteet** [...] kymmenen vuoden ajan [...] ajoneuvon **EU-tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisen** jälkeen ja viiden vuoden ajan [...] järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön **EU-tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisen** jälkeen.

Ajoneuvon valmistajan on pidettävä hyväksyntäviranomaisten saatavilla **kymmenen vuoden ajan** jäljennös 34 artiklassa tarkoitetuista vaatimustenmukaisuustodistuksista.

4. Valmistajan on kansallisen viranomaisen perustellusta pyynnöstä toimitettava sille [...] jäljennös EU-tyyppihyväksyntätodistuksesta tai 55 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta luvasta, joka osoittaa ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön, **osan tai varusteen** vaatimustenmukaisuuden, kielellä, jota kansallinen viranomainen vaivattomasti ymmärtää.

Valmistajan on kansallisen viranomaisen perustellusta pyynnöstä tehtävä sen kanssa yhteistyötä kaikissa toimissa, jotka toteutetaan asetuksen (EY) N:o 765/2008 20 artiklan mukaisesti valmistajan markkinoilla saataville asettaman ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen aiheuttamien riskien poistamiseksi.

13 artikla
Valmistajan edustajien velvoitteet [...]

1. Valmistajan edustajan [...] on suoritettava valmistajalta saamassaan toimeksiannossa määritellyt tehtävät. Tässä toimeksiannossa edustaja on valtuutettava tekemään **vähintään** seuraavaa [...]:
 - a) Sen on saatava käyttöönsä [...] **tyyppihyväksyntätodistus ja sen liitteet** [...] sekä vaatimustenmukaisuustodistus [...] jollakin unionin virallisella kielellä. Nämä asiakirjat on asetettava hyväksyntäviranomaisten saataville kymmenen vuoden ajan ajoneuvon **EU-tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisen** [...] jälkeen ja viiden vuoden ajan järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön **EU-tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisen** [...] jälkeen.
 - b) Sen on **toimitettava** hyväksyntäviranomaisen **perustellusta pyynnöstä** kyseiselle viranomaiselle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tuotannon vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi.
 - c) Sen on tehtävä hyväksyntä- tai markkinavalvontaviranomaisten kanssa niiden pyynnöstä yhteistyötä kaikissa toimissa, jotka toteutetaan toimeksiannon piiriin kuuluvien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien tai varusteiden aiheuttamien vakavien riskien poistamiseksi.
 - d) Sen on ilmoitettava valmistajalle välittömästi valituksista ja raporteista, jotka koskevat niiden toimeksiannon piiriin kuuluvien ajoneuvoihin, järjestelmiin, komponentteihin, erillisiin teknisiin yksiköihin, osiin tai varusteisiin liittyviä riskejä, vaaratilanne-epäilyjä tai vaatimustenvastaisuuskysymyksiä.
 - e) Sen on **voitava** päättää toimeksianto **ilman seuraamusta**, jos valmistaja toimii vastoin tämän asetuksen mukaisia velvoitteitaan.

2. Valmistajan edustajan, joka päättää toimeksiannon 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetuista syistä, on välittömästi ilmoitettava siitä hyväksynnän myöntäneelle tyyppihyväksyntäviranomaiselle ja komissiolle.

[...]. [...] **Ilmoitettaviin tietoihin** on **sisällyttävä** vähintään seuraavaa [...]:

- a) toimeksiannon päättymispäivämäärä [...];
- b) päivämäärä, johon saakka tehtävästä poistuva valmistajan edustaja voidaan mainita valmistajan antamissa tiedoissa, myös mainosmateriaalissa;
- c) asiakirjojen siirtäminen, mukaan luettuina salassapitoa koskevat seikat ja omistusoikeudet;
- d) tehtävästä poistuvan valmistajan edustajan velvollisuus toimittaa toimeksiannon päättymisen jälkeen eteenpäin valmistajalle tai tehtävään astuvalle valmistajan edustajalle valitukset ja raportit, jotka koskevat niihin ajoneuvoihin, järjestelmiin, komponentteihin, erillisiin teknisiin yksiköihin, osiin tai varusteisiin liittyviä riskejä ja vaaratilanne-epäilyjä, joita valmistajan edustajaksi nimeäminen koski.

14 artikla
*Maahantuoja**n**ien velvollisuudet*

1. Maahantuoja saa saattaa markkinoille ainoastaan sellaisia ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja tai erillisiä teknisiä yksiköitä, jotka [...] **ovat tämän asetuksen ja [...] liitteessä IV lueteltujen säädösten** mukaisia.
2. Maahantuojan on ennen tyyppihyväksytyn ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön markkinoille saattamista tarkistettava, että [...] **sillä on voimassaoleva tyyppihyväksyntätodistus** ja että kyseisessä järjestelmässä, [...] komponentissa tai erillisessä teknisessä yksikössä on vaadittu tyyppihyväksyntämerkki ja se on 11 artiklan 7 kohdan mukainen.

Ajoneuvon tapauksessa maahantuojan on tarkistettava, että ajoneuvon mukana on vaadittu vaatimustenmukaisuustodistus.
3. Jos [...] ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö ei ole tämän asetuksen vaatimusten mukainen ja erityisesti jos se ei vastaa tyyppihyväksyntäänsä, [...] **maahantuoja** ei saa saattaa ajoneuvoa, järjestelmää, komponenttia tai erillistä teknistä yksikköä markkinoille [...] ennen kuin se on saatettu vaatimusten mukaiseksi.
- 3 a.** Jos [...] ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste aiheuttaa vakavan riskin, [...] **maahantuojan** on tiedotettava asiasta valmistajalle ja markkinavalvontaviranomaisille. Jos ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö on tyyppihyväksytty, maahantuojan on tiedotettava asiasta myös kyseisen tyyppihyväksynnän myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle.

4. Maahantuojan on ilmoitettava nimensä, rekisteröity tuotenimensä tai rekisteröity tavaramerkkinsä sekä yhteysosoitteensa ajoneuvossa, järjestelmässä, komponentissa, erillisessä teknisessä yksikössä, osassa tai varusteessa taikka, jos tämä ei ole mahdollista, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen pakkauksessa tai sen mukana olevassa asiakirjassa.
5. Maahantuojan on varmistettava, että ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön mukana on 63 artiklassa vaaditut ohjeet ja tiedot asianomaisten jäsenvaltioiden virallisella kielellä tai virallisilla kielillä.
6. Maahantuojan on kuluttajien terveyden ja turvallisuuden suojelemiseksi [...] pidettävä kirjaa markkinoille saattamistaan ajoneuvoista, järjestelmistä, komponenteista, erillisistä teknisistä yksiköistä, osista tai varusteista tehdyistä valituksista ja niihin liittyvistä takaisinkutsuista sekä tiedotettava jakelijoille tällaisista [...] **valituksista ja takaisinkutsuista**.
7. **Maahantuojan on ilmoitettava valmistajalle välittömästi valituksista ja raporteista, jotka koskevat maahantuotuihin ajoneuvoihin, järjestelmiin, komponentteihin, erillisiin teknisiin yksiköihin, osiin tai varusteisiin liittyviä riskejä, vaaratilanne-epäilyjä tai vaatimustenvastaisuuskysymyksiä.**
- 7 a. **Maahantuojiin on varmistettava, että sinä aikana, jona ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö on niiden vastuulla, varastointi- tai kuljetusolosuhteet eivät vaaranna sen tässä asetuksessa vahvistettujen vaatimusten mukaisuutta.**

15 artikla

Maahantuojaan velvoitteet, jotka koskevat niiden ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja tai erillisiä teknisiä yksiköitä, jotka eivät ole vaatimusten mukaisia, tai jotka koskevat niiden ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja, erillisiä teknisiä yksiköitä, osia tai varusteita, jotka aiheuttavat vakavan riskin

1. Jos maahantuojaan markkinoille saattama ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö ei ole tämän asetuksen mukainen, maahantuojaan on ryhdyttävä välittömästi tarvittaviin asianmukaisiin toimenpiteisiin kyseisen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi **valmistajan valvonnassa**, sen poistamiseksi markkinoilta [...] tai sen takaisinkutsun järjestämiseksi tapauksen mukaan.
Maahantuojaan on myös tiedotettava asiasta valmistajalle ja tyyppihyväksynnän myöntäneelle tyyppihyväksyntäviranomaiselle.
2. Jos **markkinoille saatettu** ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste aiheuttaa vakavan riskin, maahantuojaan on viipymättä ilmoitettava yksityiskohtaiset tiedot vakavasta riskistä valmistajalle sekä jäsenvaltioiden hyväksyntä- ja markkinavalvontaviranomaisille [...].

Maahantuojaan on lisäksi ilmoitettava hyväksyntä- ja markkinavalvontaviranomaisille mahdollisista toteutetuista toimenpiteistä ja annettava yksityiskohtaiset tiedot etenkin vakavasta riskistä ja valmistajan toteuttamista korjaavista toimenpiteistä.

3. Maahantuoja on säilytettävä jäljennös [...] tyyppihyväksyntätodistuksesta ja sen liitteistä [...] kymmenen vuoden ajan [...] **ajoneuvon EU-tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisen jälkeen ja viiden vuoden ajan [...] järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön EU-tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisen jälkeen sekä varmistettava, että ne voidaan asettaa hyväksyntä- ja markkinavalvontaviranomaisten saataville pyynnöstä.**
4. Maahantuoja on kansallisen viranomaisen perustellusta pyynnöstä toimitettava sille kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi, kielellä, jota kyseinen viranomainen vaivattomasti ymmärtää. Maahantuoja on kansallisen viranomaisen perustellusta pyynnöstä tehtävä sen kanssa yhteistyötä kaikissa toimissa, jotka toteutetaan asetuksen (EY) N:o 765/2008 20 artiklan mukaisesti maahantuoja markkinoilla saataville asettaman ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen aiheuttamien riskien poistamiseksi **sekä mahdollisen vaatimustenvastaisuuden poistamiseksi.**

16 artikla
Jakelijoiden velvollisuudet

- 1.** Jakelijan on ennen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön asettamista saataville markkinoilla [...] tarkistettava, että ajoneuvossa, järjestelmässä, komponentissa tai erillisessä teknisessä yksikössä on vaadittu lakisääteinen kilpi tai tyyppihyväksyntämerkki, että sen mukana ovat vaaditut asiakirjat sekä 63 artiklassa vaaditut ohjeet ja turvallisuustiedot asianomaisen jäsenvaltion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä ja että valmistaja ja maahantuoja ovat noudattaneet 11 artiklan 7 kohdassa sekä 14 artiklan 4 kohdassa säädettyjä vaatimuksia.

1 a. Jakelijoiden on varmistettava, että sinä aikana, jona ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö on niiden vastuulla, varastointi- tai kuljetusolosuhteet eivät vaaranna sen tässä asetuksessa vahvistettujen vaatimusten mukaisuutta.

17 artikla

Jakelijoiden velvoitteet, jotka koskevat niiden ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja tai erillisiä teknisiä yksiköitä, jotka eivät ole vaatimusten mukaisia, tai jotka koskevat niiden ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja, erillisiä teknisiä yksiköitä, osia tai varusteita, jotka aiheuttavat vakavan riskin

1. Jos [...] ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö ei ole tämän asetuksen vaatimusten mukainen, [...] **jakelijan on ilmoitettava siitä valmistajalle, maahantuojalle ja tyyppihyväksyntäviranomaiselle** ja se ei saa asettaa ajoneuvoa, järjestelmää, komponenttia tai erillistä teknistä yksikköä [...] saataville markkinoilla [...] ennen kuin se on saatettu vaatimusten mukaiseksi.
2. [...] **Jos** ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö, jonka [...] **jakeliija** on asettanut saataville markkinoilla ei ole tämän asetuksen mukainen, **jakelijan** on ilmoitettava siitä valmistajalle [...] **ja** maahantuojalle [...].

3. Jos ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste aiheuttaa vakavan riskin, jakelijan on viipymättä ilmoitettava yksityiskohtaiset tiedot vakavasta riskistä valmistajalle, maahantuojalalle ja niiden jäsenvaltioiden hyväksyntä- ja markkinavalvontaviranomaisille, joissa ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste on asetettu saataville markkinoilla.

Jakelijan on tiedotettava näille myös mahdollisista toteutetuista toimenpiteistä ja ilmoitettava yksityiskohtaiset tiedot [...] valmistajan toteuttamista korjaavista toimenpiteistä.

4. Jakelijan on kansallisen viranomaisen perustellusta pyynnöstä tehtävä sen kanssa yhteistyötä kaikissa toimissa, jotka toteutetaan asetuksen (EY) N:o 765/2008 20 artiklan mukaisesti jakelijan markkinoilla saataville asettaman ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen aiheuttamien riskien poistamiseksi.

18 artikla

Tapaukset, joissa valmistajien velvollisuuksia sovelletaan maahantuojiin ja jakelijoihin

Maahantuojaa tai jakelijaa pidetään tätä asetusta sovellettaessa valmistajana ja niitä koskevat samat velvoitteet kuin valmistajaa 8, 11 ja 12 artiklan mukaisesti **seuraavissa tapauksissa:**

- a)** silloin, kun maahantuoja tai jakelija asettaa saataville markkinoilla [...] ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tai vastaa sen käyttöönotosta omalla nimellään tai tavaramerkillään taikka muuttaa ajoneuvoa, järjestelmää, komponenttia tai erillistä teknistä yksikköä siten, ettei se välttämättä enää ole sovellettavien vaatimusten mukainen [...];
- b)** **silloin, kun maahantuoja tai jakelija asettaa saataville markkinoilla järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tai vastaa sen käyttöönotosta Euroopan unionin ulkopuolella annettujen UNECE:n hyväksyntöjen perusteella, ja valmistajan edustajaa unionin alueella ei voida määrittää.**

19 artikla
Talouden toimijoiden tunnistetiedot

Talouden toimijoiden on hyväksyntä- tai markkinaevalvontaviranomaisen pyynnöstä annettava ajoneuvon osalta kymmenen vuoden ajan markkinoille saattamisen jälkeen ja järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen osalta viiden vuoden ajan markkinoille saattamisen jälkeen tiedot seuraavista:

- a) ne talouden toimijat, jotka ovat toimittaneet niille ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen;
- b) ne talouden toimijat, joille ne ovat toimittaneet ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen.

III LUKU

EU-TYYPPIHYVÄKSYNTÄMENETTELYT

20 artikla *EU-tyyppihyväksyntämenettelyt*

1. Hakiessaan kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksyntää valmistaja voi valita jonkin seuraavista menettelyistä:

- a) asteittainen tyyppihyväksyntä;
- b) yksivaiheinen tyyppihyväksyntä;
- c) yhdistetty tyyppihyväksyntä.

Keskeneräisen tai valmistuneen ajoneuvon tapauksessa valmistaja voi valita myös monivaiheisen tyyppihyväksynnän.

2. Järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksynnässä sovelletaan vain yksivaiheista tyyppihyväksyntää [...] **tämän kuitenkin rajoittamatta liitteessä IV lueteltujen säädösten vaatimusten soveltamista.**
3. Monivaiheinen tyyppihyväksyntä on myönnettävä keskeneräisen tai valmistuneen ajoneuvon tyypille, joka ajoneuvon valmistusvaihe huomioon ottaen on 22 artiklassa säädettyjen valmistusasiakirjojen tietojen mukainen ja täyttää liitteessä IV luetelluissa sovellettavissa säädöksissä vahvistetut tekniset vaatimukset.

Monivaiheista tyyppihyväksyntää sovelletaan myös valmiisiin ajoneuvoihin, joita toinen valmistaja on niiden valmistumisen jälkeen muuntanut tai muuttanut.

4. Lopullisen valmistusvaiheen EU-tyyppihyväksyntä voidaan myöntää vasta, kun hyväksyntäviranomainen on todentanut **tämän asetuksen liitteessä XVII vahvistettujen sääntöjen mukaisesti**, että lopullisessa vaiheessa tyyppihyväksytty ajoneuvo täyttää hyväksyntähetkellä kaikki sovellettavat tekniset vaatimukset. Todentamisessa tarkastetaan kaikkia niitä vaatimuksia koskevat asiakirjat, jotka monivaiheisessa menettelyssä keskeneräiselle ajoneuvotyyppille myönnetty EU-tyyppihyväksyntä kattaa, [...] **myös silloin kun se on** myönnetty eri ajoneuvoluokalle.
5. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu tyyppihyväksynnän valinta ei vaikuta niihin sovellettaviin aineellisiin vaatimuksiin, jotka hyväksyttävän ajoneuvotyyppin on täytettävä silloin, kun kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksyntä myönnetään.
6. Myös yksittäinen valmistaja voi käyttää monivaiheista tyyppihyväksyntää, kunhan käytön tarkoituksena ei ole kiertää vaatimuksia, joita sovelletaan yhdessä vaiheessa valmistettaviin ajoneuvoihin. Yhden valmistajan valmistamien ajoneuvojen valmistamisen ei tämän asetuksen 39, 40 ja 47 artiklaa sovellettaessa katsota olevan monivaiheista valmistusta.
7. **Valmistajan on asetettava hyväksyntäviranomaisen saataville sellainen määrä ajoneuvoja, komponentteja tai erillisiä teknisiä yksiköitä, jota vaadittavien testien suorittaminen asiaa koskevien erityisdirektiivien tai -asetusten mukaisesti edellyttää.**

21 artikla
EU-tyyppihyväksyntähakemus

1. Valmistajan on toimitettava hyväksyntäviranomaiselle EU-tyyppihyväksyntähakemus ja 22 artiklassa tarkoitetut valmistusasiakirjat.
2. Kustakin ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyypistä voidaan jättää ainoastaan yksi hakemus ja ainoastaan yhteen jäsenvaltioon.

[...]

Jos hyväksyntäviranomainen kieltäytyy myöntämästä hyväksyntää tietyille tyypille tai jos tyyppihyväksyntä on peruutettu, samaa tyyppiä koskevaa uutta hakemusta ei voida toimittaa toiselle jäsenvaltiolle.

Ei ole mahdollista toimittaa uutta hakemusta, joka koskee eri tyyppinimitystä tai muutoksia, joita tyyppihyväksyntäviranomainen ei katso uudeksi tyyppiä.

3. Kustakin hyväksyttäväksi jätetystä ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyypistä on jätettävä erillinen hakemus.

22 artikla
Valmistusasiakirjat

1. Edellä 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen valmistusasiakirjojen on sisällettävä seuraavat:
 - a) ilmoituslomake noudattaen [...] **3 kohdan nojalla hyväksytyissä täytäntöönpanosäädöksissä** yksivaiheisen tai yhdistetyn kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksynnän tai [...] asteittaisen **kokonaisen ajoneuvon** tyyppihyväksynnän osalta **tai asiaa koskeissa säädöksissä järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön hyväksynnän tapauksessa** vahvistettua mallia;
 - b) kaikki tietoaineistot, piirustukset, valokuvat ja muut merkitykselliset tiedot;
 - c) ajoneuvojen osalta ilmoitus 20 artiklan 1 kohdan mukaisesti valitusta menettelystä (valituista menettelyistä);
 - d) kaikki muut tiedot, joita hyväksyntäviranomainen pyytää [...] **tyyppihyväksyntä**menettelyn yhteydessä.
2. Valmistusasiakirjat on annettava **paperilla tai tutkimuslaitoksen ja hyväksyntäviranomaisen hyväksymässä** sähköisessä muodossa [...].
3. [...] Komissio antaa **täytäntöönpanosäädöksiä**, [...] **joissa vahvistetaan** ilmoituslomakkeen **ja valmistusasiakirjojen** malli, mukaan luettuna 2 kohdassa tarkoitettu yhdenmukaistettu sähköinen muoto. **Ensimmäinen tällainen täytäntöönpanosäädös hyväksytään viimeistään** [julkaisutoimisto: lisätään **24** kuukauden kuluttua asetuksen voimaantulosta]. **Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.**

23 artikla
Lisätiedot, jotka on toimitettava haettaessa tiettyjä EU-tyyppihyväksyntöjä

1. Asteittaista tyyppihyväksyntää koskevaan hakemukseen on liitettävä 22 artiklan mukaisten valmistusasiakirjojen lisäksi testausselesteineen **ja ilmoituslomakkeineen** kaikki EU- **tai E-** tyyppihyväksyntätodistukset, joita liitteessä IV lueteltujen [...] **säädösten** nojalla vaaditaan.

Kun kyse on [...] järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksynnästä, joka myönnetään liitteessä IV lueteltujen [...] **säädösten** nojalla, valmistusasiakirjojen **ja tarvittaessa tyyppihyväksyntätodistusten ja niiden liitteiden** on oltava hyväksyntäviranomaisen saatavilla, kunnes kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksyntä myönnetään tai evätään.

2. Yhdistettyä tyyppihyväksyntää koskevaan hakemukseen on liitettävä 22 artiklan mukaisten valmistusasiakirjojen testausselesteineen ja ilmoituslomakkeineen EU- tai E- tyyppihyväksyntätodistukset, joita liitteessä IV lueteltujen [...] säädösten nojalla vaaditaan.

Kun kyse on järjestelmistä, joiden osalta ei ole esitetty EU- **tai E-** tyyppihyväksyntätodistusta, hakemukseen on liitettävä 22 artiklan mukaisten valmistusasiakirjojen lisäksi [...] **22 artiklan 3 kohdan nojalla hyväksytyissä täytäntöönpanosäädöksissä** täsmennetyt tiedot, joita tällaisten järjestelmien hyväksyminen ajoneuvon hyväksymisvaiheessa edellyttää, sekä EU- **tai E-** tyyppihyväksyntätodistuksen asemesta testausseleste.

3. Monivaiheista tyyppihyväksyntää koskevaan hakemukseen on liitettävä seuraavat tiedot:
- a) ensimmäisessä vaiheessa valmistusasiakirjojen ja EU- **tai E-** tyyppihyväksyntätodistusten **ja tarvittaessa testausselostoiden** ne osat, jotka vastaavat perusajoneuvon valmistusvaihetta;
 - b) toisessa ja seuraavissa vaiheissa valmistusasiakirjojen ja EU- **tai E-** tyyppihyväksyntätodistusten ne osat, jotka vastaavat senhetkistä valmistusvaihetta, sekä jäljennös **kokonaisen ajoneuvon** EU-tyypihyväksyntätodistuksesta, joka on annettu edellisessä valmistusvaiheessa, samoin kuin täydelliset tiedot valmistajan ajoneuvon mahdollisesti tekemistä muutoksista ja lisäyksistä.

Edellä a ja b alakohdassa tarkoitetut tiedot [...] **on toimitettava** 22 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

4. [...]

Esittämällä perustellun pyynnön hyväksyntäviranomaisen **ja tutkimuslaitokset** voivat lisäksi vaatia valmistajaa toimittamaan kaikki tarvittavat lisätiedot, **mukaan lukien pääsy ajoneuvojen ohjelmistoihin ja algoritmeihin**, joita edellytetään tarvittavista testeistä päättämiseksi tai testien toteuttamisen helpottamiseksi.

IV LUKU

EU-TYYPPIHYVÄKSYNTÄMENETTELYJEN TOTEUTTAMINEN

24 artikla

EU-tyyppihyväksyntämenettelyjen toteuttamista koskevat yleiset säännökset

1. Kullekin ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppille voidaan myöntää vain yksi EU-tyyppihyväksyntä.
2. Saatuaan hakemuksen 21 artiklan mukaisesti hyväksyntäviranomaisen saa myöntää EU-tyyppihyväksynnän vasta varmistettuaan kaikki seuraavista:
 - a) jäljempänä 29 artiklassa tarkoitetut tuotannon vaatimustenmukaisuutta koskevat järjestelyt;
 - b) **toinen hyväksyntäviranomainen** ei ole vielä myöntänyt, **evännyt tai peruuttanut** kyseisen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppin tyyppihyväksyntää, **mistä on todistuksena vähintään valmistajan antama ilmoitus**;
 - c) ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppi täyttää siihen sovellettavat vaatimukset;
 - d) kun kyse on kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksynnästä, jossa noudatetaan asteittaista, yhdistettyä tai monivaiheista menettelyä, hyväksyntäviranomaisen on varmennettava 20 artiklan 4 kohdan mukaisesti, että järjestelmillä, komponenteilla ja erillisillä teknisillä yksiköillä on erilliset **voimassa olevat** tyyppihyväksynät, jotka ovat kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksynnän myöntämishetkellä sovellettavien vaatimusten mukaiset.

3. Sovelletaan liitteessä V vahvistettuja EU-tyyppihyväksyntää koskevia menettelyjä ja liitteessä XVII vahvistettuja monivaiheista tyyppihyväksyntää koskevia menettelyjä.

Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 88 artiklan mukaisesti sääntelyn ja tekniikan kehityksen huomioon ottamiseksi muuttamalla liitettä V siten, että saatetaan ajan tasalle EU-tyyppihyväksyntää koskevat menettelyt, ja liitettä XVII siten, että saatetaan ajan tasalle monivaiheista tyyppihyväksyntää koskevat menettelyt.

4. Hyväksyntäviranomaisen on laadittava hyväksyntäasiakirjat, jotka sisältävät 22 artiklassa tarkoitetut valmistusasiakirjat ja tutkimuslaitoksen tai hyväksyntäviranomaisen toimiensa yhteydessä valmistusasiakirjoihin liittämät testausselostet ja muut asiakirjat.

Hyväksyntäasiakirjoja **voidaan säilyttää sähköisesti, ja** niissä on oltava hakemisto, jossa ilmoitetaan selvästi kunkin asiakirjan kaikki sivut ja muoto ja esitetään aikajärjestyksessä EU-tyyppihyväksynnän eri hallinnolliset vaiheet.

Hyväksyntäviranomaisen on pidettävä hyväksyntäasiakirjat saatavilla kymmenen vuoden ajan kyseisen EU-tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymisen jälkeen.

5. Jos hyväksyntäviranomaisen katsoo, että ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppi täyttää sovellettavat vaatimukset, mutta aiheuttaa silti vakavan riskin turvallisuudelle tai voi vahingoittaa vakavasti ympäristöä tai kansanterveyttä, sen on evättävä EU-tyyppihyväksyntä. Tällöin viranomaisen on välittömästi lähetettävä muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisille ja komissiolle yksityiskohtaiset tiedot, joissa selostetaan päätöksen syyt ja esitetään näyttö, joihin käsitys perustuu.
6. Kun kyse on asteittaisesta, yhdistetystä tai monivaiheisesta tyyppihyväksyntämenettelystä, hyväksyntäviranomaisen on 20 artiklan [...] mukaisesti kieltäydyttävä myöntämästä EU-tyyppihyväksyntää, jos se havaitsee, etteivät järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt ole tässä asetuksessa tai liitteessä IV luetelluissa säädöksissä vahvistettujen vaatimusten mukaisia.

Hyväksyntäviranomaisen on pyydettävä järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt hyväksyneitä hyväksyntäviranomaisia toteuttamaan toimia 54 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

1. Hyväksyntäviranomaisen on [...] myöntäessään EU-tyyppihyväksyntätodistuksen tai muuttaessaan sitä [...] **asetettava** muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisten, **markkinavalvontaviranomaisten** ja komission **saataville** jäljennös EU-tyyppihyväksyntätodistuksesta liitteineen, 23 artiklassa tarkoitetut testausselostet mukaan luettuina, jokaisen hyväksymänsä ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyypin osalta. Jäljennös on [...] **asetettava saataville 5 kohdassa tarkoitetun** yhteisen suojatun sähköisen tiedonvaihtojärjestelmän välityksellä [...].
2. [...]
3. [...]

4. Hyväksyntäviranomaisen on viipymättä ilmoitettava muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisille ja komissiolle epäämistään tai peruuttamistaan EU-tyyppihyväksynnöistä ja päätöksensä syistä **5 kohdassa tarkoitetun yhteisen suojatun sähköisen tiedonvaihtojärjestelmän välityksellä** [...].
5. Komissio hyväksyy [...] **täytäntöönpanosäädöksiä** [...], **joissa kuvataan saataville asetettavien sähköisten asiakirjojen muoto, tiedonvaihtomekanismi, menettelyt myöntämisestä, muutoksista, epäämisistä ja peruuttamisista ilmoittamiseksi muille osapuolille sekä asiaankuuluvat turvallisuustoimenpiteet.**

Ensimmäinen tällainen täytäntöönpanosäädös hyväksytään viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään **24** kuukauden kuluttua asetuksen voimaantulosta]. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

26 artikla

EU-tyyppihyväksyntätodistus

1. EU-tyyppihyväksyntätodistuksessa on oltava liitteinä seuraavat:
 - a) edellä 24 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut hyväksyntäasiakirjat;
 - b) jäljempänä 28 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa säädöksissä edellytetyt testausselostet, kun kyse on järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksynnästä, tai testausselostesivu, kun kyse on kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksynnästä;
 - c) **kun kyse on kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksynnästä,** vaatimustenmukaisuustodistukset allekirjoittamaan valtuutettujen henkilöiden nimet ja nimikirjoitusnäytteet sekä asema yrityksessä;
 - d) kun kyse on kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksynnästä, täytetty **ajoneuvotyyppin** vaatimustenmukaisuustodistus.

2. [...]

Komissio hyväksyy [...] **täytäntöönpanosäädöksiä [...], joissa vahvistetaan** tyyppihyväksyntätodistuksen ja sen numerointijärjestelmän sekä testausselostesivun mallit, asiaankuuluvat sähköiset muodot mukaan luettuina. **Ensimmäinen tällainen täytäntöönpanosäädös hyväksytään viimeistään** [julkaisutoimisto: lisätään **24** kuukauden kuluttua asetuksen voimaantulosta]. **Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.**

3. Hyväksyntäviranomaisen on ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön kunkin tyypin osalta
 - a) täytettävä kaikki asiaankuuluvat EU-tyyppihyväksyntätodistuksen osat, myös sen liitteet;
 - b) laadittava hyväksyntäasiakirjojen hakemisto;
 - c) toimitettava täytetty EU-tyyppihyväksyntätodistus liitteineen valmistajalle viipymättä.
4. Jos kyse on EU-tyyppihyväksynnästä, jonka voimassaoloa on rajoitettu 37 ja 41 artiklan ja liitteessä IV olevan III osan mukaisesti tai johon ei sovelleta tiettyjä tämän asetuksen tai liitteessä IV tarkoitettujen säädösten säännöksiä, EU-tyyppihyväksyntätodistuksessa on mainittava kyseiset rajoitukset tai ne säännökset, joita ei ole sovellettu.
5. Jos ajoneuvon valmistaja valitsee yhdistetyn tyyppihyväksyntämenettelyn, hyväksyntäviranomaisen on lisättävä hyväksyntäasiakirjoihin viittaukset testausselesteisiin, joita vaaditaan 28 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa säädöksissä sellaisten järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden osalta, joille ei ole myönnetty EU-tyyppihyväksyntätodistusta, **ja ilmoitettava viimeinen säädös ja tarvittaessa kyseisen säädöksen täytäntöönpanovaihe, jota sovelletaan ajoneuvon tyyppihyväksynnän osalta.**
6. Jos ajoneuvon valmistaja valitsee yksivaiheisen tyyppihyväksyntämenettelyn, hyväksyntäviranomaisen on liitettävä EU-tyyppihyväksyntätodistukseen [...] **2 kohdan nojalla hyväksytyissä täytäntöönpanosäädöksissä** vahvistetun mallin mukainen luettelo sovellettavista säädöksistä.

1. Järjestelmälle, komponentille tai erilliselle tekniselle yksikölle on myönnettävä EU-tyyppihyväksyntä, jos se on 22 artiklassa säädettyissä valmistusasiakirjoissa annettujen tietojen mukainen ja täyttää liitteessä IV luetelluissa sovellettavissa säädöksissä vahvistetut tekniset vaatimukset.
2. Jos komponentit tai erilliset tekniset yksiköt, riippumatta siitä, onko ne tarkoitettu korjaus-, huolto- vai kunnossapitokäyttöön, kuuluvat ajoneuvon osalta myös järjestelmän tyyppihyväksynnän piiriin, komponentilta tai erilliseltä tekniseltä yksiköltä ei vaadita lisätyyppihyväksyntää, ellei liitteessä IV luetelluissa sovellettavissa säädöksissä sitä edellytetä.
3. Jos komponentti tai erillinen tekninen yksikkö täyttää tehtävänsä tai jos sillä on erityinen ominaisuus ainoastaan ajoneuvon muiden osien yhteydessä, jolloin vaatimustenmukaisuus voidaan todentaa ainoastaan komponentin tai erillisen teknisen yksikön toimiessa yhdessä ajoneuvon kyseisten muiden osien kanssa, komponentin tai erillisen teknisen yksikön EU-tyyppihyväksynnän laajuutta on rajoitettava vastaavasti.

Tällaisissa tapauksissa on EU-tyyppihyväksyntätodistuksessa mainittava komponentin tai erillisen teknisen yksikön käyttöä koskevat mahdolliset rajoitukset ja esitettävä sen asentamista ajoneuvoon koskevat erityisedellytykset.

Jos ajoneuvoon asennetaan tällainen komponentti tai erillinen tekninen yksikkö, hyväksyntäviranomaisen on ajoneuvon hyväksynnän yhteydessä tarkastettava näiden käyttörajoitusten ja asennusedellytysten noudattaminen.

1. **EU-tyyppihyväksyntöjä varten hyväksyntäviranomaisen on todennettava** [...] tässä asetuksessa ja liitteessä IV luetelluissa säädöksissä vahvistettujen teknisten vaatimusten noudattaminen [...] nimettyjen tutkimuslaitosten suorittamien, liitteessä IV lueteltujen sovellettavien säädösten mukaisten asiaankuuluvien testien avulla.

Testausselosteiden muodon on vastattava yleisiä vaatimuksia, jotka komissio vahvistaa täytäntöönpanosäädöksillä. Ensimmäinen tällainen täytäntöönpanosäädös hyväksytään viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään 24 kuukauden kuluttua asetuksen voimaantulosta]. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

2. Valmistajan on toimitettava [...] **tutkimuslaitoksille** ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt, joita vaadittavien testien suorittaminen liitteessä IV lueteltujen sovellettavien säädösten mukaisesti edellyttää.
3. Vaaditut testit on suoritettava ajoneuvoilla, järjestelmillä, komponenteilla ja erillisillä teknisillä yksiköillä, jotka edustavat hyväksyttäväksi haettua tyyppiä.
4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen testausmenetelmien asemesta voidaan hyväksyntäviranomaisen suostumuksella käyttää valmistajan pyynnöstä virtuaalitestausmenetelmiä liitteen XVI mukaisesti.
5. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 88 artiklan mukaisesti liitteen XVI muuttamiseksi siten, että otetaan huomioon tekniikan ja sääntelyn kehitys saattamalla ajan tasalle säädösten luettelo siltä osin kuin kyse on niistä virtuaalitestausmenetelmistä, joita valmistaja tai tutkimuslaitos voi vaihtoehtoisesti käyttää, ja virtuaalitestausmenetelmien käyttöön sovellettavista erityisistä edellytyksistä.

29 artikla
Tuotannon vaatimustenmukaisuutta koskevat järjestelyt

1. EU-tyyppihyväksynnän myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on toteutettava liitteen X mukaisesti tarvittavat toimenpiteet, joilla varmennetaan, tarvittaessa yhteistyössä muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisten kanssa, että valmistaja valmistaa ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt hyväksytyn tyyppin mukaisesti.
2. Kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksynnän myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on tarkastettava tilastollisesti edustavasta määrästä otannalla poimittuja ajoneuvoja ja vaatimustenmukaisuustodistuksia, että ne ovat 34 ja 35 artiklan mukaisia, ja varmennettava, että vaatimustenmukaisuustodistusten tiedot ovat oikeat.
3. EU-tyyppihyväksynnän myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joilla tarkastetaan, tarvittaessa yhteistyössä muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisten kanssa, että 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut järjestelyt riittävät yhä varmistamaan, että tuotannossa olevat ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt ovat edelleen hyväksytyn tyyppin mukaisia ja että vaatimustenmukaisuustodistukset vastaavat edelleen 34 ja 35 artiklan vaatimuksia.
4. Varmentaakseen, että ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö on hyväksytyn tyyppin mukainen, EU-tyyppihyväksynnän myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on tehtävä EU-tyyppihyväksynnän edellytyksenä olevat tarkastukset tai testit näytteille, jotka on otettu valmistajan tiloissa, tuotantolaitos mukaan luettuna.

4 a. EU-tyyppihyväksynnän myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joilla varmennetaan, että valmistaja noudattaa XIV luvussa vahvistettuja velvoitteita. Sen on varmennettava erityisesti, muuttaako tai täydentääkö valmistaja näiden velvoitteiden noudattamiseksi ajoneuvon OBD-järjestelmän tietoja ja ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavia tietoja.

5. Jos EU-tyyppihyväksynnän myöntänyt hyväksyntäviranomainen toteaa, ettei valmistaja enää valmista ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja tai erillisiä teknisiä yksiköitä hyväksytyn tyyppin, **tämän asetuksen [...] vaatimusten tai liitteessä IV lueteltujen säädösten vaatimusten** mukaisesti tai etteivät vaatimustenmukaisuustodistukset enää vastaa 34 ja 35 artiklan vaatimuksia, vaikka tuotantoa jatketaan, sen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tuotannon vaatimustenmukaisuutta koskevia [...] **järjestelyjä** noudatetaan asianmukaisesti, tai peruutettava tyyppihyväksyntä.
- Hyväksyntäviranomainen voi päättää toteuttaa kaikki tarvittavat rajoittavat toimenpiteet [...] XI luvun mukaisesti.**
6. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 88 artiklan mukaisesti liitteen X muuttamiseksi siten, että siinä otetaan huomioon tekniikan ja sääntelyn kehitys, saattamalla tuotannon vaatimustenmukaisuusmenettelyt ajan tasalle.

30 artikla
[...]
Maksut

1. [...]

2. [...]

Tyyppihyväksyntätoimia koskevat maksut on perittävä valmistajilta, jotka ovat hakenneet tyyppihyväksyntää asianomaisessa jäsenvaltiossa.

[...] Jäsenvaltion on varmistettava, että käytettävissä on riittävät resurssit markkinaavalvontatoimista aiheutuvien kustannusten kattamiseen. **Nämä kustannukset voidaan kattaa maksuilla, jotka se jäsenvaltio, jossa [...] ajoneuvot saatetaan markkinoille, voi periä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kansallisen lainsäädännön soveltamista.**

2 a. Jäsenvaltiot [...] voivat peritä nimeämistä hakevilta tutkimuslaitoksilta hallinnollisia maksuja, joilla katetaan kokonaan tai osittain niiden toimien kustannukset, jotka tutkimuslaitoksista vastaavat kansalliset viranomaiset suorittavat tämän asetuksen mukaisesti. (siirretty 86 artiklan 1 kohdasta)

[...]

3. [...] ¹⁸.

4. [...]

5. [...]

¹⁸ [...]

V LUKU

EU-TYYPPIHYVÄKSYNTÖJEN MUUTTAMINEN JA VOIMASSAOLO

31 artikla

EU-tyyppihyväksyntöjen muuttamista ja voimassaoloa koskevat yleiset säännökset

1. Valmistajan on viipymättä ilmoitettava EU-tyyppihyväksynnän myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle kaikista muutoksista hyväksyntäasiakirjojen tietoihin.

Hyväksyntäviranomainen päättää, otetaanko muutos huomioon tekemällä EU-tyyppihyväksyntään muutos tarkistamalla tai laajentamalla sitä 32 artiklassa vahvistetuilla menettelyillä vai tarvitaanko muutoksen vuoksi uusi tyyppihyväksyntä.
2. Muutosta koskeva hakemus on toimitettava yksinomaan alkuperäisen EU-tyyppihyväksynnän myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle.
3. Jos hyväksyntäviranomainen katsoo muutoksen edellyttävän uusia tarkastuksia tai uusia testejä, sen on ilmoitettava asiasta valmistajalle.
4. Jos hyväksyntäviranomainen 3 kohdassa tarkoitettujen tarkastusten tai testien perusteella katsoo, että EU-tyyppihyväksynnän vaatimukset täyttyvät edelleen, sovelletaan 32 artiklassa tarkoitettuja menettelyjä.
5. Jos hyväksyntäviranomainen katsoo, että hyväksyntäasiakirjoihin kirjattuja tietoja koskevia muutoksia [...] ei voida ottaa huomioon laajentamalla voimassa olevaa tyyppihyväksyntää, sen on kieltäydyttävä muuttamasta EU-tyyppihyväksyntää ja pyydettävä valmistajaa hakemaan uutta EU-tyyppihyväksyntää.

1. Muutosta nimitetään 'tarkistukseksi', jos hyväksyntäviranomaisen katsoo, että huolimatta siitä, että hyväksyntäasiakirjojen tiedot ovat muuttuneet, kyseinen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppi on edelleen kyseiseen tyyppiin sovellettavien vaatimusten mukainen ja että uusia tarkastuksia tai testejä ei sen vuoksi tarvita.

Tällaisissa tapauksissa hyväksyntäviranomaisen on tarvittaessa annettava uudelleen hyväksyntäasiakirjojen tarkistetut sivut ja osoitettava selvästi jokaisella tarkistetulla sivulla muutoksen luonne ja sivun uudelleen antamisen päivämäärä, taikka annettava hyväksyntäasiakirjojen konsolidoitu päivitetty toisinto, johon on liitetty yksityiskohtainen kuvaus muutoksista.

2. Muutosta nimitetään 'laajennukseksi', jos hyväksyntäviranomaisen katsoo, että hyväksyntäasiakirjoihin kirjatut tiedot ovat muuttuneet ja jos jokin seuraavista tapauksista pätee:
 - a) tarvitaan uusia tarkastuksia tai testejä, jotta voidaan tarkistaa, että voimassa olevan tyyppihyväksynnän perustana olevat vaatimukset täyttyvät edelleen;
 - b) jokin EU-tyyppihyväksyntätodistuksen sisältämä tieto, lukuun ottamatta sen liitteitä, on muuttunut;
 - c) jonkin liitteessä IV luetellun säädöksen nojalla aletaan soveltaa uusia vaatimuksia hyväksyttyyn ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppiin.

Laajennuksen tapauksessa hyväksyntäviranomaisen on viipymättä annettava päivitetty EU-tyyppihyväksyntätodistus, jossa on aiemmin myönnettyjen laajennusten numeroita järjestyksessä seuraava laajennusnumero. Hyväksyntätodistuksesta on käytävä selvästi ilmi laajennuksen peruste, uudelleenmyöntämispäivä ja voimassaoloaika.

3. Aina kun annetaan muutettuja sivuja tai konsolidoitu päivitetty toisinto, hyväksyntäasiakirjojen hakemistoa on muutettava niin, että siitä käy ilmi viimeisimmän laajennuksen tai tarkistuksen päivämäärä taikka päivitetyn toisinnon viimeisimmän konsolidoinnin päivämäärä.
4. Ajoneuvon tyyppihyväksyntään ei vaadita laajennusta, jos 2 kohdan c alakohdassa tarkoitetut uudet vaatimukset ovat teknisesti merkityksettömiä kyseisen ajoneuvotyyppin kannalta tai koskevat muita ajoneuvoluokkia kuin sitä, johon kyseinen ajoneuvo kuuluu.

33 artikla
Voimassaolon päättyminen

1. [...]

2. [...] EU-tyyppihyväksynnän voimassaolo lakkaa [...] seuraavissa tapauksissa:
- a) hyväksyttyyn ajoneuvon, **järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön** tyyppiin sovellettavat uudet vaatimukset tulevat pakollisiksi [...] asettamisessa saataville markkinoilla, rekisteröinnissä tai käyttöönotossa, eikä tyyppihyväksyntää voida laajentaa 32 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti;
 - b) hyväksytyn ajoneuvotyyppin mukaisten ajoneuvojen tuotanto lopetetaan **pysyvästi** vapaaehtoisesti, **minkä katsotaan joka tapauksessa tapahtuneen, kun kyseisen tyyppisiä ajoneuvoja ei ole valmistettu kahden edellisen vuoden aikana. Ajoneuvon kyseinen tyyppihyväksyntä on kuitenkin edelleen voimassa rekisteröintiä tai käyttöönottoa varten niin kauan kuin 2 kohdan a alakohtaa ei sovelleta;**
 - c) tyyppihyväksyntätodistuksen voimassaolo päättyy 37 artiklan 6 kohdassa tarkoitetun rajoituksen vuoksi;
 - d) tyyppihyväksyntä on peruutettu 29 artiklan 5 kohdan tai 53 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
 - e) tyyppihyväksynnän on havaittu perustuvan vääriin ilmoituksiin tai väärennettyihin testituloksiin tai on jätetty ilmoittamatta tietoja, jotka olisivat johtaneet tyyppihyväksynnän epäämiseen.
3. Jos **kokonaisen ajoneuvon** tyyppihyväksynnän voimassaolon päättyminen koskee ainoastaan yhtä jonkin ajoneuvotyyppin varianteista tai ainoastaan yhtä jonkin variantin versioista, kyseisen ajoneuvotyyppin **kokonaisen ajoneuvon** [...] tyyppihyväksynnän voimassaolo päättyy ainoastaan tämän variantin tai version osalta.

4. Kun ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tietyn tyyppin tuotanto [...] lopetetaan **pysyvästi**, valmistajan on ilmoitettava siitä EU-tyyppihyväksynnän myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle viipymättä.

Saatuaan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppille EU-tyyppihyväksynnän myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on kuukauden kuluessa ilmoitettava siitä muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisille.

5. Kun [...] tyyppihyväksyntätodistuksen voimassaolo on päättymässä, valmistajan on ilmoitettava siitä [...] tyyppihyväksynnän myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle viipymättä.
6. Saatuaan valmistajan antaman ilmoituksen [...] tyyppihyväksynnän myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on viipymättä ilmoitettava muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisille ja komissiolle tapauksen mukaan kaikki tiedot, joilla on merkitystä ajoneuvojen, **järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden** asettamiselle saataville markkinoilla, rekisteröinnille tai käyttöönnotolle.

Tässä ilmoituksessa on annettava **ajoneuvojen osalta** viimeisen valmistetun ajoneuvon valmistuspäivä ja komission asetuksen (EU) 19/2011¹⁹ 2 artiklassa määritelty valmistenumero ('VIN').

¹⁹ Komission asetus (EU) N:o 19/2011 valmistajan lakisääteisten kilpien tyyppihyväksyntävaatimuksista ja moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen valmistenumeroista ja moottoriajoneuvojen, niiden perävaunujen sekä niihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden yleiseen turvallisuuteen liittyvistä tyyppihyväksyntävaatimuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 661/2009 täytäntöönpanosta (EUVL L 8, 12.1.2011, s. 1).

VI LUKU

VAATIMUSTENMUKAISUUSTODISTUS JA MERKINNÄT

34 artikla

Vaatimustenmukaisuustodistusta koskevat yleiset säännökset

1. Valmistajan on toimitettava vaatimustenmukaisuustodistus paperikopiona jokaisen sellaisen valmiin, keskeneräisen tai valmistuneen ajoneuvon mukana, joka on valmistettu hyväksytyn ajoneuvotyypin mukaisesti. **Tätä varten valmistajan on käytettävä 2 kohdan nojalla hyväksytyissä täytäntöönpanosäädöksissä vahvistettua mallia.**

Vaatimustenmukaisuustodistuksessa on esitettävä ajoneuvon valmistuspäivä. Se on suunniteltava siten, että estetään väärennökset.

Vaatimustenmukaisuustodistus on toimitettava maksutta ajoneuvon mukana sen ostajalle. Sen toimittamisen ehdoksi ei saa asettaa nimenomaisen pyynnön esittämistä tai lisätietojen antamista valmistajalle.

Valmistajan on kymmenen vuoden ajan ajoneuvon valmistuspäivän jälkeen toimitettava ajoneuvon omistajan pyynnöstä vaatimustenmukaisuustodistuksen kaksoiskappale, eikä sen perimä toimitusmaksu saa olla suurempi kuin todistuksen antamisesta aiheutuvat kulut. Todistuksen kaksoiskappaleen etupuolella on oltava selkeästi näkyvällä tavalla merkittynä sana "kaksoiskappale".

2. [...]

Jotta voidaan luoda yhdenmukaiset edellytykset 1 kohdan täytäntöönpanolle, komissio hyväksyy vaatimustenmukaisuustodistusta koskevia täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan erityisesti:

- a) malli vaatimustenmukaisuustodistuksen paperikopiolle,**
- b) [...] turvatekijät vaatimustenmukaisuustodistuksen väärentämisen estämiseksi,**
- c) vaatimustenmukaisuustodistuksen allekirjoittamistapaa koskevat säännöt.**

Ensimmäinen tällainen täytäntöönpanosäädös hyväksytään [tämän asetuksen soveltamispäivä] mennessä 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

- 3. Vaatimustenmukaisuustodistus on laadittava vähintään yhdellä unionin virallisista kielistä.
- 4. Vaatimustenmukaisuustodistukset allekirjoittamaan valtuutettujen henkilöiden on oltava valmistajan palveluksessa, ja heillä on oltava asianmukaiset valtuudet ottaa kannettavaksi valmistajan täysi lakisääteinen vastuu ajoneuvon suunnittelusta ja rakentamisesta tai ajoneuvon tuotannon vaatimustenmukaisuudesta.
- 5. Vaatimustenmukaisuustodistus on täytettävä kokonaisuudessaan, eikä siihen voida sisällyttää muita ajoneuvon käyttöä koskevia rajoituksia kuin ne, joista on säädetty tässä asetuksessa tai jossakin liitteessä IV luetellussa säädöksessä.

5 a. Keskeneräisen tai valmistuneen ajoneuvon tapauksessa valmistajan on täytettävä vaatimustenmukaisuustodistuksesta ainoastaan ne kohdat, jotka koskevat kyseisessä hyväksyntävaiheessa tehtyjä lisäyksiä tai muutoksia, ja tarvittaessa liitettävä todistukseen kaikki edellisissä vaiheissa annetut vaatimustenmukaisuustodistukset.

- 6. [...]

1. [...]
2. [...]
3. [...]

1. [...] Valmistajan on saatettava ilman aiheetonta viivytystä [...] ajoneuvon valmistuspäivän jälkeen vaatimustenmukaisuustodistus strukturoituna tietona yleisesti käytetyssä [...] sähköisessä [...] muodossa maksutta 6 kohdassa tarkoitettulla tavalla kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksynnän myöntäneen tyyppihyväksyntäviranomaisen saataville, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 34 artiklan 1 kohdan soveltamista.

Tyyppihyväksyntäviranomaisen on saatettava [...] vaatimustenmukaisuustodistus strukturoituna tietona sähköisessä muodossa saataville yhteisessä suojatussa sähköisessä tiedonvaihtojärjestelmässä, jossa siihen on pääsy jäsenvaltioiden tyyppihyväksyntäviranomaisilla, markkinavalvontaviranomaisilla ja rekisteröintiviranomaisilla sekä komissiolla [...] ²⁰[...].

2. Valmistaja voi saada vapautuksen 1 kohdan velvoitteesta sellaisten ajoneuvotyyppien osalta, joita koskee kansallinen piensarjatyypin hyväksyntä 40 artiklan mukaisesti [...].

3. Tyyppihyväksyntäviranomaisen, joka saa vaatimustenmukaisuustodistuksen strukturoituna tietona sähköisessä muodossa, on annettava luku oikeus [...] 34 artiklan 1 kohdan mukaisesti, [...] ja kun on kyse useassa vaiheessa valmistetuista ajoneuvoista, kunkin vaiheen valmistajalle.

Vaatimustenmukaisuustodistus on toimitettava maksutta ajoneuvon mukana sen ostajalle. Sen toimittamisen ehdoksi ei saa asettaa nimenomaisen pyynnön esittämistä tai lisätietojen antamista valmistajalle.

4. [...]

5. Kaikki tämän artiklan mukainen tiedonvaihto on suoritettava suojattuja tiedonvaihtokäytäntöjä noudattaen.

6. Jäsenvaltioiden on luotava tietoverkkonsa organisaatio ja rakenne siten, että on mahdollista ottaa vastaan tietoja ja vaihtaa vaatimustenmukaisuustodistuksia strukturoituna tietona sähköisessä muodossa mieluiten käyttämällä olemassa olevia järjestelmiä strukturoidun tiedon vaihtamiseksi ja 7 kohdan mukaisesti.

7. Jotta voidaan luoda yhdenmukaiset edellytykset tämän artiklan täytäntöönpanolle, komissio hyväksyy strukturoituna tietona sähköisessä muodossa esitettyä vaatimustenmukaisuustodistusta koskevia täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan erityisesti:

- a) sähköisessä muodossa esitettyjen vaatimustenmukaisuustodistusten ja tiedonvaihdossa käytettyjen viestien tietoelementtien perusmuoto ja -rakenne [...],**
- b) vähimmäisvaatimukset suojatulle tiedonvaihdolle, mukaan lukien tietojen korruptoitumisen ja tietojen väärinkäytön estäminen sekä toimenpiteet sähköisten tietojen autenttisuuden varmistamiseksi, kuten sähköisen allekirjoituksen käyttö,**
- c) sähköisessä muodossa esitetyn vaatimustenmukaisuustodistuksen datatietueiden vaihdon keinot,**
- d) vähimmäisvaatimukset ajoneuvokohtaiselle yksilölliselle tunnukselle ja ostajalle 3 kohdan mukaisesti annettavien tietojen muodolle,**
- e) pääsy tietoihin 3 kohdan mukaisesti [...],**
- f) [...]**
- g) erityisten ajoneuvoluokkien ja pieninä sarjoina valmistettavien ajoneuvotyyppien valmistajia koskevat vapautukset.**

Ensimmäinen tällainen täytäntöönpanosäädös hyväksytään [tämän asetuksen soveltamispäivä] mennessä 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

- 8. [...] Valmistajien on annettava vaatimustenmukaisuustodistukset tämän artiklan mukaisesti pakollisesti alkaen [[...] soveltamispäivä + viisi vuotta], sanotun kuitenkin rajoittamatta 34 artiklan 1 kohdan soveltamista. Tämä velvoite ei vaikuta valmistajien velvoitteeseen antaa vaatimustenmukaisuustodistus paperikopiona 34 artiklan 1 kohdan mukaisesti.**
- 9. Jäsenvaltioiden on hyväksyttävä sähköisessä muodossa esitetyt vaatimustenmukaisuustodistukset, ja niiden on voitava vaihtaa sähköisessä muodossa esitettyjä vaatimustenmukaisuustodistuksia tämän artiklan mukaisesti muiden jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa alkaen viimeistään [[...] soveltamispäivä + kahdeksan vuotta].**

Valmistajan [...] lakisääteinen kilpi **ja lisäkilvet**, merkinnät ja komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntämerkki

1. Ajoneuvon valmistajan on kiinnitettävä kuhunkin hyväksytyn tyypin mukaisesti valmistettuun ajoneuvoon lakisääteinen kilpi, **tarvittaessa lisäkilpiä sekä merkkejä tai tunnuksia ja tässä asetuksessa ja** liitteessä IV luetelluissa sovellettavissa säädöksissä vaadittuja **merkintöjä**.
2. Komponentin tai erillisen teknisen yksikön valmistajan on kiinnitettävä kuhunkin hyväksytyn tyypin mukaisesti valmistettuun komponenttiin tai erilliseen tekniseen yksikköön liitteessä IV luetelluissa sovellettavissa säädöksissä vaadittu tyyppihyväksyntämerkki riippumatta siitä, onko kyseinen komponentti tai yksikkö osa jotakin järjestelmää.

Jos tyyppihyväksyntämerkkiä ei vaadita, valmistajan on kiinnitettävä komponenttiin tai erilliseen tekniseen yksikköön vähintään kauppanimensä tai tavaramerkkinsä sekä tyyppinumero tai tunnistenumero.

3. EU-tyyppihyväksyntämerkin on oltava [...] **komission hyväksymien täytäntöönpanosäädösten mukainen. Ensimmäinen tällainen täytäntöönpanosäädös hyväksytään viimeistään** [julkaisutoimisto: lisätään **24** kuukauden kuluttua asetuksen voimaantulosta]. **Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.**
4. **Talouden toimijat eivät saa saattaa markkinoille sellaisia ajoneuvoja, komponentteja tai erillisiä teknisiä yksiköitä, jotka on merkitty tavalla, joka ei ole tämän asetuksen mukainen.**

VII

LUKU UUDET TEKNIIKAT TAI UUDET RATKAISUT

37 artikla

Uusille tekniikoille tai uusille ratkaisuille myönnettävät vapautukset

1. Valmistaja voi hakea EU-tyyppihyväksyntää ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppille, jossa käytetään uusia tekniikoita tai uusia ratkaisuja, jotka eivät ole yhteensopivia yhden tai useamman liitteessä IV luetellun säädöksen kanssa.
2. Hyväksyntäviranomaisen on myönnettävä 1 kohdassa tarkoitettu EU-tyyppihyväksyntä, kun kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) EU-tyyppihyväksyntähakemuksessa esitetään perustelut sille, miksi kyseiset uudet tekniikat tai uudet ratkaisut tekevät ajoneuvosta, järjestelmästä, komponentista tai erillisestä teknisestä yksiköstä yhteensopimattoman yhden tai useamman liitteessä IV luetellun säädöksen kanssa;
 - b) EU-tyyppihyväksyntähakemuksessa kuvataan uuden tekniikan tai uuden ratkaisun turvallisuus- ja ympäristövaikutukset sekä ne toimenpiteet, joilla varmistetaan, että saavutetaan vähintään vastaava turvallisuuden ja ympäristönsuojelun taso kuin vaatimuksilla, joista haetaan vapautusta;
 - c) esitetään testien kuvaukset ja testitulokset, jotka osoittavat b alakohdan edellytyksen täyttyvän.
3. EU-tyyppihyväksynnät, joissa annetaan vapautus uusille tekniikoille tai uusille ratkaisuille, voidaan myöntää vain komission luvalla. Komissio antaa luvan täytäntöönpanosäädöksellä. Tämä täytäntöönpanosäädös hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

4. Ennen kuin komissio päättää luvasta, hyväksyntäviranomaisen voi myöntää poikkeushakemuksen kohteena olevalle ajoneuvotyyppille tilapäisen EU-tyyppihyväksynnän, joka on voimassa vain kyseisen hyväksyntäviranomaisen jäsenvaltion alueella. Hyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava siitä viipymättä komissiolle ja toisille jäsenvaltioille asiakirjalla, joka sisältää 2 kohdassa tarkoitetut tiedot.

EU-tyyppihyväksynnän tilapäisyyden ja rajallisen alueellisen voimassaolon on käytävä ilmi tyyppihyväksyntätodistuksen otsikosta ja vaatimustenmukaisuustodistuksen otsikosta.

5. Toisten jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaiset voivat päättää hyväksyä 4 kohdassa tarkoitetun tilapäisen EU-tyyppihyväksynnän alueellaan sillä edellytyksellä, että ne ilmoittavat hyväksymisestään kirjallisesti sille hyväksyntäviranomaiselle, joka on myöntänyt tilapäisen EU-tyyppihyväksynnän.
6. Edellä 3 kohdassa tarkoitetussa komission luvassa on tapauksen mukaan ilmoitettava myös, liittyykö siihen rajoituksia etenkin sen suhteen, mikä on sen kattamien ajoneuvojen enimmäismäärä. EU-tyyppihyväksyntä on joka tapauksessa voimassa vähintään 36 kuukautta.
7. Jos komissio päättää evätä 3 kohdassa tarkoitetun luvan, hyväksyntäviranomaisen on välittömästi ilmoitettava 4 kohdassa tarkoitetun tilapäisen tyyppihyväksynnän haltijalle, että tilapäinen EU-tyyppihyväksyntä peruutetaan kuuden kuukauden kuluttua päivästä, jona komissio on tehnyt epäämispäätöksen.

Ajoneuvot, jotka on valmistettu tilapäisen EU-tyyppihyväksynnän mukaisesti ennen kuin sen voimassaolo päättyy, saa kuitenkin saattaa markkinoille, rekisteröidä tai ottaa käyttöön missä tahansa tilapäisen EU-tyyppihyväksynnän 5 kohdan mukaisesti hyväksyneessä jäsenvaltiossa.

38 artikla
Säädösten myöhempi mukauttaminen

1. Jos komissio on antanut luvan EU-tyyppihyväksynnän myöntämiseen 37 artiklan mukaisesti, se toteuttaa välittömästi tarvittavat toimenpiteet, joilla asianomaiset säädökset mukautetaan tekniikan tuoreimpaan kehitykseen.

Jos 37 artiklan nojalla myönnettävä vapautus liittyy E-sääntöön, komissio esittää ehdotuksia asianomaisen E-säännön muuttamiseksi [...] **menettelyllä, josta määrätään vuoden 1958 tarkistetussa sopimuksessa.**

2. Kun asianomaiset säädökset on muutettu, kaikki EU-tyyppihyväksynnän myöntämistä koskevassa komission lupapäätöksessä esitetyt rajoitukset poistetaan.
3. Jos tarvittavia toimenpiteitä 1 kohdassa tarkoitettujen säädösten mukauttamiseksi ei ole toteutettu, komissio voi tilapäisen EU-tyyppihyväksynnän myöntäneen jäsenvaltion pyynnöstä antaa päätöksellä luvan tilapäisen EU-tyyppihyväksynnän **voimassaolon** laajentamiseen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

VIII LUKU

PIENINÄ SARJOINA VALMISTETTAVAT AJONEUVOT

39 artikla

Pieninä sarjoina valmistettavien ajoneuvojen EU-tyyppihyväksyntä

1. Jäsenvaltioiden on valmistajan pyynnöstä ja liitteessä XII olevassa 1 jaksossa vahvistettujen **ajoneuvoluokkia M, N ja O koskevien** vuotuisten enimmäismäärien rajoissa myönnettävä EU-tyyppihyväksyntä pieninä sarjoina valmistettavalle ajoneuvotyyppille, joka täyttää vähintään liitteessä IV olevan I osan lisäyksessä 1 vahvistetut vaatimukset.
2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta erikoiskäyttöön tarkoitettuihin ajoneuvoihin.
3. Pieninä sarjoina valmistettavia ajoneuvoja koskevien EU-tyyppihyväksyntätodistusten on oltava **komission täytäntöönpanosäädöksillä vahvistaman mallin ja numerointijärjestelmän mukaisia. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen** [...].
4. **Siirretään komissiolle valta antaa delegeoituja säädöksiä 88 artiklan mukaisesti liitteessä IV olevan I osan lisäyksen 1 täydentämiseksi siten, että esitetään ajoneuvoluokkia M, N ja O koskevat tekniset vaatimukset, ja liitteen XII muuttamiseksi vastaavasti vuotuisten enimmäismäärien osalta.**

1. Valmistaja voi hakea kansallista tyyppihyväksyntää pieninä sarjoina valmistettaville ajoneuvoille liitteessä XII olevassa 2 jaksossa vahvistettujen vuotuisten enimmäismäärien rajoissa. Näitä enimmäismääriä on sovellettava hyväksyttyä tyyppiä olevien ajoneuvojen asettamiseen saataville markkinoilla, rekisteröintiin tai käyttöönottoon kunkin jäsenvaltion markkinoilla määrätyn vuoden aikana.
2. Jäsenvaltiot voivat päättää vapauttaa 1 kohdassa tarkoitetun ajoneuvotyyppin yhden tai useamman [...] **tämän asetuksen säännöksen tai** liitteessä IV luetelluissa säädöksissä vahvistettujen vaatimusten **noudattamisesta** edellyttäen, että kyseiset jäsenvaltiot vahvistavat soveltuvat vaihtoehtoiset vaatimukset.
3. Pieninä sarjoina valmistettavien ajoneuvojen kansallisen tyyppihyväksynnän yhteydessä hyväksyntäviranomaisen on hyväksyttävä järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt, jotka on tyyppihyväksytty liitteessä IV lueteltujen säädösten mukaisesti.
4. Pieninä sarjoina valmistettavien ajoneuvojen kansallisen tyyppihyväksyntätodistuksen on oltava [...] **komission täytäntöönpanosäädöksillä vahvistaman** mallin ja **yhdenmukaistetun numerointijärjestelmän** mukainen. [...] **Sen** otsikkona on oltava "Ajoneuvon kansallinen piensarjatyypin hyväksyntätodistus", ja siinä on ilmoitettava 2 kohdan nojalla myönnettyjen vapautusten sisältö ja luonne. [...] **Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Siihen saakka kun komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädökset, jäsenvaltiot voivat edelleen päättää kansallisten todistusten muodosta.**

41 artikla
Ajoneuvon kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän voimassaolo

1. Ajoneuvon kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän voimassaolo on rajattava sen jäsenvaltion alueelle, jonka hyväksyntäviranomainen on myöntänyt tyyppihyväksynnän.
2. Hyväksyntäviranomaisen on valmistajan pyynnöstä lähetettävä valmistajien osoittamien jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisille kirjattuna kirjeenä tai sähköpostitse jäljennös tyyppihyväksyntätodistuksesta ja sen liitteistä.
3. Valmistajan osoittamien jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisten on [...] **kahden** kuukauden kuluessa 2 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen vastaanottamisesta päätettävä, hyväksyvätkö ne kyseisen tyyppihyväksynnän.

Jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisten on hyväksyttävä kansallinen tyyppihyväksyntä, jollei niillä ole perusteltua syytä uskoa, että kansalliset tekniset vaatimukset, joiden mukaisesti ajoneuvotyyppi on hyväksytty, eivät vastaa niiden omia vaatimuksia.

4. Jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisten on kahden kuukauden **ajanjakson** kuluessa ilmoitettava päätöksestään kansallisen tyyppihyväksynnän myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle. **Jos tämän kahden kuukauden ajanjakson kuluessa ei ole esitetty vastalauseita, kansallinen tyyppihyväksyntä katsotaan hyväksytyksi.**
5. Jos hakija haluaa saattaa markkinoille, rekisteröidä tai ottaa käyttöön kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän saaneen ajoneuvon toisessa jäsenvaltiossa, kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on hakijan pyynnöstä annettava tämän toisen jäsenvaltion hyväksyntäviranomaiselle jäljennös tyyppihyväksyntätodistuksesta, mukaan lukien [...] **sen liitteet.**

Toisen jäsenvaltion kansallisen viranomaisen on sallittava tällaisen ajoneuvon saattaminen markkinoille, rekisteröinti tai käyttöönotto, jollei sillä ole perusteltua syytä uskoa, että kansalliset tekniset vaatimukset, joiden mukaisesti ajoneuvotyyppi on hyväksytty, eivät vastaa sen omia vaatimuksia.

IX LUKU AJONEUVOJEN YKSITTÄISHYVÄKSYNNÄT

42 artikla

Ajoneuvojen EU-yksittäishyväksynät

1. Jäsenvaltioiden on myönnettävä ajoneuvon EU-yksittäishyväksyntä ajoneuville, joka täyttää liitteessä IV olevan I osan lisäyksessä **2 [...]** taikka erikoiskäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen tapauksessa liitteessä IV olevassa III osassa vahvistetut vaatimukset. **Tätä säännöstä ei sovelleta keskeneräisiin ajoneuvoihin.**
2. Ajoneuvon EU-yksittäishyväksyntähakemuksen jättää [...] ajoneuvon omistaja, **valmistaja** taikka **valmistajan** edustaja **tai maahantuoja** [...].
3. Jäsenvaltiot eivät saa suorittaa rikkovia testejä selvittääkseen, täyttääkö ajoneuvo 1 kohdassa vahvistetut vaatimukset, vaan niiden on käytettävä hakijan siihen tarkoitukseen toimittamia tietoja.
4. Ajoneuvon EU-yksittäishyväksyntätodistuksen on [...] oltava **komission täytäntöönpanosäädöksillä vahvistaman mallin ja numerointijärjestelmän mukainen.** Ensimmäinen tällainen täytäntöönpanosäädös hyväksytään viimeistään [julkaisutoimisto: lisätään **24** kuukauden kuluttua asetuksen voimaantulosta]. **Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen** [...].
5. Jäsenvaltioiden on sallittava sellaisten ajoneuvojen saattaminen markkinoille, rekisteröinti ja käyttöönotto, joilla on voimassa oleva ajoneuvon EU-yksittäishyväksyntätodistus.
6. **Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 88 artiklan mukaisesti liitteessä IV olevan I osan [...] täydentämiseksi siten, että esitetään luokkien M, N ja O uusia ajoneuvoja koskevat tekniset vaatimukset.**

43 artikla
Ajoneuvojen kansalliset yksittäishyväksynät

1. Jäsenvaltiot voivat siitä riippumatta, onko kyseessä ajoneuvon ainoa kappale, päättää myöntää tietyille ajoneuvoille vapautuksen yhdestä tai useammasta tämän asetuksen säännöksestä tai liitteessä IV luetelluissa säädöksissä vahvistetuista [...] vaatimuksista edellyttäen, että kyseiset jäsenvaltiot vahvistavat soveltuvat vaihtoehtoiset vaatimukset.
2. Ajoneuvon kansallisen yksittäishyväksyntähakemuksen jättää [...] ajoneuvon omistaja, **valmistaja** tai **valmistajan** edustaja, jonka on oltava sijoittautunut unioniin.
3. Jäsenvaltiot eivät saa suorittaa rikkovia testejä selvittääkseen, täyttääkö ajoneuvo 1 kohdassa vahvistetut vaihtoehtoiset vaatimukset, vaan niiden on käytettävä hakijan siihen tarkoitukseen toimittamia tietoja.
4. Ajoneuvon kansallisen yksittäishyväksynnän yhteydessä hyväksyntäviranomaisen on hyväksyttävä järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt, jotka on tyyppihyväksytty liitteessä IV lueteltujen säädösten mukaisesti.
5. Jäsenvaltion on viipymättä annettava kansallinen yksittäishyväksyntätodistus, jos ajoneuvo on hakemukseen liitetyn kuvauksen mukainen ja täyttää sovellettavat vaihtoehtoiset vaatimukset.

6. [...]

Ajoneuvon kansallisen yksittäishyväksyntätodistuksen on oltava komission täytäntöönpanosäädöksillä vahvistaman mallin ja numerointijärjestelmän mukainen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Siihen saakka kun komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädökset, jäsenvaltiot voivat edelleen päättää kansallisten todistusten muodosta.

[...]

7. [...]

44 artikla

Ajoneuvojen kansallisten yksittäishyväksyntöjen voimassaolo

1. Ajoneuvon kansallinen yksittäishyväksyntä on voimassa vain sen myöntäneen jäsenvaltion alueella.
2. Jos hakija haluaa asettaa saataville markkinoilla, rekisteröidä tai ottaa käyttöön kansallisesti yksittäishyväksytyn ajoneuvon toisessa jäsenvaltiossa, hyväksynnän myöntäneen jäsenvaltion on pyynnöstä toimitettava hakijalle lausunto teknisistä säännöksistä, joiden mukaisesti ajoneuvo on hyväksytty.

3. Jos jokin jäsenvaltio on myöntänyt ajoneuvolle ajoneuvon kansallisen yksittäishyväksynnän 43 artiklan mukaisesti, toisen jäsenvaltion on sallittava sen asettaminen saataville markkinoilla, rekisteröinti ja käyttöönotto, jollei tällä jäsenvaltiolla ole perusteltua syytä uskoa, että ne asiaankuuluvat vaihtoehtoiset vaatimukset, joiden mukaisesti ajoneuvo on hyväksytty, eivät vastaa sen omia vaatimuksia **tai että ajoneuvo ei täytä kyseisiä vaatimuksia**.
4. Tämän artiklan säännöksiä voidaan soveltaa ajoneuvoihin, jotka on tyyppihyväksytty tämän asetuksen mukaisesti ja joita on muutettu ennen niiden ensimmäistä rekisteröintiä tai käyttöönottoa.

45 artikla
Erityissäännökset

1. Edellä **42 ja** 43 artiklassa vahvistettuja menettelyjä [...] voidaan soveltaa myös johonkin tiettyyn **useassa vaiheessa valmistettuun** ajoneuvoon. [...]
2. Edellä **42 ja** 43 artiklassa vahvistetuilla menettelyillä ei [...] **korvata** mitään monivaiheisen tyyppihyväksynnän tavanomaiseen kulkuun kuuluvaa välivaihetta, eikä niitä [...] **käytetä** ensimmäisen vaiheen hyväksynnän hankkimiseen ajoneuvolle.

X LUKU ASETTAMINEN SAATAVILLE MARKKINOILLA, REKISTERÖINTI TAI KÄYTTÖÖNOTTO

46 artikla

Muiden kuin sarjan viimeisten ajoneuvojen asettaminen saataville markkinoilla, rekisteröinti tai käyttöönotto

1. Ajoneuvot, joiden osalta kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksyntä on pakollinen tai joille valmistaja on hankkinut tällaisen tyyppihyväksynnän, voidaan asettaa saataville markkinoilla, rekisteröidä tai ottaa käyttöön vain, jos niiden mukana on 34 ja 35 artiklan mukaisesti annettu voimassa oleva vaatimustenmukaisuustodistus, sanotun kuitenkin rajoittamatta 49–51 artiklan soveltamista.

[...]

Keskeneräisten ajoneuvojen rekisteröinti ja käyttöönotto voidaan evätä niin kauan kuin ajoneuvot ovat keskeneräisiä. Keskeneräisten ajoneuvojen rekisteröintiä ja käyttöönottoa ei saa tehdä 47 artiklan säännösten kiertämiseksi.

2. [...]
3. Yhden vuoden aikana saataville markkinoilla asetettujen, rekisteröityjen tai käyttöön otettujen pieninä sarjoina valmistettujen ajoneuvojen lukumäärä saa olla enintään liitteessä XII vahvistettujen vuotuisten enimmäismäärien suuruinen.

1. Jäsenvaltiot voivat liitteessä XII olevassa B osassa annettujen rajoitusten mukaisesti ja ainoastaan rajatun ajan rekisteröidä ajoneuvoja ja sallia niiden myynnin tai käyttöönoton, jos ne ovat sellaisen ajoneuvotyyppin mukaisia, jonka EU-tyyppihyväksyntä ei ole enää voimassa.

Ensimmäistä alakohtaa sovelletaan ainoastaan yhteisön alueella oleviin ajoneuvoihin, jotka valmistusaikanaan kuuluivat voimassa olevan EU-tyyppihyväksynnän piiriin, mutta joita ei ollut rekisteröity tai otettu käyttöön ennen mainitun EU-tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymistä.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa säädetty mahdollisuus on käytettävissä valmiiden ajoneuvojen osalta 12 kuukauden ja valmistuneiden ajoneuvojen osalta 18 kuukauden ajan päivämäärästä, jolloin EU-tyyppihyväksynnän voimassaolo päättyi.
3. Jos valmistaja haluaa käyttää 1 kohdassa säädettyä mahdollisuutta, sen on toimitettava hakemus kunkin sellaisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jota kyseisten ajoneuvojen käyttöönotto koskee. Hakemuksessa on eriteltävä ne tekniset ja/tai kaupalliset syyt, joiden vuoksi kyseiset ajoneuvot eivät ole uusien teknisten vaatimusten mukaisia.

Kyseisten jäsenvaltioiden on päätettävä kolmen kuukauden kuluessa hakemuksen saamisesta, hyväksyvätkö ne, että kyseiset ajoneuvot rekisteröidään niiden alueella, ja kuinka monta tällaista ajoneuvoa ne hyväksyvät rekisteröitäväksi alueellaan.

4. Jäsenvaltioiden on sovellettava asianmukaisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tässä artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen rekisteröitävien tai käyttöön otettavien ajoneuvojen lukumäärää seurataan tehokkaasti.

1. [...]

2. [...]

3. [...]

4. [...]

5. [...]

6. [...]

48 artikla

Komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden asettaminen saataville markkinoilla tai käyttöönnotto

1. Komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden, myös jälkimarkkinoille tarkoitettujen, asettaminen saataville markkinoilla tai käyttöönnotto on sallittua vain, jos ne täyttävät liitteessä IV lueteltujen soveltuvien säädösten vaatimukset ja ne on merkitty 36 artiklan mukaisesti.
2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta komponentteihin tai erillisiin teknisiin yksiköihin, jotka on nimenomaan valmistettu tai suunniteltu uusiin ajoneuvoihin, jotka eivät kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan.
3. Jäsenvaltiot voivat sallia sellaisten komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden asettamisen saataville markkinoilla tai käyttöönnoton, joille on myönnetty 37 artiklan mukainen vapautus tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi ajoneuvoissa, jotka kuuluvat 39, 40, 42 ja 43 artiklan mukaisesti myönnettyjen kyseistä komponenttia tai erillistä teknistä yksikköä koskevien hyväksyntöjen piiriin.
4. Jäsenvaltiot voivat lisäksi sallia sellaisten komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden asettamisen saataville markkinoilla tai käyttöönnoton, jotka on tarkoitettu käytettäväksi ajoneuvoissa, joilta ei niiden markkinoilla saataville asettamisen, rekisteröinnin tai käyttöönnoton hetkellä edellytetty tyyppihyväksyntää tämän asetuksen tai direktiivin 2007/46/EY nojalla.
5. **Jäsenvaltiot voivat lisäksi sallia sellaisten korvaavien komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden asettamisen saataville markkinoilla tai käyttöönnoton, jotka on tarkoitettu käytettäväksi ajoneuvoissa, jotka tyyppihyväksyttiin ennen liitteessä IV lueteltujen soveltuvien säädösten vaatimusten voimaantuloa, niiden asiaankuuluvan säädöksen vaatimusten mukaisesti, joita sovellettiin silloin kun kyseiset hyväksynnät alunperin myönnettiin.**

XI LUKU

SUOJALAUSEKKEET

49 artikla

[...] **Kansallinen arviointi mahdollisesti** vakavan riskin aiheuttaville **tai vaatimuksenvastaisille** ajoneuvoille, järjestelmille, komponenteille tai erillisille teknisille yksiköille

1. **Kun** jonkin jäsenvaltion markkinavalvontaviranomaisilla on **markkinavalvontatoiminnan tai hyväksyntäviranomaiselta, valmistajilta tai valituksista saamansa tiedon perusteella** riittävät syyt uskoa, että tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluva ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö **saattaa** aiheuttaa [...] vakavan riskin ihmisten terveydelle tai turvallisuudelle taikka muille tämän asetuksen piiriin kuuluville yleisten etujen suojeluun liittyville seikoille **tai että se ei ole tässä asetuksessa ja liitteessä IV luetelluissa säädöksissä vahvistettujen vaatimusten mukainen**, [...]

2. [...] **niiden** on suoritettava asianomaista ajoneuvoa, järjestelmää, komponenttia tai erillistä teknistä yksikköä koskeva arviointi, joka kattaa [...] **asiaankuuluvat** tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset. Asianomaisten talouden toimijoiden **ja asianomaisen tyyppihyväksyntäviranomaisen** on toimittava täydessä yhteistyössä [...] markkina- ja valvontaviranomaisten kanssa, **mukaan lukien kaikkien 29 artiklan mukaisten asiaankuuluvien testien tulosten toimittaminen eteenpäin.**
- [...] Riskinarviointiin sovelletaan asetuksen (EY) N:o 765/2008 20 artiklaa.**

[...]

3. [...]

4. [...]

5. [...]

49 a artikla

Kansalliset menettelyt vakavan riskin aiheuttavia tai vaatimustenvastaisia ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja tai erillisiä teknisiä yksiköitä varten

1. Jos jonkin jäsenvaltion markkinaevalvontaviranomainen havaitsee suoritettuaan 49 artiklan mukaisen arvioinnin, että ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö aiheuttaa vakavan riskin ihmisten terveydelle tai turvallisuudelle taikka muille tämän asetuksen piiriin kuuluville yleisten etujen suojeluun liittyville seikoille tai että se ei ole tämän asetuksen mukainen, markkinaevalvontaviranomaisen on viipymättä vaadittava asianomaista talouden toimijaa ryhtymään kaikkiin tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin riskin tai vaatimustenvastaisuuden vakavuuteen nähden kohtuullisen ajan kuluessa sen varmistamiseksi, että kyseinen ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö ei markkinoille saatettaessa, rekisteröitäessä tai käyttöönoton jälkeen enää aiheuta kyseistä riskiä tai ole vaatimustenvastainen.
2. Talouden toimijan on 11–19 artiklassa tarkoitettujen velvoitteiden mukaisesti varmistettava, että kaikki asianmukaiset korjaavat toimenpiteet toteutetaan kaikkien asianomaisten ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden osalta, jotka se on saattanut markkinoille, rekisteröinyt tai ottanut käyttöön unionissa.

3. Jos talouden toimija ei toteuta riittäviä korjaavia toimenpiteitä 1 kohdassa tarkoitetussa kohtuullisessa ajassa tai jos riski edellyttää nopeita toimia, kansallisten viranomaisten on ryhdyttävä tarvittaviin tilapäisiin rajoittaviin toimenpiteisiin, joilla kielletään kyseisten ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden asettaminen saataville markkinoilla, rekisteröinti tai käyttöönotto kyseisen maan markkinoilla taikka rajoitetaan sitä tai poistetaan kyseiset ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt näiltä markkinoilta tai järjestetään niiden takaisinkutsu.

Tässä kohdassa tarkoitettuihin rajoittaviin toimenpiteisiin sovelletaan asetuksen (EY) N:o 765/2008 21 artiklaa.

4. Komissio voi määrittää täytäntöönpanosäädöksillä yksityiskohdat vaatimustenvastaisuuksien luonteesta ja asianmukaisista toimenpiteistä, joita kansallisten viranomaisten on toteutettava tämän artiklan yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

50 artikla

[...] **Korjaavat ja** rajoittavat toimenpiteet **EU:n tasolla** [...]

1. [...] **Jäsenvaltion, joka toteuttaa 49 a artiklan 1 ja 3 kohdan mukaisesti korjaavia ja rajoittavia toimenpiteitä,** on viipymättä **ilmoitettava** siitä komissiolle ja toisille jäsenvaltioille **asetuksen (EY) N:o 765/2008 22 artiklassa tarkoitetun sähköisen järjestelmän kautta.** [...] **Sen on myös viipymättä ilmoitettava havainnoistaan hyväksynnän myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle.**

Annettujen tietojen on sisällettävä kaikki saatavilla olevat yksityiskohtaiset tiedot ja erityisesti tiedot, jotka ovat tarpeen [...] **asianomaisen** ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tunnistamiseksi ja sen alkuperän, väitetyn vaatimustenvastaisuuden ja riskin luonteen sekä toteutettujen kansallisten **korjaavien ja** rajoittavien toimenpiteiden laadun ja keston määrittämiseksi, sekä asianomaisen talouden toimijan esittämät perusteet.

2. Jäsenvaltion [...] on myös ilmoitettava, johtuuko riski tai [...] vaatimustenvastaisuus jommastakummasta seuraavista:
 - a) ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö ei täytä vaatimuksia, jotka liittyvät ihmisten terveyteen tai turvallisuuteen, ympäristönsuojeluun tai muihin tämän asetuksen piiriin kuuluviin yleisten etujen suojeluun liittyviin seikkoihin;
 - b) liitteessä IV luetelluissa sovellettavissa säädöksissä on puutteita.
3. Muiden jäsenvaltioiden kuin menettelyn käynnistäneen jäsenvaltion on kuukauden kuluessa **1 kohdassa tarkoitettusta ilmoituksesta** [...] ilmoitettava komissiolle ja toisille jäsenvaltioille kaikista toteutetuista **korjaavista tai** rajoittavista toimenpiteistä ja toimitettava kaikki hallussaan olevat lisätiedot, jotka liittyvät asianomaisen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön vaatimustenvastaisuuteen **ja riskiin**, sekä vastalauseensa siinä tapauksessa, että ilmoitetusta kansallisesta toimenpiteestä on erimielisyyttä.

3 a. Jos kuukauden kuluessa 1 kohdassa tarkoitettusta ilmoituksesta yksikään jäsenvaltio tai komissio ei ole esittänyt vastalauseita jäsenvaltion toteuttamasta korjaavasta tai rajoittavasta toimenpiteestä, mainitun toimenpiteen katsotaan olevan oikeutettu. Muiden jäsenvaltioiden on varmistettava, että kyseisen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön osalta toteutetaan viipymättä vastaavat korjaavat tai rajoittavat toimenpiteet.

4. Jos kuukauden kuluessa 1 kohdassa tarkoitettusta **ilmoituksesta** joko toinen jäsenvaltio tai komissio on esittänyt vastalauseen jäsenvaltion toteuttamasta **korjaavasta tai** rajoittavasta toimenpiteestä, [...]
5. [...]

[...]

(50 artiklan 4 kohta jatkuu jäljempänä):

1. [...] tai jos komissio on katsonut, että kansallinen toimenpide on unionin lainsäädännön vastainen, komissio [...] kuulee viipymättä **asianomaisia** jäsenvaltioita ja asianomaista talouden toimijaa tai toimijoita.

- 4 a. Komissio hyväksyy tämän kuulemisen [...] tulosten perusteella päätöksen EU:n tasolla toteutettavista yhdenmukaistetuista korjaavista tai rajoittavista toimenpiteistä täytäntöönpanosäädösten avulla [...]. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Komissio osoittaa päätöksensä kaikille jäsenvaltioille ja antaa sen viipymättä tiedoksi asianomaisille talouden toimijoille. Jäsenvaltioiden on pantava komission päätös täytäntöön viipymättä [...] Niiden on ilmoitettava siitä komissiolle.

2. Jos komissio katsoo, ettei kansallinen toimenpide ole oikeutettu, asianomaisen jäsenvaltion on peruutettava se tai mukautettava sitä [...] 4 a kohdassa tarkoitetun komission päätöksen mukaisesti.

- 4 b. Jos komissio tämän asetuksen 9 artiklan mukaisten tarkastustensa jälkeen toteaa, [...] että EU:n tasolla tarvitaan korjaavaa tai rajoittavaa toimenpidettä, se kuulee viipymättä asianomaisia jäsenvaltioita ja asianomaisia talouden toimijoita. Komissio antaa päätöksen 4 a kohdan mukaisesti.

4 c. [...] Jos **riskin tai vaatimustenvastaisuuden** [...] katsotaan johtuvan puutteista liitteessä IV tarkoitetuissa säädöksissä, komissio ehdottaa aiheellisia toimenpiteitä seuraavasti:

- a) jos kyse on **EU:n** säädöksistä, komissio ehdottaa tarvittavia muutoksia asianomaiseen säädökseen;
- b) jos on kyse E-säännöistä, komissio tekee tarvittavat muutosehdotukset soveltuviin E-sääntöihin **vuoden 1958 tarkistetun sopimuksen mukaisesti sovellettavaa menettelyä** noudattaen [...].__

[...]

[...]

[...]

Vaatimustenvastainen EU-tyyppihyväksyntä

1. Jos hyväksyntäviranomainen [...] toteaa, että [...] myönnetty tyyppihyväksyntä **ei ole tämän asetuksen mukainen** [...], **sen on evättävä tällaisen hyväksynnän tunnustaminen**. [...]
2. [...] **Sen on ilmoitettava asiasta** [...] EU-tyyppihyväksynnän myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle, **muille jäsenvaltioille ja komissiolle**. [...] **Jos EU-tyyppihyväksynnän myöntänyt hyväksyntäviranomainen vahvistaa tyyppihyväksynnän vaatimustenvastaisuuden kuukauden kuluttua ilmoituksesta, kyseisen hyväksyntäviranomaisen on peruttava tyyppihyväksyntä.**

3. [...]

4. [...]

5. [...]

6. [...]

7. [...]

8. Jos kuukauden kuluessa siitä, kun hyväksyntäviranomaisen **epäämästä** **tyyppihyväksynnästä** on ilmoitettu [...], **EU-tyyppihyväksynnän myöntänyt hyväksyntäviranomainen** on esittänyt vastalauseen, [...] komissio kuulee viipymättä jäsenvaltioita ja **erityisesti tyyppihyväksynnän myöntänyttä hyväksyntäviranomaista** ja asianomaista talouden toimijaa [...].

[...]

8 a. Komissio **päättää** kyseisen [...] **kuulemisen** perusteella [...] täytäntöönpanosäädösten avulla, **pidetäänkö 1 kohdan nojalla tehtyä EU-tyyppihyväksynnän tunnustamisen epäämistä oikeutettuna**. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Komissio osoittaa päätöksensä kaikille jäsenvaltioille ja antaa sen viipymättä tiedoksi asianomaisille talouden toimijoille. Jäsenvaltioiden on pantava komission päätös täytäntöön viipymättä ja ilmoitettava siitä komissiolle.

- 8 b. Jos komissio tämän asetuksen 9 artiklan mukaisten tarkastusten jälkeen toteaa, [...] että myönnetty tyyppihyväksyntä ei ole tämän asetuksen mukainen, komissio kuulee viipymättä jäsenvaltioita ja erityisesti tyyppihyväksynnän myöntänyttä hyväksyntäviranomaista ja asianomaista talouden toimijaa. Komissio antaa päätöksen 8 a kohdan mukaisesti.**
9. **Niiden tuotteiden osalta, jotka kuuluvat vaatimustenvastaisen tyyppihyväksynnän piiriin ja jotka on jo asetettu saataville markkinoilla, sovelletaan 49–50 [...] artiklaa. [...]**

55 artikla

Sellaisten osien tai varusteiden saattaminen markkinoille ja käyttöönotto, jotka saattavat aiheuttaa vakavan riskin keskeisten järjestelmien moitteettomalle toiminnalle

1. Osia tai varusteita, jotka saattavat aiheuttaa vakavan riskin ajoneuvon turvallisuuden tai ympäristöominaisuuksien kannalta keskeisten järjestelmien moitteettomalle toiminnalle, ei saa saattaa markkinoille tai ottaa käyttöön, ja ne on kiellettävä, paitsi jos hyväksyntäviranomaisen on antanut niitä koskevan luvan 56 artiklan 1 ja 4 kohdan mukaisesti.
- 1 a. Näitä toimenpiteitä olisi sovellettava ainoastaan rajoitettuun määrään osia tai varusteita, jotka määritetään 3 kohdan mukaisesti.**

2. Siirretään komissiolle 88 artiklan mukaisesti valta antaa delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan vaatimukset, jotka 1 kohdassa tarkoitettujen osien ja varusteiden on täytettävä.

Nämä vaatimukset voivat perustua liitteessä IV lueteltuihin säädöksiin, tai niissä voidaan velvoittaa vertailemaan osia tai varusteita alkuperäisten osien tai varusteiden ympäristöominaisuuksiin tai turvallisuuteen tapauksen mukaan. Vaatimuksilla on joka tapauksessa varmistettava, etteivät osat tai varusteet heikennä ajoneuvon turvallisuuden tai ympäristöominaisuuksien kannalta keskeisten järjestelmien toimintaa.

3. Komissio [...] hyväksyy [...] **täytäntöönpanosäädöksiä** [...], **joissa vahvistetaan** osien tai varusteiden luettelo [...] **seuraavien osatekijöiden [...] arvioinnin** perusteella [...]:

- a) vakava [...] riski sellaisten ajoneuvojen turvallisuudelle tai ympäristöominaisuuksille, joihin kyseisiä osia tai varusteita on asennettu;
- b) osien tai varusteiden 56 artiklan 1 kohdan nojalla mahdollisesti asetettavan luvanvaraisuuden mahdollinen vaikutus kuluttajiin ja jälkimarkkinoilla toimiviin valmistajiin.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

4. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta alkuperäisiin osiin tai varusteisiin eikä osiin tai varusteisiin, jotka kuuluvat liitteessä IV lueteltujen säädösten mukaisesti tyyppihyväksytyyn järjestelmään, paitsi jos tyyppihyväksyntä liittyy muihin seikkoihin kuin 1 kohdassa tarkoitettuun vakavaan riskiin.

Tätä kohtaa sovellettaessa alkuperäisillä osilla tai varusteilla tarkoitetaan osia tai varusteita, jotka valmistetaan ajoneuvon kokoonpanoa varten ajoneuvon valmistajan laatimien eritelmien ja tuotantostandardien mukaisesti.

5. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta osiin tai varusteisiin, jotka on valmistettu yksinomaan kilpa-ajoneuvoihin. [...] Osia ja varusteita, joita käytetään sekä kilpa-ajossa että tieliikenteessä **ja joihin sovelletaan 3 kohdassa tarkoitettuja täytäntöönpanosäädöksiä**, ei saa asettaa saataville käytettäväksi maantieajoneuvoissa kuin siinä tapauksessa, että ne täyttävät 2 kohdassa tarkoitetuissa delegoiduissa säädöksissä vahvistetut vaatimukset ja komissio on antanut niille luvan täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

56 artikla

Asiaan liittyvät vaatimukset osille tai varusteille, jotka saattavat aiheuttaa vakavan riskin keskeisten järjestelmien moitteettomalle toiminnalle

1. Osien tai varusteiden valmistaja voi hakea 55 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua lupaa toimittamalla hyväksyntäviranomaiselle hakemuksen ja sen liitteenä nimetyn tutkimuslaitoksen laatiman testausselosteen, jolla todistetaan, että osat tai varusteet, joille lupaa haetaan, ovat 55 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten mukaisia. Valmistaja voi jättää kutakin osa- tai varustetyyppiä kohden vain yhden hakemuksen ainoastaan yhdelle hyväksyntäviranomaiselle.

2. Lupahakemuksessa on annettava yksityiskohtaiset tiedot osien tai varusteiden valmistajasta, osien tai varusteiden tyyppi ja tunniste- ja osanumerot sekä ajoneuvon valmistajan nimi, ajoneuvon tyyppi ja tarvittaessa valmistusvuosi tai muut tiedot, joiden avulla voidaan tunnistaa ajoneuvo, johon osat tai varusteet on tarkoitettu asennettavaksi.

Hyväksyntäviranomaisen on annettava lupa osien tai varusteiden saattamiseen markkinoille ja käyttöönottoon, jos se 1 kohdassa tarkoitetun testausselosteen ja muun näytön perusteella katsoo, että kyseiset osat tai varusteet ovat 55 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten mukaisia.

Hyväksyntäviranomaisen on viipymättä annettava valmistajalle [...] mallin [...] **ja komission täytäntöönpanosäädöksiin vahvistaman lupatodistusta koskevan numerointijärjestelmän** mukainen lupatodistus. **Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.**

[...]

3. Valmistajan on viipymättä ilmoitettava luvan myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle kaikista muutoksista, jotka vaikuttavat luvan myöntämisen perusteena olleisiin edellytyksiin. Kyseisen hyväksyntäviranomaisen on päätettävä, onko lupaa tarkasteltava uudelleen tai onko se myönnettävä uudelleen ja tarvitaanko uusia testejä.

Valmistajan on varmistettava, että osien tai varusteiden tuotannossa noudatetaan ja tullaan vastaisuudessakin noudattamaan niitä edellytyksiä, joiden nojalla lupa on myönnetty.

4. Ennen luvan myöntämistä hyväksyntäviranomaisen on tarkistettava, että käytössä on järjestelyt ja menettelyt, joilla varmistetaan tuotannon vaatimustenmukaisuuden tehokas valvonta.

Jos hyväksyntäviranomainen havaitsee, että luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty, sen on pyydettävä valmistajaa toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että osat ja varusteet saatetaan vaatimusten mukaisiksi. Tarvittaessa sen on peruutettava lupa.

5. Luvan myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä lähetettävä sille yhteisen suojatun sähköisen tiedonvaihtojärjestelmän välityksellä kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta jäljennös myönnetystä lupatodistuksesta liitteineen. Jäljennös voidaan toimittaa myös suojattuna sähköisenä tiedostona.
6. Jos hyväksyntäviranomainen on eri mieltä toisen jäsenvaltion myöntämästä luvasta, sen on annettava erimielisyyden syyt tiedoksi komissiolle. Komissio toteuttaa asianomaisia hyväksyntäviranomaisia kuultuaan aiheelliset toimenpiteet erimielisyyksien ratkaisemiseksi ja voi tarvittaessa myös vaatia luvan peruuttamista. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
7. Ennen kuin 55 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu luettelo on laadittu, jäsenvaltiot voivat pitää voimassa kansalliset säännöksensä, jotka koskevat osia tai varusteita, jotka saattavat vaikuttaa ajoneuvon turvallisuuden tai ympäristöominaisuuksien kannalta keskeisten järjestelmien moitteettomaan toimintaan.

[...]

1. [...]

2. [...]

3. [...]

[...]

[...]

[...]

[...]

XII LUKU

KANSAINVÄLISET SÄÄNNÖT

60 artikla

EU-tyyppihyväksyntää varten vaaditut E-säännöt

1. E-sääntöjä tai niiden muutoksia, joiden puolesta unioni on äänestänyt tai joita unioni soveltaa ja jotka luetellaan liitteessä IV, on pidettävä [...] ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden EU-tyyppihyväksynnälle asetettujen vaatimusten osana.
2. [...]
3. Kun unioni on äänestänyt E-säännön tai sen muutosten puolesta kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksyntää varten, komissio antaa 88 artiklan mukaisesti delegoidun säädöksen, jossa vahvistetaan E-säännön tai sen muutosten soveltamisen olevan pakollista tai jolla tapauksen mukaan muutetaan tätä asetusta.

Kyseisessä delegoidussa säädöksessä asetetaan päivämäärät E-säännön tai sen muutosten pakolliselle soveltamiselle ja vahvistetaan siirtymäsäännöksiä, kun tämä on asianmukaista, **ja tyyppihyväksyntää, ajoneuvojen ensirekisteröintiä ja käyttöönottoa sekä järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden markkinoilla saataville asettamista varten, kun tämä on tarpeen.**

61 artikla
E-sääntöjen vastaavuus EU-tyyppihyväksynnässä

1. Liitteessä IV olevassa II osassa luetellut E-säännöt katsotaan vastaavia säädöksiä vastaaviksi, jos niillä on sama soveltamisala ja kohde.
2. Jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisten on hyväksyttävä 1 kohdassa tarkoitettujen E-sääntöjen mukaisesti myönnettyt tyyppihyväksynät ja tarvittaessa asiaankuuluvat hyväksyntämerkit tämän asetuksen ja tämän asetuksen nojalla annettavien delegoitujen säädösten mukaisesti myönnettyjen vastaavien tyyppihyväksyntöjen ja hyväksyntämerkkien sijasta.

62 artikla
Vastaavuus muiden sääntöjen kanssa

Neuvosto voi määräenemmistöllä komission ehdotuksesta tunnustaa unionin ja kolmansien maiden välillä tehtyjen monen- tai kahdenvälisten sopimusten puitteissa tässä asetuksessa vahvistettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden EU-tyyppihyväksyntää koskevien edellytysten tai säännösten vastaavuuden kansainvälisesti tai kolmansissa maissa vahvistettujen edellytysten tai sääntöjen kanssa.

XIII LUKU TEKNISEN TIEDON TARJOAMINEN

63 artikla

Käyttäjille tarkoitetut tiedot

1. Valmistaja ei saa toimittaa mitään tässä asetuksessa, [...] tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä tai täytäntöönpanosäädöksissä **tai liitteessä IV luetelluissa säädöksissä** säädettyihin ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön **tai osan tai varusteen** tyyppiä koskeviin tietoihin liittyviä teknisiä tietoja, jotka eroavat hyväksyntäviranomaisen hyväksymän tyypin tiedoista.
2. Valmistajan on asetettava käyttäjien saataville kaikki asiaan liittyvät tiedot ja tarvittavat ohjeet, joissa kuvataan kaikki ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön **tai osan tai varusteen** käyttöön liittyvät erityisehdot tai -rajoitukset.
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetut tiedot on annettava sen jäsenvaltion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä, jossa ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö **tai osa tai varuste** on tarkoitus saattaa markkinoille, rekisteröidä tai ottaa käyttöön. Tiedot on annettava [...] ajoneuvon käyttäjän käsikirjassa.

64 artikla
Valmistajille tarkoitetut tiedot

1. Ajoneuvon valmistajan on asetettava järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden **tai osien ja varusteiden** valmistajien saataville kaikki ne tiedot, joita tarvitaan järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden EU-tyyppihyväksyntään tai 55 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun luvan saamiseen.

Ajoneuvon valmistajalla on oikeus edellyttää järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden **tai osien ja varusteiden** valmistajilta sitovaa sopimusta, jolla turvataan muiden kuin julkisten, myös teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvien, tietojen luottamuksellisuus.

2. Järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden **tai osien ja varusteiden** valmistajan on annettava ajoneuvon valmistajalle kaikki yksityiskohtaiset tiedot tyyppihyväksyntöihinsä sovellettavista, joko 27 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista tai jossakin liitteessä IV luetellussa säädöksessä säädetyistä rajoituksista.

XIV LUKU

KORJAAMISEEN JA HUOLTAMISEEN TARVITTAVIEN TIETOJEN SAATAVUUS

65 artikla

Ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen antamiseen liittyvät valmistajien velvoitteet

1. Valmistajien on annettava ajoneuvojen OBD-järjestelmän tiedot, vianmäärittämiseen käytettävät ja muut laitteet, työkalut asiaankuuluvat ohjelmistot mukaan luettuina ja ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot riippumattomien toimijoiden käyttöön rajoittamattomasti ja vakiomuodossa.

Valmistajien on tarjottava standardoitu ja suojattu etäyhteysjärjestelmä, jonka avulla riippumattomat korjaamot voivat suorittaa toimenpiteitä, jotka edellyttävät pääsyä ajoneuvon turvajärjestelmään.

2. Kunnes komissio on vahvistanut asianmukaisen standardin Euroopan standardointikomitean (CEN) tai vastaavien standardointielinten työn pohjalta, ajoneuvon OBD-järjestelmän tiedot sekä ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot on annettava vaivattomasti saataville siten, että ne ovat kohtuullisen helposti riippumattomien toimijoiden käsiteltävissä.

Ajoneuvon OBD-järjestelmän tietojen sekä ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen on oltava saatavilla valmistajien verkkosivustoilla vakiomuodossa tai, jos tämä ei ole tietojen luonteen vuoksi mahdollista, muussa sopivassa muodossa. Tiedot on erityisesti annettava käyttöön tavalla, joka ei ole syrjivä verrattuna siihen, miten tiedot annetaan tai toimitetaan valtuutetuille jälleenmyyjille ja korjaamoille.

2 a. Seuraavissa tapauksissa riittää, että valmistaja asettaa tarvittavat tiedot helposti saataville viipymättä, kun riippumaton toimija sitä pyytää:

a) ajoneuvotyyppit, jotka kuuluvat ajoneuvon kansallisen

piensarjatyyppihyväksynnän piiriin 40 artiklan mukaisesti;

aa) erikoiskäyttöön tarkoitettut ajoneuvot;

b) luokkien O1 ja O2 ajoneuvotyyppit, joissa ei käytetä vianmääritykseen tarvittavia

työkaluja tai fyysistä tai langatonta viestintää ajoneuvon elektronisten

ohjausyksiköiden kanssa ajoneuvojen vianmääritystä tai uudelleenohjelmointia

varten;

c) monivaiheisen tyyppihyväksyntämenettelyn viimeinen tyyppihyväksyntävaihe, kun

viimeinen vaihe kattaa ainoastaan korin, joka ei sisällä [...] ajoneuvon elektronisia

ohjausjärjestelmiä ja kaikki perusajoneuvon elektroniset ohjausjärjestelmät

säilyvät muuttamattomina.

3. Komissio vahvistaa ja ajantasaistaa asianmukaiset tekniset eritelmät siitä, miten ajoneuvon OBD-järjestelmän tiedot sekä ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot on annettava. Komissio ottaa huomioon kulloisenkin tietotekniikan, ajoneuvoteknologian ennakoitavissa olevan kehityksen, voimassa olevat ISO-standardit ja mahdollisuuden maailmanlaajuisen ISO-standardin aikaansaamiseen.
4. Liitteessä XVIII vahvistetaan yksityiskohtaiset vaatimukset korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudelle ja erityisesti tekniset eritelmät siitä, miten ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot on annettava.

5. Valmistajien on asetettava riippumattomien toimijoiden sekä valtuutettujen jälleenmyyjien ja korjaamojen käyttöön myös koulutusmateriaalia.
6. Valmistajan on varmistettava, että ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot ovat oltava aina saatavilla, jollei tietojärjestelmän ylläpito muuta vaadi.

Valmistajan on asetettava ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen myöhemmät muutokset ja lisäykset saataville verkkosivustollaan samaan aikaan kuin ne annetaan valtuutettujen korjaamojen käyttöön.

7. OBD-järjestelmän kanssa yhteensopivien varaosien sekä vianmäärittämiseen käytettävien välineiden ja testilaitteiden valmistamista ja huoltamista varten valmistajan on annettava OBD-järjestelmän tiedot ja ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot syrjimättömästi kaikille halukkaille komponenttien, vianmäärittämiseen käytettävien välineiden tai testilaitteiden valmistajille tai korjaajille.
8. Vaihtoehtoisilla polttoaineilla toimivien ajoneuvojen laitteiden suunnittelua, valmistusta ja korjaamista varten valmistajan on annettava ajoneuvon OBD-järjestelmän tiedot ja ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot syrjimättömästi kaikille halukkaille vaihtoehtoisilla polttoaineilla toimivien ajoneuvojen käytössä tarvittavien laitteiden valmistajille, asentajille tai korjaajille.
9. [...]

Jos ajoneuvon korjaus- ja huoltokirjanpitoa säilytetään ajoneuvon valmistajan keskustietokannassa tai valmistajan puolesta, riippumattomien korjaamojen on saatava kirjanpito maksutta käyttöönsä ja voitava lisätä siihen tiedot suorittamistaan korjaus- ja huoltotoimenpiteistä. (kuten asetuksessa 168/2013)

9 a. Tätä lukua ei sovelleta [...] ajoneuvoihin siltä osin kuin ne kuuluvat yksittäishyväksyntöjen piiriin.

[...]

10. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 88 artiklan mukaisesti liitteen XVIII **[...]** muuttamiseksi siten, että otetaan huomioon tekniikan ja sääntelyn kehitys tai estetään väärinkäytökset ajantasaistamalla vaatimukset, jotka koskevat ajoneuvon OBD-järjestelmän tietojen ja ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuutta, sekä vahvistamalla ja ottamalla käyttöön 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut standardit.

66 artikla
Velvoitteet, kun tyyppi hyväksynnän haltijoita on useita

1. Kun kyse on yhdistetystä, asteittaisesta tai monivaiheisesta tyyppi hyväksynnästä, kulloisestakin järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppi hyväksynnästä tai ajoneuvon tietystä valmistusvaiheesta vastaava valmistaja vastaa myös asianomaiseen järjestelmään, komponenttiin, erilliseen tekniseen yksikköön tai tiettyyn vaiheeseen liittyvien korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen toimittamisesta sekä lopulliselle valmistajalle että riippumattomille toimijoille.
2. [...]

Kun kyse on monivaiheisesta tyyppi hyväksynnästä, lopullinen valmistaja on vastuussa ajoneuvon OBD-järjestelmän tietojen ja ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen toimittamisesta omien valmistusvaiheidensa ja edellisiä vaiheita koskevan yhteyden osalta.

67 artikla

Ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saannista perittävä maksu

1. Valmistaja saa veloittaa kohtuullisen ja kustannuksiin nähden oikeasuhteisen maksun ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saamisesta lukuun ottamatta 65 artiklan **9** kohdassa tarkoitettua kirjanpitoa. Maksu ei saa johtaa tietojen käyttämättä jättämiseen sen vuoksi, että maksussa ei ole huomioitu sitä, kuinka paljon riippumaton toimija niiden saatavuutta hyödyntää. **Ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saamisen on oltava maksutonta kansallisille viranomaisille, komissiolle ja nimettyille tutkimuslaitoksille.**
2. Valmistajan on asetettava ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot, myös toimikohtaiset palvelut, kuten uudelleenohjelmointi ja tekninen tuki, käyttöön tunti-, päivä-, kuukausi- ja vuosikohtaisesti, jolloin tietojen saannista perittävät maksut vaihtelevat tietojen saatavuuden keston mukaan.

Aikaperusteisen tietojen tarjoamisen lisäksi valmistajat voivat tarjota toimikohtaista tietojen saantia, jolloin maksut peritään toimikohtaisesti eikä tietojen saatavuuden keston mukaan.

Jos valmistaja tarjoaa molempia tietojen saannin järjestelmiä, riippumattomat korjaamot valitsevat niistä joko aikaperusteisen tai toimikohtaisen.

68 artikla

Korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavia tietoja koskevien velvoitteiden noudattamista koskeva todistus

1. EU-tyyppihyväksyntää tai kansallista tyyppihyväksyntää hakeneen valmistajan on toimitettava hyväksyntäviranomaiselle todistus 65–70 artiklan noudattamisesta kuuden kuukauden kuluessa tyyppihyväksynnän päivämäärästä.
2. Jos todistusta säännösten noudattamisesta ei anneta 1 kohdassa tarkoitettussa määräajassa, hyväksyntäviranomaisen on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet 69 artiklan mukaisesti.

1. Hyväksyntäviranomainen voi milloin tahansa joko omasta aloitteestaan, valituksen johdosta tai tutkimuslaitoksen arvioinnin perusteella tarkastaa, noudattaako valmistaja 65–70 artiklaa sekä liitteen XVIII lisäyksessä 1 vahvistettuja ajoneuvon OBD-järjestelmän tietojen ja ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuutta koskevan todistuksen ehtoja.
2. Jos hyväksyntäviranomainen toteaa, että valmistaja ei ole noudattanut ajoneuvon OBD-järjestelmän tietojen ja ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuutta koskevia velvoitteita, asianomaisen tyyppihyväksynnän myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on ryhdyttävä aiheellisiin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi.

Näitä toimenpiteitä voivat olla tyyppihyväksynnän peruuttaminen tai keskeyttäminen, sakkojen määrääminen tai muut 89 artiklan mukaisesti vahvistettavat toimenpiteet.
3. Jos riippumaton toimija tai riippumattomia toimijoita edustava toimialajärjestö tekee hyväksyntäviranomaiselle valituksen siitä, ettei valmistaja noudata 65–70 artiklaa, hyväksyntäviranomaisen on **ilman aiheetonta viivytystä arvioitava valitus ja tarvittaessa** tehtävä tarkastus, jolla varmennetaan, että valmistaja noudattaa vaatimuksia.
4. Tarkastuksen yhteydessä hyväksyntäviranomainen voi pyytää tutkimuslaitosta tai muuta riippumatonta asiantuntijaa arvioimaan, onko ajoneuvon OBD-järjestelmän sekä ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuutta koskevia velvoitteita noudatettu.

1. **Ajoneuvon OBD-järjestelmän sekä ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuuden osalta** asetuksen (EY) N:o 692/2008 13 artiklan 9 kohdan mukaisesti perustettu ajoneuvotietojen saatavuutta käsittelevä foorumi **käsittelee myös kaikkia tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia ajoneuvoja.**

Sen on suoritettava tehtävänsä liitteen XVIII säännösten mukaisesti.

2. Foorumi [...] **tarkastelee, vaikuttaako ajoneuvon OBD-järjestelmän sekä ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuus ajoneuvovarkauksien vähentämisen alalla tapahtuneeseen edistykseen, ja esittää suosituksia näiden tietojen saatavuutta koskevien vaatimusten parantamiseksi. Foorumi antaa erityisesti komissiolle neuvoja sellaisen prosessin käyttöönotosta, jossa akkreditoidut organisaatiot antavat riippumattomille toimijoille hyväksynnän ja luvan saada tietoja ajoneuvojen turvatekijöistä.**

Komissio voi päättää, että foorumin keskustelut ja päätelmät pidetään luottamuksellisina.

XV LUKU TUTKIMUSLAITOSTEN ARVIOINTI, NIMEÄMINEN, ILMOITTAMINEN JA SEURANTA

71 artikla

Tutkimuslaitoksista vastaava tyyppihyväksyntäviranomainen

1. Jäsenvaltion [...] **6 artiklan 1 a kohdan** [...] mukaisesti nimeämä tyyppihyväksyntäviranomainen vastaa tutkimuslaitosten, mukaan luettuina tapauksen mukaan näiden tutkimuslaitosten alihankkijoiden ja tytäryhtiöiden, arvioinnista, nimeämisestä, ilmoittamisesta ja seurannasta. **Tyyppihyväksyntäviranomainen voi [...] päättää, että asetuksessa (EY) N:o 765/2008 tarkoitettu ja sen mukainen kansallinen akkreditointielin suorittaa tutkimuslaitosten sekä tarvittaessa näiden tutkimuslaitosten alihankkijoiden ja tytäryhtiöiden arvioinnin ja seurannan.**

- 1 a. **Tyyppihyväksyntäviranomaisiin ei kohdisteta vertaisarviointia, kun ne nimeävät kaikki tutkimuslaitoksensa pelkästään tutkimuslaitosten akkreditoinnin perusteella [...] 77 artiklan 1 a kohdan mukaisesti [...].**

- 1 b. Tyyppihyväksyntäviranomaisiin kohdistetaan vertaisarviointia kaikkien niiden toimien osalta, jotka ne suorittavat nimettyjen tutkimuslaitosten arviointiin ja seurantaan liittyen.

Vertaisarviointien on katettava arvioinnit, jotka tyyppihyväksyntäviranomaiset ovat suorittaneet tutkimuslaitosten kaikkien tai joidenkin toimien osalta. Tähän arviointiin on sisällyttävä henkilöstön pätevyys, testaus- ja tarkastusmenetelmien oikeellisuus ja testitulosten oikeellisuus perustuen liitteessä IV olevassa I osassa lueteltujen säädösten määriteltyyn soveltamisalaan, 77 artiklan 1 b kohdan mukaisesti.

Toimet, jotka liittyvät sellaisten tutkimuslaitosten arviointiin ja seurantaan, jotka käsittelevät ainoastaan kansallisia yksittäishyväksyntöjä 43 artiklan mukaisesti ja kansallisia piensarjoja 40 artiklan mukaisesti, on vapautettu vertaisarvioinnista.

Tyyppihyväksyntäviranomaisten suorittama akkreditoitujen tutkimuslaitosten arviointi on vapautettu vertaisarvioinnista.

2. [...]

3. [...]
4. [...]
5. [...]
6. [...]
7. Jäsenvaltioiden on tiedotettava komissiolle, **10 artiklalla perustetulle foorumille** ja **pyynnöstä** toisille jäsenvaltioille menettelyistään, jotka koskevat tutkimuslaitosten arviointia, nimeämistä ja ilmoittamista sekä tutkimuslaitosten seurantaa, sekä mahdollisista muutoksista näihin tietoihin.

- 7 a. Tyyppihyväksyntäviranomaisten, joihin kohdistetaan vertaisarviointia, on otettava käyttöön menettelyt sisäisiä tarkastuksia varten [...] kuten liitteen V lisäyksessä 2 esitetään [...]. Sisäiset tarkastukset on suoritettava vähintään kerran vuodessa. Sisäisten tarkastuksia voidaan kuitenkin harventaa, jos tyyppihyväksyntäviranomaisen voi osoittaa, että sen hallintojärjestelmä on pantu tehokkaasti täytäntöön ja todettu vakaaksi.
- 7 b. Toisten jäsenvaltioiden kahden tyyppihyväksyntäviranomaisen on suoritettava [...] tyyppihyväksyntäviranomaisen vertaisarviointi, ja se on suoritettava vähintään kerran viidessä vuodessa [...]. Komissio voi osallistua vertaisarviointiryhmään ja päättää osallistumisestaan riskinarviointianalyysin perusteella. Arviointi toteutetaan arvioidun viranomaisen vastuulla ja siihen sisältyy vierailu vertaisarviointiryhmän valitsemaan tutkimuslaitokseen.
- 7 c. [...] (siirretty 7 d kohtaan)
[...]
Ottaen asianmukaisesti huomioon foorumin näkemykset 10 artiklan mukaisesti komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan vähintään viideksi vuodeksi vertaisarviointeja varten suunnitelma, jossa esitetään perusteet vertaisarviointiryhmän kokoonpanolle, arvioinnissa käytetyt menetelmät, [...], aikataulu, arviointien suoritustiheys ja muut arviointiin liittyvät tehtävät. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
- 7 d. Foorumi tarkastelee vertaisarviointien tuloksia. Komissio laatii tuloksista yhteenvedon ja julkistaa sen.

8. [...]

9. [...]

10. [...]

(8–10 kohdan sisältö on sisällytetty 7 a ja 7 b kohtaan)

11. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan malli 7 kohdassa tarkoitettua jäsenvaltioiden menettelyistä tiedottamista varten. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

72 artikla
Tutkimuslaitosten nimeäminen

1. Tyyppihyväksyntäviranomaisten on nimettävä tutkimuslaitokset niiden asiantuntemuksen mukaan yhteen tai useampaan seuraavista toimintaluokista:
 - a) luokka A: tässä asetuksessa ja liitteessä IV luetelluissa säädöksissä tarkoitettut testit, jotka tutkimuslaitokset tekevät omissa tiloissaan;
 - b) luokka B: tässä asetuksessa ja liitteessä IV luetelluissa säädöksissä tarkoitettujen testien valvonta, jos testit tehdään valmistajan tai kolmannen osapuolen tiloissa. **Näihin testeihin, mukaan lukien testien valmistelu, liittyy tutkimuslaitoksen suorittama valvonta;**
 - c) luokka C: tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvomiseksi toteutettujen valmistajan menettelyjen säännöllinen arviointi ja seuranta;
 - d) luokka D: tuotannon vaatimustenmukaisuuden seuraamiseksi tehtävien testien tai tarkastusten valvonta tai suorittaminen.

1 a. [...]

a) [...]

b) [...]

c) [...]

1 b. [...]

1 c. Tyyppihvaksyntäviranomaisia, joihin ei kohdisteta vertaisarviointia 71 artiklan 7 a kohdan mukaisesti, ei sisällytetä mihinkään vertaisarviointiryhmään liittyvistä toimista.

2. Jäsenvaltio voi nimetä hyväksyntäviranomaisen tutkimuslaitokseksi yhdessä tai useammassa 1 kohdassa mainitussa toimintaluokassa. [...]
3. Tutkimuslaitos on perustettava jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, ja sillä on oltava oikeushenkilöys, paitsi jos kyse on **tutkimuslaitoksesta, joka kuuluu tyyppihyväksyntäviranomaiselle, tai** 76 artiklassa tarkoitettusta valmistajan akkreditoidusta tutkimuslaitoksesta.
4. Tutkimuslaitoksen on otettava sen toiminnan kattava vastuuvakuutus, jollei tällainen vastuu kuulu jäsenvaltiolle kansallisen lainsäädännön mukaisesti tai jollei jäsenvaltio itse ole suoraan vastuussa vaatimustenmukaisuuden arvioinnista.
5. Muita kuin 76 artiklan mukaisesti nimettyjä kolmansien maiden tutkimuslaitoksia voidaan **nimetä ja** ilmoittaa 78 artiklan soveltamiseksi ainoastaan, jos unionin ja kyseisen kolmannen maan kahdenvälisessä sopimuksessa määrätään mahdollisuudesta nimetä tällainen tutkimuslaitos. Tämä ei estä tutkimuslaitosta, joka on perustettu jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön nojalla 3 kohdan mukaisesti, perustamasta sivutoimipaikkoja kolmansiin maihin, kunhan sivutoimipaikat ovat suoraan nimetyn tutkimuslaitoksen johdon ja valvonnan alaisia.

73 artikla
Tutkimuslaitosten riippumattomuus

1. Tutkimuslaitoksen ja sen henkilöstön on oltava riippumattomia ja suoritettava ne toimet, joita varten laitos on nimetty, mahdollisimman suurta ammatillista luotettavuutta ja erityisalallaan vaadittavaa teknistä pätevyyttä noudattaen, ja niiden on oltava vapaat kaikesta, erityisesti taloudellisesta, painostuksesta ja johdattelusta, joka saattaisi vaikuttaa niiden suorittamaan arviointiin tai arviointitoimien tuloksiin, erityisesti sellaisten henkilöiden tai henkilöryhmien taholta, joille näiden toimien tuloksilla on merkitystä.
2. Tutkimuslaitoksen on oltava ulkopuolinen organisaatio tai laitos, joka ei ole osallisena arvioimansa ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön suunnittelu-, valmistus-, toimitus- tai huoltoprosessissa.

Organisaation tai laitoksen, joka kuuluu sellaisia yrityksiä edustavaan toimialajärjestöön tai ammatilliseen liittoon, jotka osallistuvat sen arvioimien, testaamien tai tarkastamien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden suunnitteluun, valmistukseen, toimittamiseen tai huoltoon, voidaan katsoa täyttävän ensimmäisen alakohdan vaatimukset, jos sen riippumattomuus ja eturistiriitojen puuttuminen osoitetaan asianomaisen jäsenvaltion [...] **tyvppi**hyväksyntäviranomaiselle.

3. Tutkimuslaitos, sen ylin johto ja niiden toimien suorittamisesta vastaava henkilöstö, joita varten laitos on nimetty 72 artiklan 1 kohdan mukaisesti, eivät saa suunnitella, valmistaa, toimittaa tai huoltaa arvioimiaan ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja tai erillisiä teknisiä yksiköitä eivätkä edustaa tällaiseen toimintaan osallistuvia osapuolia. Tämä ei sulje pois sellaisten ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden käyttöä, jotka ovat tutkimuslaitoksen toimien kannalta tarpeellisia, eikä sellaisten ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden käyttöä henkilökohtaisiin tarkoituksiin.
4. Tutkimuslaitoksen on varmistettava, että sen tytäryhtiöiden tai alihankkijoiden toimet eivät vaikuta niiden toimintaluokkien toimien luottamuksellisuuteen, objektiivisuuteen ja puolueettomuuteen, joita varten se on nimetty.
5. Tutkimuslaitoksen henkilöstöllä on vaitiolovelvollisuus kaikkien niiden tietojen suhteen, jotka se saa tietoonsa suorittaessaan tehtäviään tämän asetuksen mukaisesti; vaitiolovelvollisuutta ei sovelleta hyväksyntäviranomaiseen nähden eikä tapauksissa, joissa unionin lainsäädännössä tai kansallisessa lainsäädännössä toisin vaaditaan.

74 artikla
Tutkimuslaitosten pätevyys

1. Tutkimuslaitoksen on kyettävä suorittamaan kaikki ne toimet, joita varten se hakee nimeämistä 72 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Sen on osoitettava tyyppihyväksyntäviranomaiselle **tai kansalliselle akkreditointielimelle** seuraavat:
 - a) sen henkilöstöllä on asianmukaiset taidot, tekninen tietämys, ammatillinen koulutus sekä riittävä ja soveltuva kokemus niiden tehtävien suorittamiseksi, joita varten se hakee nimeämistä;
 - b) sillä on kuvaukset menettelyistä, joita tarvitaan niiden toimien suorittamiseen, joita varten se hakee nimeämistä, ja joissa otetaan asianmukaisesti huomioon asianomaisten ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden tekninen monimutkaisuus sekä se, onko kyse massa- vai sarjatuotannosta; tutkimuslaitoksen on osoitettava näiden menettelyjen avoimuus ja toistettavuus;
 - c) sillä on käytössään tarvittavat keinot niiden toimien suorittamiseen, joita varten se hakee nimeämistä, ja mahdollisuus käyttää kaikkia tarvittavia laitteita tai välineitä.
2. Tutkimuslaitoksen on lisäksi osoitettava, että sillä on asianmukaiset taidot, tekninen tietämys ja toteen näytetty kokemus, joita tarvitaan niiden testien ja tarkastusten suorittamiseen, joilla arvioidaan, ovatko ajoneuvot, järjestelmät, komponentit ja erilliset tekniset yksiköt tämän asetuksen, liitteessä IV lueteltujen säädösten ja liitteen V lisäyksessä 1 lueteltujen standardien mukaisia. **Liitteen V lisäyksessä 1 lueteltuja standardeja ei kuitenkaan sovelleta 45 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansallisen monivaiheisen [...]menettelyn viimeisen vaiheen osalta.**

75 artikla
Tutkimuslaitosten tytäryhtiöt ja alihankinta

1. Tutkimuslaitokset voivat, jos siitä on sovittu [...] tyyppihyväksyntäviranomaisen kanssa, teettää alihankintana osan toimista, joita varten ne on nimetty 72 artiklan 1 kohdan mukaisesti, tai teettää kyseiset toimet tytäryhtiöllään.
2. Jos tutkimuslaitos teettää tiettyjä niiden toimintaluokkien toimia, joita varten se on nimetty, alihankintana tai tytäryhtiöllä, sen on varmistettava, että alihankkija tai tytäryhtiö täyttää **72, 73 ja 74 artiklassa** säädetyt vaatimukset, ja tiedotettava asiasta tyyppihyväksyntäviranomaiselle.
3. Tutkimuslaitosten on otettava täysi vastuu alihankkijoiden tai tytäryhtiöiden suorittamista tehtävistä riippumatta siitä, mihin nämä ovat sijoittautuneet.
4. Tutkimuslaitosten on pidettävä **nimeävän** tyyppihyväksyntäviranomaisen saatavilla asiakirjat, jotka koskevat alihankkijan tai tytäryhtiön [...] arviointia **tyyppihyväksyntäviranomaisten toimesta tai sen akkreditointia kansallisen akkreditointielimen toimesta** ja niiden suorittamia tehtäviä.

5. ...

Nimeävän tyyppihyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava nimetyn tutkimuslaitoksen alihankkijat ja tytäryhtiöt komissiolle.

76 artikla
Valmistajan omat tutkimuslaitokset

1. Valmistajan oma tutkimuslaitos voidaan nimetä 72 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja luokan A toimia varten vain liitteessä XV lueteltujen säädösten osalta. Valmistajan oman tutkimuslaitoksen on oltava itsenäinen ja erillinen osa valmistajan yritystä, eikä se saa osallistua arvioimiensa ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden suunnitteluun, valmistukseen, toimittamiseen tai huoltoon.
2. Valmistajan oman tutkimuslaitoksen on täytettävä seuraavat vaatimukset:
 - a) sen on akkreditoitunut asetuksen (EY) N:o 765/2008 2 artiklan 11 kohdan määritelmän mukainen kansallinen akkreditointielin tämän asetuksen liitteen V lisäysten 1 ja 2 mukaisesti;
 - b) valmistajan oma tutkimuslaitos ja sen henkilöstö muodostavat organisatorisen kokonaisuuden ja käyttävät valmistajan yrityksen, jonka osa ne ovat, sisällä raportointimenetelmiä, jotka takaavat niiden puolueettomuuden ja osoittavat sen asiaankuuluvalla [...] **tyyppihyväksyntäviranomaiselle ja kansalliselle akkreditointielimelle;**
 - c) valmistajan oma tutkimuslaitos ja sen henkilöstö eivät osallistu toimintaan, joka voi olla ristiriidassa niiden riippumattomuuden kanssa tai vaarantaa niiden luotettavuuden niissä toimissa, joita varten ne on nimetty;
 - d) laitos toimittaa palvelujaan yksinomaan valmistajan yritykselle, jonka osa se on.

3. [...]
4. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 88 artiklan mukaisesti liitteen XV muuttamiseksi siten, että otetaan huomioon tekniikan ja sääntelyn kehitys saattamalla säädösten ja niiden sisältämien rajoitusten luettelo ajan tasalle.

77 artikla
Tutkimuslaitosten [...] arviointi

0. **Hakijatutkimuslaitoksen on jätettävä virallinen hakemus sen jäsenvaltion tyyppihyväksyntäviranomaiselle, jossa se pyytää tulla nimetyksi liitteen V lisäyksessä 2 olevan 4 osan mukaisesti. Hakijatutkimuslaitoksen on eriteltävä hakemuksessaan kaikki ne toimet, joita varten se hakee nimeämistä [...].**
1. Ennen kuin **tyyppihyväksyntäviranomaisen nimeää** [...] tutkimuslaitoksen, tyyppihyväksyntäviranomaisen **[...] tai kansallisen akkreditointielimen** on arvioitava se noudattaen arviointitarkistuslistaa, joka käsittää ainakin liitteen V lisäyksessä 2 luetellut vaatimukset. Arvioinnin on sisällettävä nimeämistä hakevan tutkimuslaitoksen paikan päällä tehtävä arviointi ja tapauksen mukaan tytäryhtiön tai alihankkijan arviointi riippumatta siitä, sijaitseeko tämä unionissa vai sen ulkopuolella.

1 a. Tapauksissa, joissa arvioinnin suorittaa kansallinen akkreditointielin 71 artiklan 1 kohdan mukaisesti, hakijatutkimuslaitoksen on toimitettava
tyyppihyväksyntäviranomaiselle voimassa oleva akkreditointitodistus ja vastaava arviointiraportti, joka todistaa, että tutkimuslaitos täyttää liitteen V lisäyksessä 2 esitetyt vaatimukset [...] niiden toimien osalta, joita varten hakijatutkimuslaitos hakee nimeämistä.

1 b. Tapauksissa, joissa arvioinnin suorittaa tyyppihyväksyntäviranomainen, sen jäsenvaltion tyyppihyväksyntäviranomaisen, jossa hakijatutkimuslaitos on pyytännyt tulla nimetyksi, on virallisesti nimitettävä yhteisarviointiryhmä, johon kuuluu myös vähintään kahden muun jäsenvaltion tyyppihyväksyntäviranomaisten edustajia [...], yhdessä komission edustajan kanssa [...] osallistumaan hakijatutkimuslaitoksen arviointiin, paikan päällä tehtävä arviointi mukaan luettuna. Sen jäsenvaltion, [...] **jossa** hakijatutkimuslaitos **on pyytännyt tulla nimetyksi**, nimeävän tyyppihyväksyntäviranomaisen on annettava ripeästi näiden edustajien käyttöön asiakirjat, joita tarvitaan hakijatutkimuslaitoksen arviointiin.

1 c. Tapauksissa, joissa arvioinnin suorittaa tyyppihyväksyntäviranomainen [...] sellaisille tutkimuslaitoksille, jotka hakevat testien suorittamista pelkästään [...] ajoneuvojen kansallisten yksittäishyväksyntöjen osalta 43 artiklan mukaisesti, sen jäsenvaltion tyyppihyväksyntäviranomaisen, jossa hakijatutkimuslaitos on pyytänyt tulla nimetyksi, vapautetaan velvoitteesta [...] nimittää yhteisarviointiryhmä [...]. Tutkimuslaitokset, jotka tarkastavat ainoastaan luokkiin O₁ ja O₂ tarkoitettujen komponenttien asianmukaisen asennuksen, vapautetaan myös yhteisarvioinnista.

1 d. Jos tutkimuslaitos on pyytänyt nimeämistä useilta tyyppihyväksyntäviranomaisilta 78 artiklan 3 kohdan mukaisesti, arviointi suoritetaan ainoastaan kerran sillä edellytyksellä, että arviointi kattaa koko sen alan, jota varten tutkimuslaitoksen nimeämistä pyydetään.

2. Yhteisarviointiryhmän on esitettävä arviointimenettelyn aikana mahdolliset havaintonsa siitä, ettei hakijatutkimuslaitos täytä 72–76, 84 ja 85 artiklassa sekä liitteen V lisäyksessä 2 vahvistettuja vaatimuksia.
3. Yhteisarviointiryhmän on [...] paikan päällä tehdyn arvioinnin jälkeen laadittava raportti, jossa todetaan, missä määrin hakija täyttää tämän asetuksen 72–76 artiklassa, 84 ja 85 artiklassa sekä liitteen V lisäyksessä 2 vahvistetut vaatimukset.
4. [...]

5. [...]

Tyyppihyväksyntäviranomaisen on annettava komissiolle tiedoksi niiden tyyppihyväksyntäviranomaisen edustajien nimet ja asiantuntemus, joita voidaan kutsua kulloiseenkin yhteisarviointitehtävään.

6. [...]

7. Tyyppihyväksyntäviranomaisen on [...] **toimitettava raportti arvioinnin tuloksista** [...] **liitteen V lisäyksessä 2 esitettyjen menettelyjen mukaisesti** komissiolle ja **pyynnöstä** muiden jäsenvaltioiden [...] **tyyppihyväksyntäviranomaisille**, [...] **mukaan lukien** asiakirjatodisteet tutkimuslaitoksen pätevyydestä ja niistä järjestelyistä, joilla varmistetaan, että tutkimuslaitosta seurataan säännöllisesti [...].

[...]

8. Muiden jäsenvaltioiden tyyppihyväksyntäviranomaiset ja komissio voivat tarkastella arviointiraporttia ja asiakirjatodisteita, esittää kysymyksiä tai huolenaiheita ja pyytää lisää asiakirjatodisteita kuukauden kuluessa [...] arviointiraportin ja asiakirjatodisteiden **vastaanottopäivästä** [...].

9. Sen jäsenvaltion tyyppihyväksyntäviranomaisen, jossa hakijatutkimuslaitos [...] **on pyytänyt tulla nimetyksi**, on vastattava kysymyksiin, huolenaiheisiin ja lisäasiakirjatodisteita koskeviin pyyntöihin neljän viikon kuluessa niiden vastaanottamisesta.

10. Muiden jäsenvaltioiden tyyppihyväksyntäviranomaiset tai komissio voivat yksinään tai yhdessä esittää suosituksia sen jäsenvaltion tyyppihyväksyntäviranomaiselle, jossa hakijatutkimuslaitos [...] **on pyytänyt tulla nimetyksi**, neljän viikon kuluessa 9 kohdassa tarkoitetun vastauksen vastaanottamisesta. Tämän tyyppihyväksyntäviranomaisen on otettava suositukset huomioon päättäessään tutkimuslaitoksen nimeämisestä. Jos kyseinen tyyppihyväksyntäviranomainen päättää olla noudattamatta muiden jäsenvaltioiden tai komission sille osoittamia suosituksia, sen on esitettävä päätökselleen perusteet kahden viikon kuluessa päätöksen tekemisestä.
11. Tutkimuslaitosten nimeämisen voimassaolo on **ajallisesti** rajoitettu [...].
12. Hyväksyntäviranomaisen, joka hakee nimeämistä tutkimuslaitokseksi 72 artiklan 2 kohdan mukaisesti, on dokumentoitava tämän asetusten vaatimusten täyttyminen arvioinnissa, jonka suorittavat riippumattomat tarkastajat. Tarkastajat **voivat olla samasta organisaatiosta edellyttäen, että heitä hallinnoidaan autonomisesti arvioitavan toiminnan suorittavaan henkilöstöön nähden**, [...] ja heidän on täytettävä liitteen V lisäyksessä 2 vahvistetut vaatimukset.

78 artikla
Tutkimuslaitosten nimeämisen ilmoittaminen komissiolle

1. [...] **Tyyppihyväksyntäviranomaisten** on ilmoitettava komissiolle kunkin nimeämänsä tutkimuslaitoksen nimi, osoite, sähköpostiosoite, vastuuhenkilöt sekä toimintaluokat. Ilmoituksessa on selvästi täsmennettävä nimeämisen ala, vaatimustenmukaisuuden arviointitoimet ja -menettelyt, ne liitteessä IV luetellut tuotetyypit ja kohteet, joita varten tutkimuslaitokset on nimetty, sekä näiden tietojen myöhemmät muutokset.

Ilmoitus on tehtävä ennen kuin nimetty tutkimuslaitos aloittaa 72 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua toimen.

2. [...]

3. [...] Tutkimuslaitoksen voi nimetä tyyppihyväksyntäviranomainen eri jäsenvaltiosta kuin se, johon tutkimuslaitos on sijoittautunut, edellyttäen, että tyyppihyväksyntäviranomaisen suorittaman nimeämisen ala sisältyy kokonaisuudessaan akkreditoinnin piiriin 77 artiklan 1 a kohdan mukaisesti.
4. [...]
5. Komissio julkaisee verkkosivustollaan [...] luettelon ja yksityiskohtaiset tiedot sille tämän artiklan mukaisesti ilmoitetuista nimetyistä tutkimuslaitoksista, niiden alihankkijoista ja [...] niiden tytäryhtiöistä, sekä pitää niitä yllä.

1. Jos tyyppihyväksyntäviranomaisen on todennut tai saanut tietää, että tutkimuslaitos ei enää täytä tässä asetuksessa säädettyjä vaatimuksia, kyseisen viranomaisen on rajoitettava nimeämistä taikka peruutettava se määräajaksi tai kokonaan sen mukaan, miten vakavaa kyseisten vaatimusten noudattamatta jättäminen on ollut.

Tyyppihyväksyntäviranomaisen on viipymättä [...] **ilmoitettava** komissiolle ja toisille jäsenvaltioille [...] **nimeämisen** peruuttamisesta määräajaksi, rajoittamisesta tai peruuttamisesta kokonaan.

Komissio saattaa 78 artiklan **5** kohdassa tarkoitetut julkaistut tiedot ajan tasalle.

2. Jos nimeämistä rajoitetaan tai se peruutetaan määräajaksi tai kokonaan tai jos tutkimuslaitos on lopettanut toimintansa, [...] **tyyppihyväksyntäviranomaisen** on [...] pidettävä **kyseisen tutkimuslaitoksen asiakirja-aineistot** [...] hyväksyntäviranomaisten tai markkinavalvontaviranomaisten saatavilla.
3. Jos tutkimuslaitoksen vaatimustenvastaisuus vaikuttaa tyyppihyväksyntätodistuksiin, jotka on annettu sen tutkimuslaitoksen laatimien tarkastus- ja testausselesteiden perusteella, jota ilmoituksen muutos koskee, tyyppihyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava siitä muille tyyppihyväksyntäviranomaisille ja komissiolle.

Tyyppihyväksyntäviranomaisen on kahden kuukauden kuluessa siitä, kun se on ilmoittanut muutoksista ilmoitukseen, toimitettava komissiolle ja muille tyyppihyväksyntäviranomaisille kertomus vaatimustenvastaisuutta koskevista havainnoistaan. Jos jo markkinoilla olevien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden turvallisuuden varmistamiseksi on tarpeen, nimeävän [...] viranomaisen on kehotettava asianomaisia hyväksyntäviranomaisia peruuttamaan kohtuullisen ajan kuluessa kaikki virheellisin perustein annetut todistukset määräajaksi tai kokonaan.

4. Jos tutkimuslaitosten nimeäminen on peruutettu määräajaksi, sitä on rajoitettu tai se on peruutettu kokonaan, kyseisten tutkimuslaitosten antamien tarkastus- ja testausselesteiden perusteella annetut tyyppihvaksyntätodistukset pysyvät voimassa, jollei kyseisten tyyppihvaksyntöjen voimassaolo lakkaa 33 artiklan 2 e kohdan mukaisesti.

[...]

a) [...]

b) [...]

– [...]

5. Tutkimuslaitoksen nimeämisen alaa voidaan laajentaa liitteen V lisäyksessä 2 [...] vahvistettujen säännösten mukaisesti ja edellyttäen 78 artiklassa tarkoitettua ilmoitusta.
6. Tutkimuslaitoksen nimeäminen [...] uusitaan vasta sen jälkeen, kun tyyppihvaksyntäviranomais on varmentanut, että tutkimuslaitos on edelleen tämän asetuksen vaatimusten mukainen. Arviointi on tehtävä 77 artiklan 1 a tai 1 b kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

80 artikla
Tutkimuslaitosten seuranta

1. Tyyppihyväksyntäviranomaisen [...] on jatkuvasti seurattava tutkimuslaitoksia varmistaakseen, että tämän asetuksen 72–76, 84 ja 85 artiklassa sekä liitteen V lisäyksessä 2 vahvistetut vaatimukset täyttyvät.

Tätä velvoitetta ei sovelleta tutkimuslaitosten niihin toimiin, joita akkreditointielimet seuraavat 71 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Tutkimuslaitosten on pyynnöstä toimitettava kaikki asiaankuuluvat tiedot ja asiakirjat, joiden perusteella kyseinen tyyppihyväksyntäviranomainen [...] voi varmentaa, että kyseiset vaatimukset täyttyvät.

Tutkimuslaitosten on viipymättä ilmoitettava tyyppihyväksyntäviranomaiselle [...] kaikista etenkin niiden henkilöstöön, tiloihin, tytäryhtiöihin tai alihankkijoihin liittyvistä muutoksista, jotka saattavat vaikuttaa tämän asetuksen 72–76, 84 ja 85 artiklassa sekä liitteen V lisäyksessä 2 vahvistettujen vaatimusten täyttymiseen taikka niiden kykyyn suorittaa ne ajoneuvoihin, järjestelmiin, komponentteihin ja erillisiin teknisiin yksiköihin liittyvät vaatimustenmukaisuuden arviointitehtävät, joita varten ne on nimetty.

2. Tutkimuslaitosten on viipymättä vastattava tyyppihyväksyntäviranomaisten tai komission esittämiin pyyntöihin, jotka koskevat niiden suorittamia vaatimustenmukaisuuden arviointeja.

3. [...] Tyypinhyväksyntäviranomaisen [...] on varmistettava, että tutkimuslaitos täyttää sille 2 kohdassa asetetun velvoitteen, jollei sen täyttämättä jättämiselle ole oikeutettua perustetta.

Kun [...] tyypinhyväksyntäviranomaisen [...] **tunnustaa** oikeutetun perusteen, sen on ilmoitettava asiasta komissiolle.

Komissio kuulee jäsenvaltioita asiasta viipymättä. Komissio päättää tämän arvioinnin perusteella täytäntöönpanosäädöksellä, onko peruste oikeutettu. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Tutkimuslaitos tai tyypinhyväksyntäviranomaisen [...] voi vaatia, että toisen jäsenvaltion viranomaisille tai komissiolle toimitettuja tietoja käsitellään luottamuksellisina.

- 3 a. Tyyppihyväksyntäviranomaisen [...] on vähintään [...] 30 kuukauden välein arvioitava kukin sen vastuulla oleva tutkimuslaitos sen selvittämiseksi, täyttääkö laitos edelleen tämän asetuksen 72–76, 84 ja 85 artiklassa sekä liitteen V lisäyksessä 2 vahvistetut vaatimukset. Arviointi sisältää käynnin jokaisessa sen vastuulla olevassa tutkimuslaitoksessa.

Jäsenvaltioiden on kahden kuukauden kuluessa tutkimuslaitoksen arvioinnin saattamisesta päätökseen raportoitava näistä valvontatoimista komissiolle ja toisille jäsenvaltioille. Raportissa on esitettävä arvioinnista tiivistelmä, joka on asetettava julkisesti saataville.

4. [...]

81 artikla
Tutkimuslaitosten pätevyyden kyseenalaistaminen

1. Komissio tutkii kaikki tapaukset, joissa sen tietoon saatetaan epäily tutkimuslaitoksen pätevyydestä tai siitä, täyttääkö tutkimuslaitos edelleen sitä tämän asetuksen mukaisesti koskevat vaatimukset ja velvollisuudet. Se voi käynnistää tällaisia tutkimuksia myös omasta aloitteestaan.

Jos osoitetaan tai on perusteltua syytä katsoa, että tyyppihyväksyntä on myönnetty virheellisten tietojen perusteella tai että testituloksia on väärennetty tai että on jätetty ilmoittamatta tietoja tai teknisiä eritelmiä, jotka olisivat johtaneet tyyppihyväksynnän epäämiseen, komissio selvittää tutkimuslaitoksen vastuun asiassa.

2. Komissio kuulee 1 kohdassa tarkoitetun tutkimuksen yhteydessä sen jäsenvaltion tyyppihyväksyntäviranomaista, [...] **joka nimesi** tutkimuslaitoksen [...]. Kyseisen jäsenvaltion tyyppihyväksyntäviranomaisen on toimitettava pyynnöstä komissiolle kaikki merkitykselliset tiedot, jotka liittyvät asianomaisen tutkimuslaitoksen toimintaan ja sen riippumattomuutta ja pätevyyttä koskevien vaatimusten täyttymiseen.

3. Komissio varmistaa, että kaikkia sen tutkimusten yhteydessä saatuja arkaluontoisia tietoja käsitellään luottamuksellisesti.
4. Jos komissio toteaa, että tutkimuslaitos ei täytä tai ei enää täytä sen nimeämislle asetettuja vaatimuksia tai että se on vastuussa jostakin 1 kohdassa tarkoitettusta väärinkäytöksestä, se ilmoittaa asiasta tyyppihyväksyntäviranomaisen jäsenvaltiolle.

Komissio pyytää kyseistä jäsenvaltiota ryhtymään rajoittaviin toimenpiteisiin, mukaan luettuna tarvittaessa nimeämisen peruuttaminen määräajaksi, sen rajoittaminen tai sen peruuttaminen kokonaan.

Jos asianomainen jäsenvaltio ei toteuta tarvittavia rajoittavia toimenpiteitä, komissio voi täytäntöönpanosäädöksillä peruuttaa tutkimuslaitoksen nimeämisen määräajaksi, rajoittaa sitä tai peruuttaa sen kokonaan. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Komissio ilmoittaa päätöksestään asianomaiselle jäsenvaltiolle ja saattaa 78 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua julkaistua tietoja ajan tasalle.

82 artikla

Tutkimuslaitosten arviointia, nimeämistä ja seuranta koskevien tietojen vaihto

1. Tyyppihyväksyntäviranomaisten on kuultava toisiaan ja komissiota yleisesti merkittävistä kysymyksistä, jotka koskevat tässä asetuksessa vahvistettujen vaatimusten täytäntöönpanoa siltä osin kuin kyse on tutkimuslaitosten arvioinnista, nimeämisestä ja seurannasta.
2. Tyyppihyväksyntäviranomaisten on toimitettava toisilleen ja komissiolle viimeistään kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta 77 artiklan 1 kohdan mukaisesti käytetyn arviointitarkistuslistan malli ja sen jälkeen siihen tehdyt muutokset, kunnes komissio on vahvistanut yhdenmukaistetun arviointitarkistuslistan. Siirretään komissiolle valta antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan arviointitarkistuslistan malli. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
3. Jos 77 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista arviointiraporteista käy ilmi, että tyyppihyväksyntäviranomaisten yleisissä käytännöissä on eroja, jäsenvaltiot tai komissio voivat pyytää tietojenvaihtoa.
4. Tietojenvaihtoa koordinoi 10 artiklassa tarkoitettu foorumi.

1. Jos tutkimuslaitoksen nimeäminen perustuu asetuksessa (EY) N:o 765/2008 tarkoitettuun akkreditointiin, **kansallisen akkreditointielimen ja [...] tyyppihyväksyntäviranomaisen on tehtävä täysimääräistä yhteistyötä ja vaihdettava asiaankuuluvia tietoja asetuksen (EY) N:o 765/2008 velvoitteiden mukaisesti.**

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tyyppihyväksyntäviranomaisen tiedottaa tietyn tutkimuslaitoksen akkreditoineelle kansalliselle akkreditointielimelle poikkeuksellisia tapahtumia koskevista ilmoituksista ja muista tiedoista, jotka liittyvät tutkimuslaitoksen valvonnassa oleviin asioihin, jos tällaiset tiedot ovat merkityksellisiä kyseisen tutkimuslaitoksen toiminnan arvioinnissa.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sen jäsenvaltion tyyppihyväksyntäviranomaisen, johon tutkimuslaitos on sijoittautunut, tiedottaa tietyn tutkimuslaitoksen akkreditoinnista vastaavalle kansalliselle akkreditointielimelle havainnoista, jotka ovat akkreditoinnin kannalta merkityksellisiä. Kansallisen akkreditointielimen on tiedotettava havainnoistaan sen jäsenvaltion tyyppihyväksyntäviranomaiselle, johon tutkimuslaitos on sijoittautunut.

84 artikla
Tutkimuslaitosten toimintaan liittyvät velvoitteet

1. Tutkimuslaitosten on suoritettava ne toimet, joita varten ne on nimetty 72 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
2. Tutkimuslaitosten on aina
 - a) annettava hyväksyntäviranomaisen tarkkailla tutkimuslaitoksen suoritusta [...] **tyyppihyväksyntään liittyvän testauksen** aikana;
 - b) toimitettava hyväksyntäviranomaiselle pyynnöstä tiedot niistä toimintaluokista, joita varten se on nimetty.
3. Jos tutkimuslaitos havaitsee, ettei valmistaja noudata tässä asetuksessa vahvistettuja vaatimuksia, sen on ilmoitettava asiasta hyväksyntäviranomaiselle, jotta tämä voi vaatia valmistajaa ryhtymään aiheellisiin korjaaviin toimenpiteisiin. Hyväksyntäviranomaisen on kieltäydyttävä myöntämästä tyyppihyväksyntätodistusta, jos näitä aiheellisia korjaavia toimenpiteitä ei ole toteutettu.

85 artikla
Tutkimuslaitosten tiedotusvelvoitteet

1. Tutkimuslaitosten on ilmoitettava hyväksyntäviranomaiselleen
 - a) havaitut vaatimustenvastaisuudet, jotka saattavat edellyttää tyyppihyväksyntätodistuksen epäämistä, rajoittamista tai peruuttamista tilapäisesti tai kokonaan;
 - b) olosuhteet, jotka vaikuttavat nimeämisen soveltamisalaan ja edellytyksiin;
 - c) markkinavalvontaviranomaisten esittämät tutkimuslaitoksen toimintaa koskevat tietopyynnot.
2. Tutkimuslaitosten on hyväksyntäviranomaisen pyynnöstä toimitettava tietoja nimeämisen soveltamisalaan kuuluvista toimista sekä muista suoritetuista toimista, rajat ylittävät toimet ja alihankinta mukaan luettuina.

[...]

XVI LUKU TÄYTÄNTÖÖNPANOVALTA JA SIIRRETTY TOIMIVALTA

87 artikla Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa tekninen komitea – moottoriajoneuvot. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

**Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta
täytäntöönpanosäädökseksi, ja tuolloin sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011
5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.**

88 artikla
Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artikkelissa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle tämän asetuksen voimaantulopäivästä [...] **viiden vuoden** ajaksi 4 artiklan 2 kohdassa, 5 artiklan 2 kohdassa, 10 artiklan 3 kohdassa, [...] 24 artiklan 3 kohdassa, [...] 28 artiklan 5 kohdassa, 29 artiklan 6 kohdassa, [...] **39 artiklan 4 kohdassa, 42 artiklan 6 kohdassa, [...]** 55 artiklan 2 kohdassa, [...] 60 artiklan 3 kohdassa, 65 artiklan 10 kohdassa, 76 artiklan 4 kohdassa ja 90 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.

Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 4 artiklan 2 kohdassa, 5 artiklan 2 kohdassa, 10 artiklan 3 kohdassa, [...] 24 artiklan 3 kohdassa, [...] 28 artiklan 5 kohdassa, 29 artiklan 6 kohdassa, [...] **39 artiklan 4 kohdassa, 42 artiklan 6 kohdassa, [...]** 55 artiklan 2 kohdassa, [...] 60 artiklan 3 kohdassa, 65 artiklan 10 kohdassa, 76 artiklan 4 kohdassa ja 90 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

3 a. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
5. Edellä olevien 4 artiklan 2 kohdan, 5 artiklan 2 kohdan, 10 artiklan 3 kohdan, [...] 24 artiklan 3 kohdan, [...] 28 artiklan 5 kohdan, 29 artiklan 6 kohdan, [...] 55 artiklan 2 kohdan, [...] 60 artiklan 3 kohdan, 65 artiklan 10 kohdan, 76 artiklan 4 kohdan ja 90 artiklan 2 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

XVII LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

89 artikla *Seuraamukset*

1. Jäsenvaltioiden on vahvistettava niitä seuraamuksia koskevat säännöt, joita määrätään talouden toimijoille tai tutkimuslaitoksille, jotka ovat rikkoneet niille tämän asetuksen artikloissa [...] säädettyjä velvoitteita, ja ryhdyttävä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.
2. Seuraamus on voitava määrätä ainakin seuraavantyyppisistä talouden toimijoiden ja tutkimuslaitosten rikkomuksista:
 - a) väärin tietojen antaminen hyväksyntämenettelyjen tai takaisinkutsumenettelyjen kuluessa;
 - b) tyyppihyväksynnän testitulosten väärentäminen;
 - c) sellaisten tietojen tai teknisten eritelmien ilmoittamatta jättäminen, jotka saattaisivat johtaa ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden takaisinkutsun järjestämiseen taikka tyyppihyväksyntätodistuksen epäämiseen tai peruuttamiseen;
 - d) tutkimuslaitokset eivät täytä nimeämistään koskevia vaatimuksia [...].**

3. Talouden toimijoiden osalta seuraamus on määrättävä 2 kohdassa tarkoitettujen rikkomustyyppien lisäksi seuraavantyyppisten rikkomusten tapauksessa:
- a) kieltäytyminen antamasta tietoja saataville;
 - b) hyväksyntää edellyttävien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden asettaminen saataville markkinoilla ilman tällaista hyväksyntää taikka asiakirjojen, [...] **vaatimustenmukaisuustodistusten, lakisääteisten kilpien tai hyväksyntämerkkien** väärentäminen tässä tarkoituksessa.
4. Jäsenvaltioiden on toimitettava 1–3 kohdan täytäntöönpanemiseksi annetut säännökset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... *[julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä [...], joka on **36** kuukautta tämän asetuksen voimaantulon jälkeen]* ja ilmoitettava komissiolle näihin säännöksiin vaikuttavista myöhemmistä muutoksista viipymättä.
5. Jäsenvaltioiden on raportoitava määräämistään seuraamuksista komissiolle vuosittain. **Jos tietyssä vuonna ei määrätty seuraamuksia, jäsenvaltiot eivät raportoi [...] komissiolle.**
6. Komissio laatii yhteenvedokertomuksen jäsenvaltioiden määräämistä [...] seuraamuksista. **Kertomukseen voi sisältyä suosituksia jäsenvaltioille, ja se on toimitettava 10 artiklan mukaisesti perustetulle foorumille.**

Hallinnolliset sakot EU:n tasolla toteutettujen korjaavien ja rajoittavien toimenpiteiden tueksi

1. **Kun komissio tekee päätöksiä 50 artiklan mukaisesti, se voi määrätä asianomaisille talouden toimijoille hallinnollisia sakkoja**, jos ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö ei ole tässä asetuksessa vahvistettujen vaatimusten mukainen.

Hallinnollisten sakkojen on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Sakkojen on erityisesti oltava oikeassa suhteessa unionin markkinoilla rekisteröityjen vaatimustenvastaisten ajoneuvojen lukumäärään taikka unionin markkinoilla saataville asetettujen vaatimustenvastaisten järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden lukumäärään.

Komissio ei voi tämän artiklan nojalla nostaa kannetta taikka aloittaa uudelleen tai jatkaa menettelyä talouden toimijoita vastaan tämän asetuksen sellaisen rikkomisen perusteella, jonka johdosta 89 artiklan mukaisesti asianomaisille talouden toimijoille on määrätty seuraamus tai todettu, etteivät ne ole siitä vastuussa, aiemmalla päätöksellä, johon ei enää voida hakea muutosta.

Komission määrittämiä hallinnollisia sakkoja ei saa määrätä niiden seuraamusten lisäksi, jotka jäsenvaltiot ovat 89 artiklan mukaisesti määränneet samasta rikkomuksesta, ja niiden määrä saa olla enintään 30 000 euroa vaatimustenvastaista ajoneuvoa, järjestelmää, komponenttia tai erillistä teknistä yksikköä kohti.

2. Komissio [...] hyväksyy **2 a kohdassa säädettyjen periaatteiden pohjalta** [...] **täytäntöönpanosäädöksiä**, joissa vahvistetaan **menettely ja** menetelmät 1 kohdassa tarkoitettujen hallinnollisten sakkojen laskemista ja perimistä varten. **Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.**

2 a. Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten on oltava seuraavien periaatteiden mukaisia:

- a) komission menettelyssä on noudatettava oikeutta hyvään hallintoon, mukaan lukien erityisesti oikeus tulla kuulluksi ja oikeus tutustua asiakirjoihin ottaen huomioon luottamuksellisuuteen, salassapitovelvollisuuteen ja liikesalaisuuteen liittyvät oikeudet;**
 - b) asianmukaisen hallinnollisen sakon laskennassa komissio noudattaa tehokkuuden, oikeasuhteisuuden ja varoittavuuden periaatteita ottaen tarvittaessa huomioon rikkomisen vakavuuden ja vaikutukset, talouden toimijan vilpittömän mielen, sen, missä määrin talouden toimija on osoittanut huolellisuutta ja toiminut yhteistyössä, rikkomisen toistuvuuden, tiheyden tai keston sekä samalle talouden toimijalle aiemmin määrätty seuraamukset;**
 - c) hallinnolliset sakot on perittävä ilman aiheetonta viivytystä vahvistamalla maksamisen määräajat ja tapauksen mukaan myös mahdollisuus jakaa maksut useaan erään ja vaiheeseen.**
3. Hallinnollisista sakoista kertyviä määriä on pidettävä Euroopan unionin yleiseen talousarvioon otettavina tuloina.

91 artikla
Muutokset asetukseen (EY) N:o 715/2007

1. Muutetaan asetus (EY) N:o 715/2007 seuraavasti:

1) Korvataan asetuksen otsikko seuraavasti:

"Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 715/2007, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2007, moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä kevyiden henkilö- ja hyötyajoneuvojen päästöjen (Euro 5 ja Euro 6) osalta".

2) Korvataan 1 artiklan 2 kohta seuraavasti:

"2. Tässä asetuksessa vahvistetaan lisäksi säännöt, jotka koskevat käytössä olevien ajoneuvojen vaatimustenmukaisuutta, pilaantumista rajoittavien laitteiden kestävyyttä, ajoneuvon sisäisiä valvontajärjestelmiä (OBD-järjestelmiä) ja polttoaineenkulutuksen mittaamista."

3) Poistetaan 3 artiklan 14 ja 15 kohta.

4) Poistetaan 6–9 artikla.

5) Poistetaan 13 artiklan 2 kohdan e alakohta.

[...]

92 artikla
Muutokset asetukseen (EY) N:o 595/2009

1. Muutetaan asetus (EY) N:o 595/2009 seuraavasti:

0) Korvataan asetuksen otsikko seuraavasti:

"Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 595/2009, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2009, moottoriajoneuvojen ja moottorien tyyppihyväksynnästä raskaiden hyötyajoneuvojen päästöjen osalta (Euro VI) ja asetuksen (EY) N:o 715/2007 ja direktiivin 2007/46/EY muuttamisesta sekä direktiivien 80/1269/EY, 2005/55/EY ja 2005/78/EY kumoamisesta"

- 1) Korvataan 1 artiklan 2 kohta seuraavasti:

"2. Lisäksi tässä asetuksessa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat käytössä olevien ajoneuvojen ja moottorien vaatimustenmukaisuutta, pilaantumista rajoittavien laitteiden kestävyyttä, ajoneuvon OBD-järjestelmiä, polttoaineenkulutuksen ja CO₂-päästöjen mittausta ja ajoneuvojen OBD-järjestelmien tietojen saatavuutta."

- 2) Poistetaan 3 artiklan 11 ja 13 kohta.

- 3) Poistetaan 6 artikla.

- 4) Poistetaan 11 artiklan 2 kohdan e alakohta.

2. Viittauksia asetuksen (EY) N:o 595/2009 poistettuihin säännöksiin pidetään viittauksina tähän asetukseen tämän asetuksen liitteessä XVIII olevassa 2 kohdassa vahvistetun vastaavuustaulukon mukaisesti.

[...]

95 artikla
Direktiivin 2007/46/EY kumoaminen

Kumotaan direktiivi 2007/46/EY 1 päivästä tammikuuta 201X.

Viittauksia direktiiviin 2007/46/EY pidetään viittauksina tähän asetukseen tämän asetuksen liitteessä XVIII olevassa 5 kohdassa vahvistetun vastaavuustaulukon mukaisesti.

96 artikla
Siirtymäsäännökset

1. Tällä asetuksella ei mitätöidä kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksyntää tai ajoneuvoille tai järjestelmille, komponenteille tai erillisille teknisille yksiköille myönnettyä EU-tyyppihyväksyntää, joka on myönnetty ennen *[julkaisutoimisto: lisätään 98 artiklassa mainittu soveltamispäivä]*.
2. Hyväksyntäviranomaisten on myönnettävä laajennuksia ja tarkistuksia 1 kohdassa tarkoitettuihin kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksyntöihin ja ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden EU-tyyppihyväksyntöihin tämän asetuksen 31 ja 32 artiklan mukaisesti.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksyntien voimassaolon on päätyttävä viimeistään *[julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, jonka olisi oltava 98 artiklassa mainittu soveltamispäivä + viisi vuotta]* [...].
4. Ennen tämän asetuksen voimaantuloa nimetyille tutkimuslaitoksille on tehtävä 77 artiklassa tarkoitettu arviointi.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa nimettyjen tutkimuslaitosten nimeäminen on uusittava [...] **viiden** vuoden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta, jos kyseiset tutkimuslaitokset täyttävät tämän asetuksen soveltuvat vaatimukset.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa nimettyjen tutkimuslaitosten nimeämisen voimassaolo päättyy viimeistään [...] **viiden** vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulopäivästä.

97 artikla
Raportointi

1. Jäsenvaltioiden on 31 päivään joulukuuta 20xx *[julkaisutoimisto: lisätään vuosi, jonka olisi oltava 98 artiklassa mainittu soveltamisvuosi + viisi vuotta]* mennessä tiedotettava komissiolle tässä asetuksessa vahvistettujen tyyppihyväksyntä- ja markkinavalvontamenettelyjen soveltamisesta.
2. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti toimitettujen tietojen perusteella komissio antaa 31 päivään joulukuuta 20yy mennessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle arviointikertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta, mukaan luettuna 9 artiklan mukaisen vaatimustenmukaisuuden todentamisen toiminta. *[julkaisutoimisto: lisätään vuosi, jonka olisi oltava 1 kohdassa mainittu vuosi 20xx + yksi vuosi]*

98 artikla
Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan [...] **36 kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta**.

Kansalliset viranomaiset eivät kuitenkaan [...] [*julkaisutoimisto: lisätään päivämäärä, joka on [...] 24 kuukautta tämän asetuksen voimaantulon jälkeen*] alkaen saa evätä valmistajan pyytämää EU-tyyppihyväksyntää tai kansallista tyyppihyväksyntää uudelta ajoneuvotyypiltä eivätkä kieltää uuden ajoneuvon rekisteröintiä, markkinoille saattamista tai käyttöönottoa, jos ajoneuvo on tämän asetuksen ja [...] **liitteessä IV lueteltujen EU:n säädösten** mukainen.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta

Neuvoston puolesta

Puhemies

Puheenjohtaja

LIITE XII

PIENTEN SARJOJEN JA SARJAN VIIMEISTEN AJONEUVOJEN ENIMMÄISMÄÄRÄT

A. PIENTEN SARJOJEN ENIMMÄISMÄÄRÄT

1. Unionissa vuosittain 39 artiklan mukaisesti rekisteröitävien, myytävien tai käyttöön otettavien samantyyppisten ajoneuvojen yksikkömäärä ei saa ylittää seuraavassa taulukossa annettuja ajoneuvoluokkakohtaisia enimmäismääriä:

Luokka	Yksiköt
M ₁	1 000
M ₂ , M ₃	0
N ₁	1 000
N ₂ , N ₃	0
O ₁ , O ₂	0
O ₃ , O ₄	0

2. Yhdessä jäsenvaltiossa vuosittain 40 artiklan mukaisesti rekisteröitävien, myytävien tai käyttöön otettavien samantyyppisten ajoneuvojen yksikkömäärän määrittää kyseinen jäsenvaltio, mutta se ei saa ylittää seuraavassa taulukossa annettuja ajoneuvoluokkakohtaisia enimmäismääriä:

Luokka	Yksiköt
M ₁	100
M ₂ , M ₃	250
N ₁	[...] 250
N ₂ , N ₃	250
O ₁ , O ₂	500
O ₃ , O ₄	250

3. [...]

[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]

B. SARJAN VIIMEISTEN AJONEUVOJEN ENIMMÄISMÄÄRÄT

Sarjan viimeisiin ajoneuvoihin sovellettavan menettelyn mukaisesti kussakin jäsenvaltiossa käyttöönotettavien valmiiden ja valmistuneiden ajoneuvojen enimmäismäärää rajoitetaan toisella seuraavista keinoista jäsenvaltion valinnan mukaan:

1. yhtä tai useampaa tyyppiä edustavien ajoneuvojen suurin lukumäärä saa olla M1-luokan osalta enintään 10 prosenttia ja kunkin muun luokan osalta enintään 30 prosenttia edellisenä vuonna kyseisessä jäsenvaltiossa käyttöönotettujen kaikkia asianomaisia tyyppiä edustavien ajoneuvojen lukumäärästä.

Jos luokan M1 osalta 10 prosenttia tai kunkin muun luokan osalta 30 prosenttia on vähemmän kuin 100 ajoneuvoa, jäsenvaltio saa sallia enintään 100 ajoneuvon käyttöönoton.

2. Mitä tahansa yhtä tyyppiä edustavien ajoneuvojen määrä rajoitetaan niihin, joille myönnettiin valmistuspäivänä tai sen jälkeen vaatimustenmukaisuustodistus, joka oli voimassa vähintään kolme kuukautta todistuksen myöntämispäivästä, mutta jonka voimassaolo päättyi säädöksen voimaantulon myötä.

Liiteluettelo

[...]	[...]
Liite II	Yleiset määritelmät, ajoneuvoluokituksessa käytettävät perusteet, ajoneuvotyyppit ja korityypit
Lisäys 1:	Menettely, jolla selvitetään, voidaanko ajoneuvo luokitella maastoajoneuvoksi
Lisäys 2:	Eri korityyppien yhteydessä käytettävien tunnusten täydennysnumerot
[...]	[...]
Liite IV	Ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden EU-tyyppihyväksyntää koskevat vaatimukset
I osa	Rajoittamattomina sarjoina valmistettavien ajoneuvojen EU-tyyppihyväksyntää koskevat säädökset
Lisäys 1:	39 artiklan mukaista pieninä sarjoina valmistettavien ajoneuvojen EU-tyyppihyväksyntää koskevat säädökset
<u>[...]</u>	<u>[...]</u>
Lisäys 2:	42 artiklan mukaista ajoneuvon EU-yksittäishyväksyntää koskevat vaatimukset
II osa	Luettelo E-säännöistä, joiden katsotaan vastaavan I osassa tarkoitettuja direktiivejä tai asetuksia
III osa	Luettelo erikoiskäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen EU-tyyppihyväksyntävaatimuksia koskevista säädöksistä
Lisäys 1:	Matkailuautot, ambulanssit ja ruumisautot
Lisäys 2:	Panssariajoneuvot
Lisäys 3:	Pyörätuolin käyttäjille tarkoitettut ajoneuvot
Lisäys 4:	Muut erikoiskäyttöön tarkoitettut ajoneuvot (mukaan luettuina erityisryhmän ajoneuvot, monilaiteajoneuvot ja matkailuperävaunut)
Lisäys 5:	Ajoneuvonosturit
Lisäys 6:	Erikoiskuljetusperävaunut
Liite V	EU-tyyppihyväksynnässä noudatettavat menettelyt
Lisäys 1:	Standardit, joita 72 artiklassa tarkoitettujen yksiköiden on noudatettava
Lisäys 2:	Tutkimuslaitosten arviointimenettely
[...]	[...]
[...]	[...]

[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
Liite X	Tuotannon vaatimustenmukaisuutta koskevat menettelyt
[...]	[...]
[...]	[...]
Liite XII	Pienten sarjojen <u>ja sarjan viimeisten ajoneuvojen</u> enimmäismäärät
[...]	[...]
[...]	[...]
Liite XV	Säädökset, joiden osalta valmistaja voidaan nimetä tutkimuslaitokseksi
Lisäys:	Valmistajan nimeäminen tutkimuslaitokseksi ja alihankinta
Liite XVI	Valmistajan tai tutkimuslaitoksen virtuaalitestausmenetelmien käyttöä koskevat edellytykset
Lisäys 1:	Virtuaalitestausmenetelmien käyttöä koskevat yleiset edellytykset
Lisäys 2:	Virtuaalitestausmenetelmien käyttöä koskevat erityiset edellytykset
Lisäys 3:	Validoinnin kulku
Liite XVII	Monivaiheisessa EU-tyyppihyväksynnässä noudatettavat menettelyt
Lisäys:	Valmistajan lisäkilven malli
Liite XVIII	Ajoneuvon OBD-järjestelmän tietojen ja ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuus
Lisäys 1:	Valmistajan todistus ajoneuvon OBD-järjestelmän tietojen ja ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudesta
Lisäys 2:	Ajoneuvon OBD-järjestelmään liittyvät tiedot
Liite XIX	Vastaavuustaulukko